

**Notulen van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht
gehouden op 11 juni 2018**

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 11 juni 2018

MILIEU, MOBILITEIT EN ECONOMIE

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 april 2018, dienst/sector Leefomgeving, nummer PS2018MME12, inzake wijziging Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdrecht.

Daartoe besloten
PS2018MME12

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 15 mei 2018, dienst/sector LFO, nummer PS2018MME13, inzake Vuelta 2020 in Perspectief.

Daartoe besloten
PS2018MME13

Amendement A9, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake statenvoorstel Vuelta 2020 in perspectief.

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A10, ingediend door de fractie van de SGP, inzake CO₂-neutrale Vuelta.

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M31, ingediend door de fracties van GroenLinks en het CDA, inzake benut Vuelta voor duurzame mobiliteit, innovatie, kleine kernen, MKB en stageplekken.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Motie M32, ingediend door de fracties van de SGP, GroenLinks en het CDA, inzake geen extra risico's Vuelta.

De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 april 2018, dienst/sector SGU, nummer PS2018MME14, inzake rapport Randstedelijke Rekenkamer "Een andere manier van werken".

Daartoe besloten
PS2018MME14

Motie M33, ingediend door de fractie van de ChristenUnie, inzake herijking Economisch Beleidsplan.

De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

RUIMTE, GROEN en WATER

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 mei 2018, dienst/sector SGU, nummer PS2018RGW06, inzake bekrachtiging geheimhouding statenvoorstel inzake dossier Ruimte.

Daartoe besloten
PS2018RGW06

STATEN (provinciale)

Vaststelling agenda.

Ingekomen stukken.

Vragenhalfuurtje.

Vaststellen van de notulen van de statenvergadering van 23 april 2018.

Afscheid van de statenleden de heer W.J. Joustra te Langbroek (VVD) en de heer drs. J.G. Boerkamp te Utrecht (D66).

Onderzoek geloofsbrieven van mevrouw J.A. Godschalx-Dekker te Woerden (VVD) en de heer S. Kraaijeveld te Utrecht (D66).

Beëdiging van mevrouw J.A. Godschalx-Dekker te Woerden (VVD) en de heer S. Kraaijeveld te Utrecht (D66).

Lijst moties en lange termijnagenda Provinciale Staten

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 23 mei 2018, dienst/sector SGU, nummer PS2018PS02/03 inzake de verordening vertrouwenscommissie en statenvoorstel profielschets nieuwe commissaris van de Koning.

Daartoe besloten

PS2018PS02/03

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 juni 2018, dienst/sector SGU, nummer PS2018PS04 inzake in te stellen leden verkiezingscommissie.

Daartoe besloten

OS2018PS04

Motie M34(a) vreemd aan de orde van de dag, ingediend door de fracties van de PvdA, SGP, PVV en 50Plus, inzake nu doorgaan met voorbereiding gebiedsontwikkeling De Geer III Wijk bij Duurstede

De motie is verworpen.

Daartoe besloten

Presentielijst vergadering 11 juni 2018

Voorzitter:	W.I.I. van Beek, commissaris van de Koning
Griffier:	mevr mr. C.A. Peters
VVD	B.M.H. de Brey, Doorn mevr. drs. N. Eijsbroek, Utrecht mevr. ir. A.A. Ens, Amersfoort drs. J. Germs, Renswoude mevr. J.A. Godschalx-Dekker, Abcoude drs. A.H.L. Kocken, Utrecht R. van Reenen, IJsselstein mevr. ir. J.C.V. Vaessen, Utrecht mevr. dr. A.J. Vlam, Nieuwegein
D66	mevr. H. Chidi, Amersfoort mevr. drs. A.J. Dekker, Odijk mevr. drs. A.W.T. Dercksen, Baarn M.J. de Droog Msc RA, Utrecht ir. N.J.P. Hoefnagels, Bunnik S. Kraaijeveld, Utrecht P.D. Overkleeft, Utrecht mevr. A.M. Schneiders, Utrecht
CDA	ing. D.G. Boswijk, Wilnis J.M.W. Jansen, Baarn (vanaf 15.00 uur) mevr. T. Koelewijn-Koelewijn, Bunschoten drs. A. Mourik-Geluk, Utrecht C. Westerlaken, Lopik
PvdA	W.G.J. Wijntjes, Nieuwegein mevr. drs. J.P. d'Hondt, Utrecht mevr. N.A. Krijgsman, Utrecht drs. C. de Kruijf, Leusden ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort H.O. Suna, Soest
PVV	mevr. E.J. Broere-Kaal, Soest R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin ir. H. IJssennagger, Bilthoven drs. W.J. Ubaghs, Maarssen
SP	M.H.O. Boer, Bilthoven mevr. M.G. Noordenbos, Maarssen mevr. A.M. Poppe, IJsselstein H. Toutouh, Nieuwegein
GroenLinks	drs. F.H.W. Bekkers, Bilthoven mevr. A.C. Boelhouver, Wijk bij Duurstede ir. H.P. van Essen, Utrecht mevr. drs. E. Kotkamp, Nieuwegein
ChristenUnie	mevr. N. de Haan-Mourik, Amersfoort A.J. Schaddelee, Houten
PvdD	mevr. H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg mevr. F.M. van Kooten-Arissen LLB, Utrecht
SGP	G. van Leeuwen, Houten P.A. van Leeuwen, Rhenen
50Plus	mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland
Afwezig:	mr. dr. M.C.J. Groothuizen, Zeist (D66) drs. C.J. van Kranenburg, Driebergen-Rijsenburg (ChristenUnie)

Leden van Gedeputeerde Staten:

drs. ing. P. van den Berg, Amersfoort
mevr. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers, Zeist
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
drs. D.D. Straat, Zaanstad

Opening.

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van de Provinciale Staten van Utrecht. Ik heet u allen van harte welkom bij deze statenvergadering van 11 juni 2018. Deze vergadering vindt plaats in een bijzondere ambiance. Wij hebben geprobeerd om tijdens de verbouwing het werk in deze zaal doorgang te laten vinden. Een deel van de nieuwe opstelling staat er, maar de wanden zijn nog niet klaar en de vloerbedekking is er nog niet. Kortom, er moet nog veel gedaan worden, maar wij hebben het zo netjes mogelijk ingericht voor de ontvangst van de minister vanmiddag. Na de vakantie is de verbouwing klaar.

Vanmiddag is de heer Groothuizen afwezig. Iedereen zal begrijpen waarom. Wij leven intens mee met het drama dat zijn familie getroffen heeft. Ik heb mede namens u een brief gestuurd om onze gevoelens over te brengen.

Wij hebben het bericht ontvangen dat de heer Boer, statenlid van 1987 tot 1991 voor het CDA, is overleden. Deze familie heb ik namens de Staten een condoleance gestuurd.

Tot slot is de heer Van Kranenburg vanmiddag afwezig.

Dan heb ik nog een aantal goede berichten voor u. Het eerste goede bericht is dat onze felicitaties uitgaan naar Femke. Vanaf nu noemen wij haar Femke van Kooten, omdat zij in de tussentijd in het huwelijk is getreden. Namens de Staten feliciteer ik u van harte met uw huwelijk en dat u in blijde verwachting bent. Ik ga u een bloemetje overhandigen. (Applaus)

Het tweede goede bericht is dat de partner van mevrouw Schneiders ik blijde verwachting is. U krijgt eveneens een bosje bloemen. (Applaus)

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! U heeft een aantal van ons gefeliciteerd, maar u vergeet uw buurvrouw. Zij is net oma geworden. (Applaus)

De VOORZITTER: Heel attent van u.

Dan maak ik er melding van dat het aantal leden dat een nieuwe baan aangenomen heeft groot begint te worden. De heer Gijs van Leeuwen is wethouder in Zaltbommel geworden. Mevrouw Vlam is wethouder in Woudenberg geworden. De heer Boerkamp is wethouder geworden in Rhenen. De heer Joustra is wethouder geworden in Wijk bij Duurstede. U allen van harte gefeliciteerd. Ik heb bloemen voor u. Heel veel succes. (Applaus)

Wij zullen vanmiddag afscheid nemen van de heer Joustra en de heer Boerkamp en de volgende vergadering zullen wij afscheid nemen van mevrouw Vlam. De heer Gijs van Leeuwen blijft ons voorlopig trouw.

De heer WESTERLAKEN (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik kreeg zojuist te horen dat de heer Jansen wat later komt.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Er is een drietal moties vreemd aan de orde van de dag ingediend. Voor deze vergadering heb ik overleg gehad met de fractievoorzitters en ik ga u een behandelingsvoorstel doen. De motie vreemd aan de orde van de dag over de scholierlijn Gouda, ingediend door de ChristenUnie en de SGP, zou ik willen behandelen als vragen bij het vragenhalfuurtje. De motie wordt dan ingetrokken, maar de vragen worden gesteld bij het vragenhalfuurtje.

Dan is mijn voorstel om de motie vreemd aan de orde van de dag over de gebiedsontwikkeling Geer III bij Wijk bij Duurstede te behandelen onder agendapunt 17a.

Tot slot wordt de motie vreemd aan de orde van de dag over het vislood, ingediend door 50Plus, voorlopig ingetrokken. Deze motie zal op een nader tijdstip, aangepast aan de ontwikkeling, wellicht opnieuw worden ingediend.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda aldus gewijzigd vast.

Afscheid van de statenleden de heer W.J. Joustra te Langbroek (VVD) en de heer drs. J.G. Boerkamp te Utrecht (D66).

De VOORZITTER: Als eerste richt ik mij tot de heer Joustra.

Geachte heer Joustra, beste Willem, jij gaat ons verlaten om wethouder te worden in het mooie Wijk bij Duurstede. Dat betekent dat wij nog niet van jou af zijn. Dat is misschien maar goed ook. Jij was auteur van het verkiezingsprogramma en nu mag jij zelf jouw ideeën gaan verwezenlijken en waarmaken.

Sinds 2011 was jij Statenlid voor de VVD en in de afgelopen jaren is mobiliteit jouw stokpaardje geweest; wellicht zelfs jouw paradepaardje. Jij vindt het niet erg om dat af en toe uit te leggen. Zo is er een filmpje op twitter van negen minuten waarin jij uitlegt hoe het precies zit met de Uithoflijn. Dit is een veel besproken onderwerp dat bij velen een gevoelige snaar raakt. Daar zal ik vanmiddag niet verder op ingaan.

Over gevoelige snaren gesproken, gitaar en piano spelen zijn echte passies van jou. Jij nam jouw gitaar mee naar Noordwijkerhout en op statenexcursies om ons te verblijden met een muzikale kerstgroet. De Staten zullen jouw muzikaliteit zeker missen.

Jij hebt meer liefhebberijen. Jij gaat graag naar de Kaapse Bossen en de uiterwaarden aan de Lek, omdat het er simpelweg mooi is. Natuur is mooi en om dat zo te houden moeten er soms beleidsmatige maatregelen komen waar niet iedereen onverdeeld blij mee is. Zo vond jij het pijnlijk om afscheid te moeten nemen van jouw oldtimer als gevolg van veranderende regelgeving van het Kabinet.

Jij kunt volgens sommigen licht provocerend zijn. Aan de andere kant vind jij het leuk om anderen advies te geven over kleding, met jouw ervaring in de mode. Jij hebt daarnaast een uitgesproken mening over de snacks en het eten in het provinciehuis. Wij zijn erg benieuwd wat jij van het eten in Wijk bij Duurstede vindt.

Over andere zaken heb jij ook een uitgesproken mening. Neem bijvoorbeeld klimaatverandering.

Wanneer een VVD-Statenlid beweert dat de discussie over dit beladen onderwerp meer tekenen vertoont van geloof dan van wetenschap, dan stuitert de halve partij over hem heen. Behalve collega Joustra die doodleuk beweert dat veel van wat het Statenlid beweert klopt. Een meeloper kun je niet genoemd worden, eerder kleurrijk.

In de laatste commissievergadering was jij aanwezig, al was jij inmiddels al wethouder. Houdt u deze belangstelling voor de provinciale politiek vast.

Beste Willem, mede namens alle aanwezigen, jouw collega's, bedank ik jou van harte voor al jouw inspanningen als Statenlid. Ik zie ernaar uit om jou snel tegen te komen in jouw nieuwe rol als wethouder van Wijk bij Duurstede. Het ga je goed. (Applaus)

De tweede die afscheid neemt is Hans Boerkamp.

Geachte heer Boerkamp, beste Hans, al vanaf 2011 ben jij Statenlid voor D66. Jij maakt net niet de acht jaar vol. In deze periode ben jij onder andere voorzitter van de subcommissie Jaarrekening geweest. In de Staten hield jij jouw bezig met Ruimtelijke Ordening, Landbouw, kantoorlocaties en was jij tweede woordvoerder Natuur & Landschap. Met jouw mooie schoenen door de blubber op werkbezoek. Dat typeert jou. Jij hebt bijna geen werkbezoek aan je voorbij laten gaan. Deze gaven jou energie. Landbouw is echt een passie van jou. Jij geniet van het onderhouden van contacten met agrariërs en LTO. Daarnaast zet jij jou graag in voor de verduurzaming van de landbouw, zodat volgende generaties kunnen boeren in deze regio. Bij duurzame landbouw hoort volgens jou een bijdrage aan de energietransitie. Een mooi streven. Alle staldaken moeten vol zonnepanelen. Duurzaamheid, transformatie, retail en landbouw: daar ligt jouw hart. Dat hebben wij in de afgelopen jaren gemerkt. Jij hebt een sociaal hart. Er is geen landbouw zonder water. Dit element heeft jouw aandacht. Jij was kandidaat voor het waterschap bij Water Natuurlijk.

Jij zoekt graag samen naar oplossingen. 'Kan niet' daar neem jij geen genoegen mee. Als iemand beweert dat iets niet mogelijk is, dan ga jij op zoek naar manier om het toch mogelijk te maken. "Je moet niet focussen op de paaltjes op de weg, maar op de ruimte erlangs." horen wij jou zeggen. Of het gaat

om verduurzaming of het verbinden van natuur en economie. Wij zijn met uitstekende een creatieve regio met zoveel kennis om ons heen. Daardoor zijn de mogelijkheden bijna onbeperkt.

Wij moeten volgens jou voorzichtig omgaan met de ruimte in de provincie. Liever woningen bouwen waar behoefte aan is en inzetten op transformatie. Er moeten geen ongebreidelde nieuwe bedrijventerreinen en kantoorlocaties komen. "Regels, niemand kan zonder, maar wij moeten het ruimtelijk beleid inzetten vanuit positiviteit. Dat wil zeggen: betrekken vanuit wat er mogelijk is." aldus Hans.

Jouw favoriete plek in de provincie is de Heuvelrug, bijvoorbeeld de kleine weggetjes achter Doorn waar je steeds verrast kunt worden door weer en ander landschap met natuur en landbouw. Ook Zuid-Afrika heeft een bijzondere plek in jouw hart. Jij reist hier veel naartoe en hebt daar familie wonen. Jij bent wethouder geworden in het mooie Rhenen, met onder andere financiën, mobiliteit en bereikbaarheid in jouw portefeuille. Dat komt goed uit, want jij reist zelf veel met het openbaar vervoer. Zo ben jij als gebruiker betrokken bij jouw eigen beleidsterrein.

Beste Hans, heel hartelijk dank voor alles wat jij voor de Staten in al die jaren hebt gedaan. De provincie en de gemeente hebben veel met elkaar te maken, dus wij komen jou ongetwijfeld weer snel tegen. Het ga je goed. (Applaus)

Ik zou graag eerst de twee nieuwe leden installeren en daarna kort schorsen om alle vier de collega's de hand te kunnen drukken.

De heer JOUSTRA (VVD): Mijnheer de voorzitter! Dit is een kans die je nooit voorbij mag laten gaan, want dit is de tweede keer dat je niet geïnterrupteerd kunt worden tijdens jouw spreektijd. Ik heb mij terdege voorbereid op een afscheidsspeech. Dit is het pak waarin ik begon in 2011 en het heeft wat voeten in de aarde gehad om dat weer aan te kunnen. Daarnaast houd ik ervan om zaken netjes af te sluiten. Dat gebeurt met symbolen. Dank voor de woorden van de voorzitter; dat is een keurige afsluiting. Van mijn kant heb ik nog een afsluiting naar u. Ik ga zelfs afsluiten met de woorden waarmee ik mij Statenlidmaatschap begon. Daarmee is de cirkel rond.

De eerste keer dat ik niet geïnterrupteerd mocht worden, werd ik geïnterrupteerd door Anne-Marie Mineur. Het is de voorzitter geweest die toen zei: "Sorry, u kunt niet interrupteren tijdens de maidenspeech." Daarna is het tussen mij en Anne-Marie Mineur nooit meer goed gekomen. Later heeft zij mij nog weleens geïnterrupteerd en toen zei ik dat ik het heel vleiend vond dat zij mij belangrijker vond dan patiënten. Dat is ook niet in goede aarde gevallen.

Dit soort afscheid speeches kunt u zich waarschijnlijk niet meer herinneren. Ik ook niet en dat komt doordat niemand meer luistert of begrijpt, want iemand gaat toch weg. Doe en zoek het maar uit met jouw pak. Daarom richt ik mijn woorden tot mijn zoons voor wie ik aan dit avontuur begon. Let op jongens, want er zit huiswerk bij.

Jongens, democratie is slechts een manier om tot een besluit te komen. Het geeft geen garantie voor de kwaliteit van dat besluit. Je kunt democratisch besluiten om slavernij te verkiezen boven vrijheid. Elke vier jaar mag je kiezen voor de mensen die hier zitten. Wat zij vanaf dat moment besluiten merk je misschien pas tien jaar later. Zo zie je het verband niet meer tussen wat je toen koos en wat er buiten gebeurt. Dat is waarom verkiezingen veelal gaan over de onvrede van nu. De besluiten die volgen na verkiezingen hebben pas effect in de toekomst. Het huiswerk dat hierbij hoort is: Alexis de Tocqueville.

Het psychologisch mechanisme dat slechte beslissingen mogelijk maakt is de reactie op ontevredenheid. Die onvrede komt doordat sommigen anders zijn dan jij. Sommigen zijn Cristiano Ronaldo, sommigen zijn Post Malone, sommigen zijn Elon Musk. Je kunt op twee manieren omgaan met dat verschil: je kunt hun succes proberen na te doen of je kunt jaloers worden. Thomas Sowell zegt: "When people are presented with the alternatives of hating themselves for their failures or hating others for their success, they seldom choose to hate themselves." Jochies, geld is niet de wortel van het kwaad, maar jaloezie. Collectivisme is geworteld in jaloezie en wakkert het aan tot haat. Het huiswerk hierbij is: 'The Ascent of Money' van Niall Ferguson en de 'Money Speech' van Fransisco d'Anconia.

Er zijn in dit zaaltje twee soorten mensen: degenen die denken dat de Staat de wereld moet verbeteren en degenen die denken dat als je jezelf verbetert je de wereld verbetert. Dat is alles. Er is geen links en rechts. Er is veel Staat of weinig Staat. Er is collectivistische slavernij of individuele vrijheid. Collectivisme maakt groepen ontevreden. Collectivisme is heel goed in staat om de haat tegen jou te mobiliseren. En het is nog democratisch gelegitimeerd ook. Hoe dat werkt moeten jullie lezen in 'The Theory and Practise of Oligarchical Collectivism'. Het huiswerk dat hierbij hoort is 'The Road to Serfdom' van Hayek.

Wat beschermt jullie tegen de regels die de onvrede maakt? Dat is de Grondwet. Dit is een liberale uitvinding die de inwoners beschermt tegen de macht van de Staat. De Grondwet kan niet worden gebruikt tussen burgers onderling. De Grondwet is ontworpen om het individu te beschermen tegen de haat van de groepen. De kleinste en kwetsbaarste minderheid is het individu. Zodra de Staat individuen gaat groeperen is vrijheid het slachtoffer. Huiswerk Huxley 'Brave New World'.

De mensen hier beslissen niet over oorzaken, maar over gevolgen. Zij beslissen over meer wegen en fietspaden, maar niet over de derde demografische transitie die dat noodzakelijk maakt. Zij zijn geselecteerd op hun overtuigingen, een logisch gevolg van ons partijstelsel. Hun overtuigingen komen voort uit goede bedoelingen, maar ook de weg naar de hel is met goede bedoelingen geplaveid. Zij maken goed bedoelde besluiten over gevolgen, maar over oorzaken niet. Er is hier geen echt debat. Heel even dacht ik dat het kon veranderen toen wij aan het begin van deze periode van vier jaar in Noordwijk een presentatie kregen over 'omdenken'. Ik heb al mijn hoop erop gezet dat wij allemaal gingen omdenken. Wat zou het fijn zijn geweest als daaruit de vragen zouden vloeien die de overtuigingen zouden testen, bijvoorbeeld: wat als vrijemarktkapitalisme het beste recept is tegen armoede? Wat als klimaatverandering al 4,5 miljard jaar heel gewoon is? Wat als de natuur als einddoel heeft je te doden? Wat als sharia voor hetero mannen best leuk is? Wat als liefdadigheid alleen liefdadigheid is als je zelf een offer brengt en niet anderen offert voor jou doelen? Wat als in Duitsland de CO₂-uitstoot in 9 jaar tijd niet is afgenomen, terwijl er drie keer zoveel wind- en zonne-energie is bijgeplaatst? Wie heeft wie hier eigenlijk het hardst nodig? Wat als collectivisme slechts machtshonger is vermomd als deugd?

Jongens, wereldverbeteraars zijn er teveel, zelfverbeteraars zijn er te weinig. Voor het verbeteren van de wereld heb je geen Statenlidmaatschap nodig. Pas op voor de ontevreden. Zij vinden het moeilijker zichzelf te verbeteren dan anderen mee te sleuren in het gat waarin ze zitten. "Some people want to see the world burn."

Lieve jochies, jullie leven in een geweldige tijd. Nooit waren er zoveel mensen zo welvarend als nu. Nog nooit waren er zoveel mogelijkheden voor jonge mensen als nu. Laat je niets aanpraten door mensen die je via schuld of onvrede proberen te gebruiken voor hun doelen. Papa en mama hebben hard gewerkt om jullie te helpen het beste van jezelf te maken, zoals ook de papa's en mama's van jullie ouders dat deden voor hen. Daarmee is niet gezegd dat dat jou gelukkig zal maken. Laat je niet wijsmaken door iemand in deze zaal dat die jou gelukkig gaat maken. Niemand kan jou gelukkig maken behalve jijzelf. Je doet het door de moraal van mijn partij te volgen: Doe mensen geen pijn en pak hun spullen niet af. Wees een voorbeeld. LBE! Want als je tevreden en gelukkig bent met jezelf straalt dat uit naar de mensen om je heen, die op hun beurt moeten kiezen of ze afgunstig worden of jouw tevredenheid kopiëren. Pas als ze dat laatste doen wordt de wereld beter. Dat verklaar en beloof ik. (Applaus)

De heer BOERKAMP: Mijnheer de voorzitter! Het mooie van zeven jaar Statenlidmaatschap is dat er altijd sprekers zijn die heel veel woorden nodig hebben om te zeggen: "Dankjewel!" Ik heb geen speech voorbereid. Ik had allerlei leuke dingen kunnen zeggen over Rhenen, Cunera, Willibrord en daarover mooie grappen kunnen maken. Dat doe ik niet, want dat is na toe zoeken op internet. Ik heb de samenwerking met jullie allemaal heel erg gewaardeerd en ik hoop jullie allemaal in de toekomst te zien, want er staat nog iets te doen in Rhenen, namelijk de Rijnbrug. Dit onderwerp is naar mij toegeschoven en dat gaan wij oplossen. Dank u wel. (Applaus)

Onderzoek geloofsbrief van mevrouw J.A. Godschalx-Dekker te Woerden (VVD) en de heer S. Kraaijeveld te Utrecht (D66).

De VOORZITTER: Ik kan mevrouw Vlam in deze functie voor de laatste keer vragen hoe de commissie geoordeeld heeft.

Mevrouw VLAM: Mijnheer de voorzitter! De commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven is bijeen geweest en heeft kennisgenomen van de bescheiden van mevrouw Godschalx-Dekker en de heer Kraaijeveld. De commissie is van mening dat de bevindingen overeenkomstig de wettelijke vereisten zijn. Er zijn geen beletselen voor de toelating van mevrouw Godschalx-Dekker en de heer Kraaijeveld tot de Staten van Utrecht.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Beëdiging van mevrouw J.A. Godschalx-Dekker te Woerden (VVD) en de heer S. Kraaijeveld te Utrecht (D66).

De VOORZITTER: Ik vraag beide kandidaten naar voren te komen, onder leiding van de griffier. Ik vraag de andere aanwezigen die daartoe in staat zijn te gaan staan. Ik zal eerst de eed voorlezen voor mevrouw Godschalx-Dekker. Ik vraag u te antwoorden met "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig" en het opsteken van uw rechterhand.

"Ik zweer dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw GODSCHALX-DEKKER (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De VOORZITTER: Gefeliciteerd.

Dan zal ik de belofte lezen voor de heer Kraaijeveld. Ik vraag iedereen die daartoe in staat is te gaan staan. Ik lees de verklaring en belofte voor. Ik vraag u te antwoorden met de tekst "Dat verklaar en beloof ik".

"Ik verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen."

De heer KRAAIJEVELD (D66): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Mag ik de vertrekkende leden naar voren vragen. Dan geef ik u de gelegenheid om afscheid te nemen van de twee vertrekkende leden en om uw nieuwe collega's welkom te heten. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing van 14.33 uur tot 14.52 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Statenvoorstel oplegging geheimhouding.

De VOORZITTER: Aan de orde is het statenvoorstel oplegging geheimhouding. Dit voorstel is een sterstuk en blijft een sterstuk.

Opening besloten gedeelte en behandeling GEHEIM voorstel.

De VOORZITTER: Wij gaan over tot agendapunt 7. Dit is het onderdeel van een besloten vergadering. Ik moet alle aanwezigen die niet als Statenlid beëdigd zijn vragen om de Statenzaal te verlaten. Ik kijk nadrukkelijk naar de publieke tribune en de tribunes aan de zijkant. Wij krijgen een seintje als het internet en de camera's uit zijn en de deuren gesloten zijn.

Ik schors de openbare vergadering.

Schorsing van de openbare vergadering van 14.55 uur tot 15.22 uur.

Heropening openbare vergadering.

De VOORZITTER: Ik heropen de openbare vergadering. Onze excuses aan het publiek dat de behandeling van het geheime voorstel even duurde. Wij zijn blij dat u er weer bent en dat u voordien aanwezig was.

Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Bij het vaststellen van de agenda hebben wij afgesproken dat de vragen over de scholierenlijn Gouda hier gesteld kunnen worden.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben het over een schoolbus die maar twee of drie keer per dag rijdt. Je kunt je afvragen wat hiervan de noodzaak is om dit in de Statenzaal te bespreken, maar het is een schoolbus naar een bijzonder school, namelijk het Driestar College in Gouda. Het Driestar College is een school met een grote regiofunctie. Zelf ben ik opgegroeid in Harmelen en ging naar de Driestar in Gouda. Overigens ging ik met de fiets.

De groep scholieren waarover wij spreken komt uit Mijdrecht, De Ronde Venen. Dat is niet op fietsafstand van Gouda. De impact van het schrappen van een halve buslijn is enorm voor honderden scholieren. Vroeger konden zij dicht bij huis opstappen en bij school weer uitstappen. Straks moeten zij reizen via station Woerden. Hierdoor worden er allerlei onzekere factoren ingebouwd in de reisduur en zij komen in een trein die wellicht overvol is. Nog veel belangrijker is dat de kosten per kind verdubbelen of verdrievoudigen voor de ouders. Daardoor kan het per kind €800 á €900 duurder worden.

De SGP en de ChristenUnie zijn kritisch op het inkorten van lijn 646/647. Daarom hebben wij de volgende vragen. Als eerste zijn de ouders en de school heel onaangenaam verrast. Wij hoorden dat er op 29 mei een gesprek is geweest, maar er is in het verleden periodiek overleg geweest tussen scholen, vervoerders en provincie over andere schoolbussen. In de regio Amersfoort heeft dit bijvoorbeeld ook gespeeld. Hoe loopt over het algemeen de communicatie tussen school en de provincie op dit punt? De tweede vraag is: hoe en wanneer zijn de gemeenten ingelicht over het conceptvervoersplan? De gemeente De Ronde Venen is vorige week verrast toen zij hoorde dat deze lijn ingekort gaat worden. De derde vraag is: hoe verloopt de procedure? Wie heeft wanneer welke afweging gemaakt? Op een zeker moment is ervoor gekozen om deze lijn te schrappen. Juridisch zijn het verschillende zaken, maar voor een buitenstaander is een bus een bus en leest hij dat het op sommige plekken in de provincie lastig is om een bus een klein rondje extra te laten rijden en op een andere plek kan een buslijn in-

gekort worden. Juridisch heeft dat implicaties en dat snap ik, maar de provincie moet inzicht geven hoe in dit geval de afwegingen zijn gemaakt in de procedure.

De vierde vraag gaat over de procedure: hoe gaat de gedeputeerde om met de raadsbreed aanvaarde motie van de gemeente De Ronde Venen?

Dan hebben wij nog een aantal inhoudelijke vragen. Het OV lijkt voor burgers een onzekere factor te zijn als je op deze manier allerlei lijnen kunt schrappen of inkorten. Dat is over het algemeen genomen een slechte zaak. Daarom zijn wij benieuwd wat inhoudelijk de afwegingen zijn geweest om deze lijn in te korten. De lijn lijkt mij rendabel, want de bus zit altijd helemaal vol. Een lage bezettingsgraad kan daardoor niet de reden zijn. Welke criteria zijn bij deze afweging gehanteerd? Hoeveel geld is er nodig om die lijn wel te laten rijden voor deze groep? Wat kan de gedeputeerde betekenen voor de betrokken ouders en de school?

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De vervoerder Syntus maakt de afweging bij het opstellen van het conceptvervoerplan. Het Vervoerplan 2019 ligt op dit moment voor advies voor bij ROCOV. Na ontvangst van het advies van ROCOV zal Syntus het definitieve vervoerplan opstellen en zal het daarna ter vaststelling aanbieden aan GS. Dat is de formele procedure.

Syntus heeft het vervoerplan de afgelopen tijd met diverse partijen besproken, onder andere met de gemeente De Ronde Venen. Over deze specifieke maatregelen is op 29 mei het gesprek met de school geweest, omdat deze maatregel later aan het conceptvervoerplan is toegevoegd. Dat verklaart waarom het later is besproken met zowel de gemeente als met de school, maar het is wel met alle belanghebbenden besproken. Ik snap de vragen die daaruit voortgekomen zijn, ook vanuit de school. Het is een ingrijpende maatregel voor deze school, maar ik zal erop ingaan waarom deze afweging is gemaakt en hoe deze in lijn is met een aantal beleidsuitgangspunten die de provincie hanteert.

U heeft gevraagd hoe wij omgaan met de motie van de gemeente De Ronde Venen. Begin september wordt u meegenomen in beide vervoerplannen van Syntus en Qbuzz als alles is afgerond. Ongeveer een halve maand later neemt GS een besluit over dat vervoerplan. Dan zullen wij alle belangen moeten wegen. Zoals u zult begrijpen betekent dit dat wij niet alleen het belang van de school en de ouders wegen, maar ook alle andere belangen.

Wat zijn tot op heden de afwegingen geweest om deze maatregel te treffen? U refereerde er zelf al aan dat er een treinverbinding is tussen Woerden en Gouda. Het uitgangspunt van het vervoerplan en het provinciebeleid is al langer dat er geen buslijnen parallel lopen met NS-lijnen als dat niet nodig is. Hiervoor zijn op soortgelijke trajecten al eerder lijnen opgeheven, bijvoorbeeld: lijn 130 Breukelen-Utrecht en de scholierenlijn Hoewelaken. Daar heeft dezelfde discussie gespeeld, omdat er een alternatief is dat gebruikt kan worden. In dit specifieke geval speelt mee dat ondanks de overstap de verbinding sneller is dan de bus. De bus tussen Woerden en Gouda heeft vertraging op de A12 en richting de school. Daartussen zit ongeveer een kwartier. Daarom is het vervoer technisch een goede afweging. De locatie van de school die verder van het station ligt is gesloten en de overgebleven locatie van de school ligt bij het station. Dat maakt het tot een extra reden om tot deze afweging te komen.

Het laatste argument dat meespeelt is dat deze verbinding maar een paar keer per dag gebruikt wordt en dan rijden er drie bussen vol heen en leeg terug. Die bussen kunnen de rest van de dag niet gebruikt worden, tenzij er een andere mogelijkheid is. De bussen worden in de spits gebruikt, terwijl er dan al capaciteit is. Dat maakt deze buslijn inefficiënt. Daarmee is deze lijn duur qua exploitatie. Dat is een van de redenen waarom Syntus heeft nagedacht om het op een andere manier op te lossen. Dit zijn criteria bij de afweging.

U vraagt hoeveel geld het kost om deze buslijn te laten bestaan. Als u dat precies wilt weten, dan moet ik dat voor u uitzoeken. Het belangrijkste is dat in het Vervoerplan 2019 van Syntus een afweging wordt gemaakt in de dienstregeling en de uren die zij te verdelen hebben over de hele concessie. Deze maatregelen valt binnen de beschikbare middelen. Dan zijn er twee opties: het kost extra geld of er moet elders in de dienstregeling van de concessie een andere keuze gemaakt worden waardoor het ten koste gaat van een andere beoogde OV-verbinding. Die keuze is niet gemaakt, dus ik kan niet vertellen

wat daarvan de consequentie zal zijn. Als u wilt weten wat het extra kost, dat moet dan apart berekend worden.

Dit is de systematiek waarop het in het vervoerplan gaat. Wij maken steeds een afweging in de drukker wordende verkeerssituatie waarvan Syntus heeft aangegeven dat men moet zoeken naar het optimaliseren van de dienstregeling. Hier ligt een kans om de dienstregeling te optimaliseren vanuit het vervoersoogpunt doordat de treindienst ernaast loopt waardoor er een ander alternatief geboden kan worden. Ik onderken onmiddellijk dat het kostenverhogend is. Daar zit het probleem.

Uw laatste vraag is wat wij kunnen doen voor de betrokken ouders. Ik heb er veel begrip voor, maar het aantal mogelijkheden is beperkt. Wij hebben hierover eerder gesproken dat wij ons bij de NS hard willen maken voor tariefintegratie. Dat zou kostenverlagend werken. Dat is echter geen makkelijk traject. Het is een landelijke discussie. Het zou goed zijn, want dan kunnen deze keuzes makkelijker gemaakt kunnen worden doordat de kostentoeename minder is. Dat is echter op dit moment nog niet het geval. Wij blijven ons daarvoor hard maken. Ik zie dat daar de pijn zit, naast de vervoerskundige aspecten, maar dit is de afweging die Syntus op dit moment maakt en welke in lijn is met een aantal provinciale doelstellingen voor deze concessie.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de beantwoording van de gedeputeerde. Het is een heldere lijn en er zijn uitgangspunten die wij kunnen delen. Toch heb ik drie opmerkingen en vragen. Het argument over de reistijd hebben wij al vaker gehoord. Toch kregen wij het afgelopen weekend mails van ouders die zeggen dat de bus niet meer in de file staat, omdat er een nieuwe ontsluitingsweg bij Woerden is aangelegd. Daardoor kan de bus de file omzeilen en bij Waarder de A12 op gaan. Dat argument lijkt minder valide. De vertraging is veel minder volgens de ouders en de scholieren.

Kunt u uitrekenen wat de kosten zijn als wij die bus laten rijden? Wat zijn de afwegingen precies? In de volgende vergadering komt de kadernota aan de orde. Dat is een goed moment om een motie in te dienen, specifiek voor dit punt. Daarvoor is het wel goed om te weten wat de kosten zijn. Kunt u dat toezeggen of leveren in de komende commissieronde? Daar zullen wij erg blij mee zijn.

De tarievenintegratie is een discussie die wij vaker met elkaar gevoerd hebben. Het is door Syntus genoemd richting de school en de ouders dat Syntus zich wil gaan inzetten voor de tarievenintegratie. Ik vraag u om Syntus daarop te bevragen wat daarmee precies bedoeld wordt, want wij moeten geen loze beloften doen richting de ouders. Ofwel zeggen dat de tarievenintegratie geen haalbare zaak is en de gemeente wellicht een tegemoetkoming kan doen of wij moeten zeggen dat wij ons hard gaan maken voor de tarievenintegratie. Ik hoor graag hoe wij dat exact kunnen doen. Als u daarop een toezegging kunt doen, dan zullen wij daar blij mee zijn.

Mevrouw d'HONDT (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Voor zover ik heb begrepen zijn er in de regio van de gemeente De Ronde Venen genoeg middelbare scholen die wel op fietsafstand liggen. De reden waarom ouders en kinderen er vaak voor kiezen om naar de Driestar te gaan, is omdat daar een bepaalde geloofsovertuiging vertegenwoordigd en verkondigd wordt. Daardoor zijn homoseksuele leraren bijvoorbeeld niet toegestaan op deze school. Dan vraag ik mij af: als er genoeg alternatieven zijn, is het dan aan de provincie om het vervoer daar naartoe te subsidiëren? Tot hoever reikt de verantwoordelijkheid van de provincie?

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dit vind ik een ongehoorde koppeling tussen de vrijheid van onderwijs in Nederland en de vragen die wij stellen over een OV-systeem. Ik vind dit niet kunnen en ik waardeer het erg als u uw opmerking terugtrekt. Als u iets vindt van de vrijheid van onderwijs, dan moet u dat in Den Haag regelen. Bovendien, de ouders maken een principiële keuze voor een bepaald schooltype; die vrijheid hebben wij in dit land. Daarvoor betalen zij fors een rekening. Zij betalen alleen al €700 of €800 voor de bus of de trein en straks wordt dat wellicht het dubbele. Ik vind dat u dit niet kunt maken, excuus.

Mevrouw d'HONDT (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De vrijheid van onderwijs is een groot goed in Nederland en die wil ik zeker niet betwisten. Ik gun alle ouders de vrijheid om de schoolkeuze te maken die zij willen. Wat ik mij alleen afvraag, is wat de rol van de provincie daarin is om het vervoer daar naartoe te subsidiëren. Dat is wat ik vraag.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! U noemt homoseksualiteit alsof dat op die scholen totaal niet geaccepteerd wordt en dat het aan ons is om daarover een opvatting te hebben. Dat zijn twee dingen die ik zeer bestrijd.

Mevrouw d'HONDT (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wat ik probeer duidelijk te maken, is dat er voor de leerlingen in De Ronde Venen genoeg alternatieven zijn in de regio waar zij met de fiets of lokaal OV naartoe kunnen. In de vervoersmogelijkheden is er genoeg voorhanden en wordt er voorzien in de provincie.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! U kent de SP als de grote voorvechter van het openbaar vervoer. Aan de ene kant vinden wij het vreemd dat Syntus eenzijdig een afweging kan maken. Aan de andere kant wordt deze school niet meer zo goed bediend, maar in Amersfoort is er een school voor speciaal onderwijs die ook minder goed bereikbaar is. Daarover was geen algeheel vervelend gevoel. Dat vind ik jammer.

De gedeputeerde heeft gezegd dat de drie bussen op de heenweg helemaal vol zitten en op de terugweg helemaal leeg zijn. Dat is waar. Daarnaast zegt u dat de bussen de rest van de dag stilstaan. Mijn man heeft bij Syntus gewerkt en bussen rijden de hele dag. De bussen worden ieder ogenblik overgepakt door andere chauffeurs en staan nog geen twee minuten stil. Waarom worden deze bussen dan niet gebruikt? Die kunnen gewoon ingezet worden in de tussenuren of worden de bussen gesloopt? Die geluiden hebben wij ook gehoord.

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik was bij de opening van de nieuwe weg in Woerden. Daar heeft de heer Schaddelee een punt. Deze weg helpt zeker bij de ontsluiting van Woerden, maar draagt niet bij aan het uitgangspunt dat wij geen buslijn willen naast de trein. Op dit moment hebben wij het over een treinverbinding die beter is dan de busverbinding. Dat kan wellicht iets wijzigen, maar de treinverbinding zal er niet slechter van worden. Dat houdt het argument in stand om te zeggen dat als er parallel aan elkaar twee OV-verbindingen zijn, het mogelijk is om daarin een keuze te maken. Dat is wat hier gebeurt.

De kosten moet ik uitzoeken. Dat moeten wij aan Syntus vragen. Overigens heeft Syntus in de concessie veel ruimte om te optimaliseren. Daardoor kan zij die vraag wijzigen, maar het is mijn voorstel dat ik de vraag uitzet. U moet zich realiseren dat het capaciteit is die aan het vervoerplan wordt toegevoegd. Als wij de kosten daarvan hebben zal dat helpen bij het begrijpen van de afweging van Syntus, omdat zij die capaciteit graag elders inzet.

Dan de tarievenintegratie. Ik wil vooral geen loze beloften doen en dan moet ik eerlijk zijn door te zeggen dat er op dit moment waarschijnlijk geen tarievenintegratie mogelijk is. Ik heb het genoemd, omdat ik het een belangrijk punt vind. Wij weten echter dat het een ingewikkeld gesprek is met de NS. Ik wil niet de indruk wekken dat wij dat oplossen voordat deze wijziging in de dienstregeling plaatsvindt. Integendeel zelfs, ik denk dat het niet gaat lukken. Het is een continu gesprek met de NS. Niet allen vanwege dit punt, maar in brede zin. Dit zal geen argument zijn dat hierin helpt. Het lost het financiële probleem niet op.

Dan richting de PvdA. De scholierenbussen zijn altijd onderdeel geweest van de concessie en zijn hierin overgenomen. Het Driestar College is een school voor een specifieke doelgroep, maar de buslijn heeft altijd in deze concessie gezeten. Ik noemde net twee andere voorbeelden waar wij dezelfde discussie hebben gehad en die geschrapt zijn uit de dienstregeling, namelijk buslijn 130 tussen Breukelen en Utrecht en de buslijn naar Hoevelaken. Die ruimte zit in de concessie. Op voordracht van Syntus beoordelen wij dit binnen het vervoerssysteem.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De buslijnen in de wijk in Leusden zaten in de concessie, maar zijn er zonder pardon uitgehaald. Daar rijdt geen trein.

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dat klopt, maar er zijn vragen gesteld over deze buslijn. Ik spreek graag over de hele concessie, maar niet op dit moment. U vergelijkt appels met peren, behalve dat het over bussen gaat. Het gaat over verschillende vraagstukken die aan de orde zijn. Er wordt een vervoerplan gemaakt. Dat doet elke concessiehouder een keer per jaar waarin gekeken wordt naar de optimalisatie. Er ligt een enorme druk op deze concessie, omdat het aantal reizigers en de drukte op de weg toeneemt. Er moet ergens een keus worden gemaakt.

Dat brengt mij bij de vragen van de SP. Het is geen eenzijdige afweging. Syntus doet het voorstel in samenspraak met de provincie. Wij toetsen dat voorstel. Er worden hier in de ochtend drie bussen gebruikt om de leerlingen te brengen en aan het eind van de dag weer op te halen. Die bussen rijden in de spits en in de spits is de meeste capaciteit nodig. Ik ken niet de precieze dienstregeling, maar ik heb mij door Syntus laten vertellen dat deze bussen de rest van de dag stilstaan. Er zullen uitzonderingen zijn, maar ik probeer te duiden dat deze bussen heen en weer rijden zonder dat zij een rondje rijden en er nieuwe passagiers instappen. Daardoor is het inefficiënt, omdat de bussen verder niet optimaal gebruikt kunnen worden. Dat is onderdeel van de afweging of dit slimmer kan. Dan is het argument dat er een trein rijdt en scholieren kunnen overstappen. Vervoerskundig is dat een goede oplossing, maar het kost extra geld. Daar zit het probleem.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De scholieren moeten overstappen op de trein naar Den Haag die stopt in Gouda. Is er gecontroleerd bij NS of daarvoor capaciteit is?

De VOORZITTER: Wij spreken over de scholierenbus. Laten wij bij het onderwerp blijven.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De trein krijgt er 150 leerlingen bij. Daar is geen plek voor.

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De trein van Woerden naar Gouda rijdt vier keer per uur. Het zal druk zijn in de spits, maar er is zeker capaciteit om aan deze vervoersvraag te voldoen. Zij hebben wellicht niet allemaal een zitplaats, maar het is een goede oplossing.

De heer MOURIK-GELUK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een vraag die teruggrijpt op de toezegging van de gedeputeerde om de kosten te berekenen voor het in de lucht houden van deze lijn. Ik begreep van de heer Schaddelee dat dit hem mogelijk een aanleiding geeft om een motie in te dienen bij de kadernota. Echter, als wij dat pad opgaan, dan ken ik nog een aantal lijnen waarover wij ons zorgen maken. Doen wij dan geen in- en afbreuk voorafgaand aan het hele proces van het vervoersplan en het besluit daarover? Is het een handige zet als wij op deze wijze gaan werken?

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De heer Mourik-Geluk maakt een goed punt. Hierin schuilt het gevaar van een precedent. De twee voorbeelden die ik zojuist noemde van opgeheven buslijnen voldoen aan dezelfde vraag.

Ik heb een handreiking willen doen om het inzichtelijk te maken, maar Syntus moet het antwoord geven. Ik ben bereid om deze vraag uit te zetten, maar vooral als exercitie om te laten zien wat het betekent. Dat maakt de afweging concreter. Het neemt niks weg van de argumenten die het college tot op heden met u deelt. Hieraan wordt het argument toegevoegd dat meer scholen zich hierop kunnen beroepen. Dan komt die claim terug bij u. Los van het besluit of Syntus dit wil binnen de concessie, want zij heeft ruimte om dit te weigeren.

Het inzichtelijk maken van de kosten kan helpen om de discussie te faciliteren, maar weet waaraan u begint met het indienen van een motie. Er bestaat een kans dat de twee voorbeelden die ik noemde bij ons aankloppen met dezelfde vraag.

De VOORZITTER: Daarmee kunnen wij dit agendapunt afronden.

De heer De Kruijf neemt het voorzitterschap over.

Lijst moties en lange termijnagenda Provinciale Staten

De VOORZITTER: De lijst met moties en lange termijnagenda is bedoeld als inzicht voor u in wat er gebeurt met moties en amendementen. Kijkt u daar vooral naar. Deze komen terug op de agenda in de commissievergadering.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik wil de griffie bedanken. Wij hebben hier eerder om verzocht, omdat er behoefte aan is. Er ligt nu een stuk waarmee wij verder kunnen in ons werkproces.

Vaststellen van de notulen van de statenvergadering van 23 april 2018.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van de vergaderingen van 23 april maart 2018 ongewijzigd vast.

Statenvoorstel wijziging Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdrecht.

De VOORZITTER: Dit voorstel is een sterstuk en blijft een sterstuk.

Wij zijn aangekomen bij agendapunt 14 Vuelta 2020 in Perspectief. Ik stel voor om dit agendapunt te behandelen nadat wij gesproken hebben met de minister. Wij gaan een paar minuten schorsen en stipt om 16.00 uur wil ik u hier terug zien zodat wij kunnen beginnen met het debat over de profielschets. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 15.50 uur tot 16.00 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Statenvoorstel verordening vertrouwenscommissie en statenvoorstel profielschets nieuwe commissaris van de Koning.

De VOORZITTER: De commissaris zal binnenkomen en loopt een tweetal rondjes met de minister om kennis te maken. Daarna zullen wij aanvangen met het debat over de profielschets.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Er werd mij net gezegd dat ik ben vergeten te melden dat een van onze fractiemedewerkers in de afgelopen tijd getrouwd is. (Applaus)

De heer WESTERLAKEN (CDA): Mijnheer de voorzitter! Voor de CDA-fractie geldt precies hetzelfde. (Applaus)

De VOORZITTER: De volgende keer zullen wij een lijst met vreugdevolle mededelingen toevoegen aan de agenda.

Minister Ollongren arriveert om 16.14 uur.

De VOORZITTER: Ik heet de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van harte welkom. Het is buitengewoon u te ontvangen in een wat bijzondere omgeving, maar geloof mij dat het erg netjes wordt als het klaar is. Tijdens de verbouwing gaat het werk door.

Dank aan de mensen van uw Kabinet die de vertrouwenscommissie in deze procedure vaker zullen ontmoeten.

Het is afgesproken dat ik deze vergadering zal voorzitten, omdat de heer De Kruijf zowel vicevoorzitter is van de Staten als voorzitter van de vertrouwenscommissie. Hij wil vandaag graag optreden in die

functie. Om gelijk de daad bij het woord te voegen geef ik de heer De Kruijf het woord om namens de vertrouwenscommissie te vertellen wat er allemaal op papier gezet is.

De heer DE KRUIF (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Utrecht zoekt een nieuwe commissaris. Hoe simpel staat het op de voorkant van de profielschets en welke enorme opdracht ligt daarachter? Utrecht zoekt een nieuwe commissaris van de Koning, als ambassadeur en boegbeeld voor deze mooie en dynamische provincie. Bij het vaststellen van de profielschets zetten wij in die zoektocht een belangrijke volgende stap. Het zal geen eenvoudige zoektocht worden, want vanuit wat wij gewend zijn leggen wij de lat hoog. Over het uiteindelijke resultaat maak ik mij geen enkele zorgen. Wij hebben een prachtige baan en een prachtige provincie in de aanbieding.

De profielschets is klaar. Deze kan besproken en vastgesteld worden. De vertrouwenscommissie is daar blij mee. Met deze profielschets wordt helder aangegeven waar de provincie voor staat, hoe wij bestuurlijk willen functioneren en welke commissaris daarbij past. Wij hebben daarmee een prima instrument in handen om de juiste mensen enthousiast te krijgen voor deze functie om daaruit vervolgens de juiste commissaris te kiezen.

De profielschets is het resultaat van een paar maanden hard werken. Om te beginnen dank ik iedereen die daaraan heeft meegewerkt van harte en oprecht. In het bijzonder noem ik de griffie, want er moest veel georganiseerd en geïmproviseerd worden, maar dit is allemaal perfect gegaan.

In die maanden waarin deze profielschets is ontstaan hebben wij gesproken met vertegenwoordigers van tal van Utrechtse organisaties. Wij hebben gesproken met vertegenwoordigers van natuurorganisaties, onderwijs en wetenschap, het bedrijfsleven, het Openbaar Ministerie, de politie, burgemeesters en met mensen uit dit huis. De gesprekken die wij voerden waren plezierig en buitengewoon informatief. Zij hebben ons erg geholpen om een completer beeld te krijgen van de functie van commissaris van de Koning en dit zal zeker leiden tot een beter keuze. Daarnaast hebben wij via het internet in een ruime week tijd meer dan 1.000 reacties gekregen van individuele inwoners uit deze provincie. Zij willen graag vertellen hoe volgens hen de ideale commissaris eruit ziet. Hoe de commissaris er volgens hen uit dient te zien is duidelijk. Kijkt u naar de resultaten. Deze inwoners willen een commissaris die zichtbaar en benaderbaar is, zich informeel opstelt en vooral anderen uitnodigt om deel te nemen aan het gesprek. Wat ons in zowel de gesprekken met de vertegenwoordigers van organisaties als in de reacties op het internet opviel, was de grote bereidheid om een bijdrage te leveren, met ons mee te willen denken en met ons in gesprek te willen gaan. Het kostte geen enkele moeite om reacties van hen los te krijgen.

De provincie als zieltoegend en marginaal in de aandacht functionerend bestuur zal gaan, vergeet u het maar. Wij zagen alom interesse, belangstelling en betrokkenheid. Daar zijn wij blij mee.

De profielschets ligt voor en wij zien nieuwsgierig naar de reacties en wij hebben zin om ermee aan de slag te gaan.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Allereerst, fijn dat de minister tijd heeft gemaakt om ons aan te horen. Wij moeten helaas op zoek naar een nieuwe commissaris. Wij zien uit naar het proces daarin. Wij hebben daarvoor goede input gekregen, waarnaar de heer De Kruijf zojuist verwees. Ik kan mij aansluiten bij de dank die hij heeft uitgesproken.

In de profielschets staat: "Utrecht, veelzijdiger wordt het niet." Dat klopt. Wij hebben aan de ene kant diversiteit van landschappen, met kernen waar nog heel traditioneel wordt geleefd. Tegelijkertijd is de provincie Utrecht met 1.3 miljoen inwoners toch een Europese topregio, met alle dynamiek van dien. Wat dat betreft is de Statenzaal zoals deze er op dit moment uitziet symbolisch: er verandert hier veel.

In de profielschets wordt aangegeven dat wij een commissaris zoeken die vooruitstrevend is. Vooruitstrevend is een woord waarbij mensen verschillende interpretaties hebben. Je kunt denken aan iemand die technische innovatie een stap verder helpt en met het bedrijfsleven samen de welvaart in deze provincie tot grotere hoogtes duwt. Dat klopt echter niet bij de rol van de commissaris, want de kaders worden door PS gesteld en vooral de gedeputeerden voeren dat beluit uit. Aan de andere kant kun je bij vooruitstrevend denken aan de revolutionaire gebalde vuist: iemand die de bestaande orde omver

zal werpen. Dat past echter niet bij een commissaris van de Koning, want de commissaris is rijksheer. De commissaris heeft een onafhankelijke positie en draait mee in een gedecentraliseerde eenheidsstaat. Dat vergeten wij nog wel eens.

Vandaar dat het woord 'vernieuwend' de goede vertaling zou zijn. Vernieuwend, iemand die op een eigentijdse manier invulling geeft aan een traditioneel ambt. Iemand die de verbinding weet te maken met aan de ene kant alle vernieuwingen en veranderingen die gaande zijn in de samenleving en andere verhoudingen tussen overheid en samenleving. Tegelijkertijd moet het iemand zijn die op het moment dat het nodig is de zekerheid en stabiliteit in de samenleving kan brengen.

De profielschets is een product van de verschillende fracties samen. Tot op heden hebben de fracties op een plezierige manier daarin samengewerkt. Ik zie ernaar uit om de komende maanden samen met de andere fracties, de leden van de vertrouwenscommissie en in het bijzonder de minister te zoeken naar een nieuwe commissaris; iemand met een hart voor Utrecht.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Vooruitstrevend, vernieuwend en eigentijds. Passend bij de provincie Utrecht. D66 is voorstander van een commissaris met lef, die begrijpt hoe de bestuurlijke verhoudingen werken en die binnen die bestuurlijke verhoudingen onze provincie goed voor het voetlicht kan brengen. Dat staat voor zich en is bijna logisch.

Een nieuwe commissaris die voor ons en het bedrijfsleven een boegbeeld kan zijn als de provincie haar economische gezicht laat zien. Die in overleg met andere overheden onze positie behartigt als het gaat om de problemen waarmee wij te kampen hebben, zoals de uitdagingen op het gebied van mobiliteit en wonen. De commissaris moet een luisterend oor bieden aan onze inwoners als daarom gevraagd wordt.

Passend bij Utrecht; een jonge vooruitstrevende provincie. Tegen de kandidaten zeg ik: laat zien dat jij hier past.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De PvdA is blij met deze profielschets voor onze nieuwe commissaris. Deze profielschets straalt trots en ambitie uit over onze provincie en voor een persoon die wij zoeken. De provincie Utrecht is het kloppend hart, want iedereen komt hier doorheen en iedereen kent Utrecht. Soms sta je stil in Utrecht en soms moet je stilstaan bij Utrecht, omdat er veel te doen is. Tegelijkertijd hoopt de PvdA van harte een soort concurrentie aan te gaan met een aantal andere provincies. Er zijn personen die nadenken of zijn in Gelderland of een andere provincie gaan solliciteren, omdat zij daar eveneens een nieuwe commissaris zoeken.

Ik ondersteun wat mijn voorgangers zeiden dat wij van harte hopen dat er een vernieuwend en vooruitstrevend boegbeeld en bestuurder komt. Iemand die pas bij Utrecht en de juiste combinatie is met Utrecht. Ik hoop van harte dat de minister vanuit haar rol en de vertrouwenscommissie vanuit onze rol tot de juiste kandidaat kunnen komen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De SP is tevreden met de voorliggende profielschets. Er is veel werk verricht door de vertrouwenscommissie en er is binnen deze commissie flink gediscussieerd over wat er wel en niet in moet staan en hoe dit er in moet staan. Veel woorden zijn geopperd en weer verdwenen en het is de voorliggende profielschets geworden. De profielschets is duidelijk. De commissaris is er voor alle Utrechters.

De SP heeft er vertrouwen in. Vertrouwen in de commissie en het vertrouwen dat er een goede kandidaat zal worden gevonden. Wij wensen de vertrouwenscommissie veel succes met het afronden van dit project.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks is tevreden over de profielschets. Wij zijn tevreden over het doorlopen proces. Het was een mooi proces waarin ik lid mocht zijn van de vertrouwenscommissie in oprichting. In dat proces zit de intentie die belangrijk is in deze profielschets, want de nieuwe commissaris van de Koning moet wat gaan doen met de gesprekken die zijn gevoerd met veel belanghebbenden en de inwonersenquête. Dit geeft aan wat GroenLinks belangrijk vindt, namelijk de invulling als verbinder en de invulling als vernieuwer.

Als verbinder zien wij graag een commissaris die mensen met uiteenlopende visies, belangen en achtergronden weet te vertegenwoordigen en weet te horen. In Utrecht is de verscheidenheid groot, maar iedereen moet zich gehoord voelen. Uit de discussies in de Staten weten wij dat hier veel verschillende meningen bestaan die af en toe voor wrijvingen zorgen. Wij zien graag dat een commissaris daarin een verbindende rol kan vervullen. De rol van vernieuwer kan hieruit voortvloeien. De samenleving verandert. Bij gemeenten lopen allerlei processen om te kijken hoe daaraan invulling gegeven kan worden. Hoe kan lokale democratie de nieuwe vorm krijgen? Hoe kunnen wij omgaan met de inwonersparticipatie? Daarin zien wij graag dat de nieuwe commissaris een verbindende en vooral een vernieuwende rol gaat spelen die deze samenleving van ons eist. De introductie van de Omgevingswet zal hierin een belangrijke katalysator worden, omdat daar vanuit provinciaal perspectief de inwonersparticipatie en het vernieuwingsproces een belangrijke rol krijgt. De nieuwe commissaris heeft daarin een belangrijke rol te vervullen.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! In de profielschets komen termen voor, zoals: mobiliteit, topregio, dichtbevolkt. Als lid van de vertrouwenscommissie in oprichting begrijp ik dat deze termen hierin horen, omdat dit bij Utrecht hoort. PvdD is het helemaal eens met de profielschets. In de profielschets wordt genoemd dat de natuurwaarden van de provincie een verworvenheid zijn om trots op te zijn. Daar leg ik het accent op, want waar zoveel van waarde is, is er veel om te beschermen. Ik vraag de minister om dit mee te nemen in de hele procedure rondom het aanstellen van de nieuwe commissaris van de Koning.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Maatschappelijk betrokken en werkbezoek aan gemeenten. Dit zijn twee dingen die wij in de profielschets tegenkomen. De SGP staat achter deze profielschets, maar zou hieraan graag nog wat kleuring geven. De provincie Utrecht heeft twee hele grote gemeenten: Utrecht en Amersfoort, maar zoveel meer andere gemeenten. Wat ons betreft moet de nieuwe commissaris van de Koning zich goed kunnen verbinden met de polder, het buitengebied en de kernen.

De overheid en de samenleving veranderen. Wij gaan van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Het is belangrijk dat wij een persoon vinden die daarin een nieuwe rol kan vervullen. Dat vraagt een andere manier van opstellen richting onze inwoners. Inwonersparticipatie is hierin ontzettend belangrijk.

De heer SCHADDEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Hoe goed de minister onze provincie kent weet ik niet, maar Utrecht is een fantastische provincie en verdient een fantastische commissaris. De ChristenUnie is daarom blij met de voorliggende profielschets. Toch maken wij graag gebruik van de gelegenheid om daaraan een paar kleine accenten toe te voegen. Wij hechten aan bestuurlijke kernwaarden, zoals vrede zoeken en rechtdoen. Wat ons betreft is een nieuwe commissaris daarom transparant, toegankelijk en vernieuwend, maar tegelijkertijd scherp op dat wat de kernwaarden zijn van onze rechtstaat. Wij zoeken een commissaris die iedereen recht doet, vrede zoekt en oog heeft voor mensen. Utrecht heeft een jonge en dynamische bevolking. Het zou waardevol zijn als een commissaris daarvoor een uithangbord is, daar goed bij past en een inspirerend boegbeeld voor kan zijn. Als Christen zou ik het mooi vinden als wij een commissaris van de Koning krijgen die iets snapt van wat het geloof kan betekenen voor mensen. Dat is een mooie waarde in onze samenleving.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! 50Plus is trots op deze profielschets. De commissaris is er voor alle inwoners, bedrijven et cetera. 50Plus vindt de mens achter de commissaris ook belangrijk. Deze is aantoonbaar maatschappelijk betrokken, oprecht geïnteresseerd in mensen en legt gemakkelijk contact met iedereen. Onze commissaris heeft een warme persoonlijkheid door een open houding naar iedereen en helpt condities te scheppen voor een samenleving die zowel betrokken is als divers.

De VOORZITTER: Tot zover de eerste termijn van de kant van de Staten. Ik geef de minister graag het woord.

Mevrouw OLLONGREN (Minister van BZK): Mijnheer de voorzitter! Fijn dat ik hier vandaag mag zijn. Ik begin graag met het maken van een compliment aan de vertrouwenscommissie die een profiel-

schets heeft opgesteld die zowel de nieuwe commissaris van de Koning typeert als de provincie. U bent terecht trots op deze provincie. Als ik opteken wat zojuist gezegd is bovenop de profielschets waarvan ik kennis heb genomen, hoor ik u zeggen dat u een commissaris zoekt die betrokken, zichtbaar, benaderbaar en informeel is, open voor een gesprek en een boegbeeld. Hij of zij moet vooruitstrevend en vernieuwend zijn. Iemand met lef, ambitie en een open houding. Een commissaris die er is voor iedereen in Utrecht. Daarom vind ik het mooi om te horen dat de mensen in Utrecht de gelegenheid hebben gehad om mee te denken over het profiel en dat in ruime mate gedaan hebben. Kortom, u zoekt een commissaris met oog voor mensen en die kijkt naar wat voor type regio Utrecht is. Utrecht is een veelzijdige regio en een topregio. Een regio met natuurwaarden met veel buitengebied. Dit buitengebied moet verbonden worden met de kernen. Er is aandacht gevraagd voor de verschillende achtergronden van mensen. Zo ken ik Utrecht, als een ontzettend veelzijdige provincie met een hart voor ons land. Een provincie met ongelooflijk veel dynamiek van alle verschillende mensen.

Ik ga u vanuit mijn rol zoals deze is vastgelegd in de wet helpen om die nieuwe commissaris te vinden. Met deze profielschets is het een fantastische kans voor de mensen die daaraan voldoen. Het is bijna onmogelijk om hieraan te voldoen. De zittende commissaris mag het zien als een compliment dat voor zijn opvolger dit wordt vereist en verzocht.

Voor de procedure is het de bedoeling de vacature morgen in de Staatscourant te plaatsen. Dan gaat het proces van start. Naast de Staatscourant wordt de vacature op allerlei sites geplaatst, zoals de site van de provincie Utrecht. Vanaf morgen kan er dus gereageerd worden. Wij hebben in gezamenlijkheid gezegd dat wij daarvoor de tijd nemen. De openstelling duurt tot 16 juli. Dat is iets langer dan gebruikelijk, maar wij zitten tegen het zomerreces aan. Het leek ons daarom verstandig om niet te krap in de tijd te gaan zitten.

De inzet is om voor 1 februari 2019 een nieuwe commissaris benoemd te hebben. Hoe wij daar precies gaan komen ga ik met de vertrouwenscommissie bespreken, want het is een procedure die heel zorgvuldig en in alle vertrouwelijkheid moet plaatsvinden. De details van de procedure zal ik verder door nemen met de vertrouwenscommissie. Als daarover vragen zijn dan zal ik die beantwoorden.

Ik wil afsluiten door te zeggen dat de commissaris eveneens rijksheer is. Behalve vanuit u bezien heeft de commissaris ook een functie vanuit Den Haag. Dat is onderdeel van de profielschets en de aandacht die ik daaraan zal geven. Ik zie ernaar uit om met u samen dit proces in te gaan en ik heb er alle vertrouwen in dat wij op 1 februari 2019 een nieuwe commissaris kunnen verwelkomen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Als er geen behoefte is aan een tweede termijn kunnen wij overgaan tot de besluitvorming. Er is een tweetal besluiten te nemen. De eerste is het instellen van de vertrouwenscommissie en het vaststellen van de verordening benoeming commissaris van de Koning voor de provincie Utrecht 2019. Daarna nemen wij een besluit over de profielschets.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Er is geen behoefte aan stemverklaringen.

Stemming.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel Ontwerpbesluit instellen Vertrouwenscommissie en vaststellen van de verordening benoeming commissaris van de Koning voor de Provincie Utrecht 2019, PS2018PS03-02.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel Ontwerpbesluit Profielschets commissaris van de Koning – 2018, PS2018PS03-03.

De VOORZITTER: De basisvoorwaarden zijn gerealiseerd waaronder de vertrouwenscommissie en de minister aan de slag kunnen. Ik wens u vanaf deze plek veel succes. U begrijpt dat ik met dubbele belangstelling kijk hoe dat proces gaat en wat de uitkomst daarvan is.

Ik ga de minister begeleiden naar boven. Daar heeft u een bijeenkomst met de vertrouwenscommissie. De andere Statenleden gaan de avondschoring in. Zodra de minister en de vertrouwenscommissie boven klaar zijn met vergaderen komt er een seintje en kan de Statenvergadering opnieuw geopend worden.

Dank aan de minister voor haar aanwezigheid.
Ik schors de vergadering

Schorsing van 16.41 uur tot 18.20 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Statenvoorstel Vuelta 2020 in Perspectief.

De VOORZITTER: Aan de orde is het statenvoorstel Vuelta 2020 in perspectief.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD heeft al eerder haar twijfels geuit over de hoogte van het bedrag dat wij moeten betalen om de start van de Vuelta mogelijk te maken. Inmiddels hebben wij in diverse sessies en in de memo die vorige week toegestuurd is, gezien dat de Vuelta bijdraagt aan het economisch profileren van de provincie Utrecht. Bij de Tour de France hebben wij gezien wat het kan opleveren.

Vooraf konden wij aangeven wat voor ons belangrijk is. De VVD vindt het met name belangrijk dat er rekening gehouden wordt met de kleinere gemeenten waar de Vuelta doorheen gaat, zodat zij achteraf geen verrassingen krijgen over de kosten. Wij vinden het plezierig dat wij daarvoor aandacht konden vragen.

Wij hebben nog wel de vraag hoe omgegaan zal worden met eventuele tekorten. Wij begrijpen dat daarover nog geen duidelijkheid is. Wij vinden €2.100.000 de grens. Wij willen de zekerheid hebben dat wij daaraan niet extra hoeven bij te dragen en dat de rekening niet gepresenteerd wordt aan de omliggende gemeenten.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! U heeft wellicht gehoord uit de gemeenteraad van Utrecht dat hij als absolute voorwaarde gesteld heeft dat de provincie meedeelt in het tekort. Dat tekort is nog onbekend, dat kan zo een miljoen euro meer zijn. Als dat de voorwaarde is, trekt u dan uw steun in?

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Dit nieuws was mij nog niet bekend. Ik hoor graag van de gedeputeerde hoe hij hierover denkt.

Mevrouw DERCKSEN (D66): Mijnheer de voorzitter! Twee keer eerder hebben wij in de Statenvergadering over de mogelijke start van de Vuelta in Utrecht gesproken. Beide keren was D66 daar positief over, met de nodige op- en aanmerkingen. Dat zijn wij nog steeds. Het voorstel dat wij bespreken betreft de instemming met de voorgestelde organisatorische opzet en onderzoek naar de dekking voor het benodigde budget.

D66 kan niet anders dan constateren dat wij vertrouwen hebben in de organisatorische opzet. Vooral in de uitwerking van het thematische concept en het opgezette activatieprogramma. Met de start van de Vuelta zullen wij royaal de onderscheidende kenmerken van onze provincie aan de wereld kunnen tonen, met name de kenmerken op het gebied van kennis en de economische uitvoerbaarheid van oplossing voor de duurzame mobiliteit, energietransitie en gezond stedelijk leven.

Verder zal het prachtige Utrechtse landschap in onze steden en dorpen gedurende vele uren internationaal op televisie te bewonderen zijn. Dit alles ter ondersteunen van de promotionele economische, recreatieve en verbindende opgave die het provinciebestuur zichzelf stelt. Wij roepen het college op te bezien hoe hiervoor een benodigd budget kan worden vrijgemaakt.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wie verzint het aan de ene kant om €2.100.000 uit te geven na het Uithof debacle? Aan de andere kant is het een economische kans en daarbij kunnen wij onze provincie positief in het daglicht zetten. Daar tussenin staat het CDA.

Het was geen gemakkelijke keuze. Dat is de reden geweest dat wij de afgelopen weken stad en land hebben afgereden om te spreken met bestuurders, ondernemers en inwoners van onze provincie en zeker met de betreffende gemeenten. Wat het CDA betreft kan een eenmalig evenement als consumptiegoed niet de reden zijn dat wij hiermee instemmen. Wij zien het alleen als het een bredere investering wordt die duurzaam is. Daarover hebben wij een goed gesprek gehad met de gedeputeerde in de commissievergaderingen en daarna. Wat ons betreft geeft de memo die daarna is gekomen ons het vertrouwen waardoor wij met droge ogen dit voorstel kunnen steunen. Wij zullen dit bekrachtigen met een motie die wij samen met GroenLinks zullen indienen. Dat zal mijn collega doen.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik vraag mij af of wij bij dezelfde commissievergadering waren, want u zegt dat de economische impulsen die met de Vuelta samenhangen toen zijn genoemd. Kunt u daar voorbeelden van noemen? Die heb ik toen en tot op heden niet gehoord.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Met de economische impulsen doelde ik op de reclamewaarde die is weergegeven van € 35.000.000 van Nederland. Daarnaast gaan mensen hun geld uitgeven op alle evenementen die er omheen georganiseerd worden. Dat is een economische impact als gevolg van de Vuelta. Een ander voorbeeld is de inzet waarom wij gevraagd hebben en in de memo staat. Trek het wat breder en betrek MKB-bedrijven bij de organisatie en zet vmbo en mbo-scholieren in. Dit is besproken in de vorige commissievergadering waarbij wij allebei aanwezig waren.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De heer Boswijk heeft gezegd dat wij geen €2.100.000 moeten uitgeven aan een eenmalig evenement. Vervolgens komt u met allerlei voorbeelden die alleen een link hebben met het eenmalige evenement. Deze zijn niet duurzaam en structureel. Bovendien geeft u de negatieve kanten van het evenement helemaal niet aan.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het is in mijn ogen duurzaam als scholieren, vmbo'ers en mbo'ers kennis opdoen op dit evenement. Deze kennis gaat na dit eenmalige evenement niet verloren. Daarbij is het geen evenement van een dag maar van 100 dagen. De fietssnelweg stond nog in de memo. Mijn vraag aan de gedeputeerde is of deze niet wordt afgebroken na de Vuelta.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik hoorde dat de heer Boswijk de moeite heeft genomen om omliggende gemeenten te bezoeken. Dank u wel daarvoor. Ik hoop dat u daar de U10-gemeenten heeft bezocht. Deze gemeenten hebben pas later te horen gekregen dat er €14.000.000 op hun budget bezuinigd gaat worden. Dit wordt gecompenseerd, maar zij moeten alsnog flink inleveren. Hebben die gemeenten gezegd dat zij het goed vinden dat zij dat geld moeten inleveren en de provincie €2.100.000 aan de Vuelta uitgeeft?

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik heb niet gesproken in het verband met de U10 en de gevolgen daarvan, maar wel met oude en nieuwe bestuurders die allebei zeiden: "Wij zouden het ontzettend gaaf vinden als het evenement hier komt." Eerlijk gezegd ging ik met een negatieve houding naar de gemeenten toe, maar zij hebben mij opgebeurd.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! Als u vraagt of zij het willen uitgeven, dan vinden zij dat altijd goed. Waar het om gaat is, als wij het geld aan de Vuelta kunnen uitgeven, dan kunnen wij het niet meer aan iets anders uitgeven. Als u het zo stelt, dan zult u waarschijnlijk een ander antwoord gekregen hebben in de gemeenten.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik heb dat niet op deze wijze aan hen voorgelegd, maar ik kan mij voorstellen dat zij het zelf in dat licht hebben gezien. Nogmaals, zij waren erg positief over de komst van de Vuelta.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Voor de verbindingen die in de memo worden gelegd hoeven wij de Vuelta niet naar Nederland te halen. Wij kunnen zeggen: "De wielerronde vindt in Spanje plaats en moet u eens kijken welke verbindingen wij in Nederland kunnen leggen." Waarom moet de Vuelta dan in Utrecht gereden worden?

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Op een aantal punten heeft u gelijk dat de Vuelta daarvoor geen voorwaarde is.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Op welke punten heb ik dan geen gelijk?

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Een dergelijk evenement is nodig voor de kennis die scholieren en MKB'ers kunnen opdoen.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Dat kunnen zij niet als zij het op televisie kijken? U heeft in het onderzoek kunnen lezen dat de helft er niet naar kijkt, dus dat is al heel erg beperkt. Stel dat zij er wel naar kijken, dan kunnen de scholieren daar kennis van op doen?

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik geloof dat er een groot verschil is als je een college volgt over een video of zelf mag deelnemen aan een project. Scholieren die worden ingezet bij de ondersteuning van de beveiliging, de organisatie en in de horeca zullen meer kennis opdoen dan wanneer zij een documentaire kijken over de Vuelta.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De afgelopen maanden is er behoorlijk op ingezet om het belang van de Vuelta duidelijk te maken. In eerste instantie wilde het college er in een sluwe poging met een statenbrief vanaf komen en €2.100.000 beschikbaar stellen voor de Vuelta. Echter, toen de gehele Staten een kritische tot zeer kritische houding innamen ging dat feestje niet door. Het zou beter zijn dat voor dit soort evenementen aan de voorkant kaders worden vastgelegd, zodat wij achteraf niet dit soort gedoe krijgen. Dan weet PS vooraf wat de kaders zijn en de initiatiefnemers die met ideeën kunnen komen weten waar zij aan moeten voldoen om een evenementbudget te vragen van de provincie. Graag hoor ik een reactie van het college hierover.

Dan de tactische zet tijdens de vorige statenvergadering waardoor een woordvoerdersoverleg tot stand is gekomen. Dat overleg heeft plaatsgevonden op 14 mei en was niet goed voorbereid. De cijfers klopten niet of waren onvolledig. De enorme insteek op duurzaamheid bleek vooral gebakken lucht. Het andere grote voordeel op het gebied van werkgelegenheid, sport en natuur waren al snel van tafel. De natuur ondervindt eerder schade van dit soort evenementen. Twee weken geleden in de commissievergadering hebben wij nogmaals om de onderbouwing en de meerwaarde voor onze provincie gevraagd. Wederom kwam dit niet verder dan verwachtingen en aannames.

Ik merkte wel dat de VVD ineens helemaal voor de Vuelta was. Na alle kritiek vooraf waren zij om. De reden hiervoor is dat het een evenement wordt van 100 dagen. Zijn de inwoners van de provincie overtuigd? De PvdA niet. Het CDA verkeert in een gewetensnood, omdat blijkt dat er meerwaarde is voor scholieren. Wij kunnen voor €2.100.000 veel evenementen organiseren waar scholieren baat bij zullen hebben. De meerwaarde hiervan zal groter zijn dan de meerwaarde van de Vuelta. Dan de laatste coalitiepartij GroenLinks. Dit was de enige echte coalitiepartner die durfde te zeggen dat de Staten dit enorme bedrag niet beschikbaar moet stellen. Als dat toch gaat gebeuren, dan moet Utrecht echt op de kaart gezet worden als fietsprovincie. De memo die daarop volgde bevat geen concrete toezeggingen op wat hier is gevraagd. Daarnaast wordt er van alles bijgehaald om zelfs de PvdA te doen geloven dat met de Vuelta veel werkgelegenheid en stageplekken gecreëerd worden. Het college doet voorkomen alsof alles waar de provincie mee bezig is er profijt van zal hebben als de Vuelta naar Utrecht komt. Wow, waar zouden wij zijn zonder dit evenement.

Terug naar GroenLinks en een beetje naar het CDA. U heeft geen concrete toezeggingen gekregen om fietsroutes aan te leggen, voor uw ambities omtrent de fietsverdubbeling voor woon-werkverkeer en voor de bescherming van de natuur. Durft u nog steeds uw eigen standpunt in te nemen en niet in te

stemmen om €2.100.000 beschikbaar te stellen vanwege welwillendheid? Of zit u in het nauw en krabbelt u terug in verband met het coalitiebelang? Toon lef en ga alstublieft stemmen in de lijn met wat u in de afgelopen maanden heeft gezegd.

Voor alle duidelijkheid, de PvdA heeft niks tegen het organiseren van een groot wielerevenement. Wij hebben genoten van de Giro en de Tour en het is goed dat Utrecht op het gebied van toerisme op de kaart wordt gezet. Echter, wij kunnen de inwoners van Utrecht niet uitleggen waarom de Vuelta, met de minste allure van de drie toertochten, ruim vijf keer meer geld kost voor de belastingbetalers.

Na het debacle van de Uithoflijn, de kosten die daarmee gemoeid zijn en de middelen die voor regionale fietsroutes nodig zijn, komen wij met een amendement waarmee wij vragen om de Vuelta maximaal op € 500.000 te houden. Dan kunnen wij tijdens de kadernota budgetten zoeken voor het tekort dat wij hebben de fietsroutes. Daarvoor zullen wij dan met een voorstel komen. Ik ga ervan uit dat GroenLinks het amendement zal steunen en ik hoor graag van andere fracties hoe zij hierin staan.

Amendement A9 (PvdA): statenvoorstel Vuelta 2020 in perspectief.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018, ter behandeling van het statenvoorstel Vuelta 2020;

besluiten:

- het statenvoorstel Vuelta 2020 in Perspectief gewijzigd vast te stellen, waarbij tekst wordt toegevoegd om de financiële bijdrage vanuit de provincie te maximaliseren;
- de tekst als volgt te wijzigen:
"In te stemmen met de voorgestelde opzet voor het organiseren van de start van de Vuelta 2020, inclusief de inzet om de meest duurzame Vuelta start ooit te organiseren, en te bekijken of hiervoor dekking kan worden gevonden bij de Kadernota."
- de hierboven genoemde dekking te maximaliseren op € 500.000.

Toelichting:

Tijdens eerdere besprekingen van de Vuelta is het voor de Staten niet duidelijk geworden waarom er een bijdragen van meer dan 2 miljoen euro geleverd moet worden voor het organiseren van de Vuelta. In lijn met de eerder georganiseerde grote wielerevenementen wordt een vergelijkbaar bedrag als maximum bijdrage voorgesteld.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw DERCKSEN (D66): Mijnheer de voorzitter! De PvdA stelt dat er maximaal € 500.000 aan de Vuelta mag worden uitgegeven. U heeft vast verwachtingen hoe dit bedrag in het totaal van afspraken van verschillende partijen al dan niet opgelost kan worden. Kunt u daarover iets delen?

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik heb al meerdere keren aangekondigd dat met name de private instellingen en bedrijven meer moeten bijdragen dan de overheden. Het businesspeloton moet actief aan de slag gaan om € 1.500.000 bij het bedrijfsleven weg te halen in plaats van bij de overheden. De € 500.000 is in lijn met wat de provincie beschikbaar heeft gesteld tijdens de vorige evenementen.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik kon mij grotendeels vinden in de woorden van de heer Suna totdat hij de portemonnee trok. Ik zeg wel eens dat politiek het herverdelen van beperkte financiële middelen is. Het is onze taak om keuzes te maken. Om het een wel te doen en het ander niet, omdat wij het een meerwaarde vinden en nuttiger voor de burgers en het ander niet of omdat wij het een beter aan de burger kunnen uitleggen en het ander niet. Het is onze taak om een politieke keuze te maken. Helaas beschikken wij niet over onbeperkte financiële middelen. Dat lijken andere partijen kennelijk wel te vinden. Onlangs nog zijn wij geconfronteerd met enorme gebreken bij de

Uithoflijn. Desondanks ligt er een voorstel om maar liefst € 2.100.000 uit te geven aan de Vuelta. Daar zal het niet bij blijven, want de stad Utrecht schijnt als voorwaarde gesteld te hebben dat het tekort door de provincie gedeeld moet worden. Tel er dus nog maar een half miljoen bij op. Wij kunnen niet aan de burger uitleggen dat de U10-gemeenten moeten inperken op fietspaden waarvan zij kunnen genieten zolang deze er liggen, maar dat wij kiezen om voor een stel professionele wielrenners voor drie dagen een superfietspad aan te leggen.

Wij hebben nog een probleem met de stad Utrecht en de gedeputeerde moet nog steeds met haar gaan praten over het tekort op de Uithoflijn. De stad Utrecht houdt vast aan haar standpunt en het zal een moeilijk gesprek worden voor ons. Dan hebben wij hiermee het eerste binnen. Wij houden de hand op de beurs en zeggen dat wij het geld niet uitgeven. Die € 2.100.000 hebben wij dan alvast binnen. De Vuelta is voor 95% een feestje van de stad Utrecht. Het kleine stukje dat zij verder door de provincie rijden is minimaal. Wij denken dat dit dé gelegenheid is om Utrecht erop te wijzen dat zij het grootste gedeelte moet betalen.

Helaas zie ik bij een aantal partijen na de zogenaamde verhelderende memo een beweging om met de Vuelta in te stemmen. In de commissie van afgelopen maandag was de stemming heel anders. Toen dreigde een grote meerderheid tegen het voorstel te stemmen. Wat ons betreft was de memo veel te uitgebreid. Er wordt wel gezegd dat goede wijn geen krans hoeft. Oftewel, wat echt goed is hoeft niet zo breed aangeprezen te worden. De PVV is niet overtuigd door de memo en zal dit voorstel niet steunen, geen enkele motie en zelfs geen € 500.000.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Er is al het nodige gezegd over de Vuelta en ik kan mij vinden in de woorden van de heer Suna en de heer IJssennagger. Er wordt gepromoot dat dit de duurzaamste Vuelta ooit is. Dat betekent overigens niet dat deze echt duurzamer is. De Vuelta zal duurzamer zijn dan de vorige, dat werkt de techniek in de hand. Of je dat echter duurzaam kunt noemen? Wat is er duurzaam aan om de mensen uit Spanje hier naartoe te halen met een vliegtuig of bus? Het woord duurzaam zou ik daar niet aan hangen. Daarnaast worden er stoeten auto's en de tourkaraavaan door onze buitengebieden en natuurgebieden gejaagd terwijl zij wagonladingen troep uitbraken aan ballonnen, flyers, petjes en andere goed bedoelde rotzooi. Dan het onzalige idee om het peloton over de landingsbaan in Soesterberg te laten rijden, omdat dat mooie gratis publiciteit oplevert. Noem € 2.100.00 maar gratis. Echter, de mensen die daar naartoe gaan, komen niet allemaal op de fiets, maar met auto's en vertrappen de net ontstane natuur die wij zo graag willen in Utrecht.

Ik heb een paar vragen aan de gedeputeerde. Weet de gedeputeerde nog steeds niet of er ruimte is in de kadernota? Als die ruimte er niet is, heeft de gedeputeerde dan suggesties voor wat er moet komen te vervallen? De kadernota komt zeer binnenkort uit. Waarom moeten wij deze stap zetten als wij nog niet weten of het geld er wel is? Wat is de haast om een maand voor de kadernota dit te besluiten? Heeft de gedeputeerde al een berichtje gestuurd naar de A.S.O. met de vraag of zij akkoord gaat met de ecozone en de daaraan verbonden boetes bij overtredingen? Zo ja, wat was het antwoord? Zo nee, hoe hoog schat de gedeputeerde de kans dat de A.S.O. dit honoreert zonder daarbij een extra kassabon bij ons neer te leggen?

Dan de werkgelegenheid in Utrecht. Die is zeker niet duurzaam, maar van tijdelijke aard. Ik denk dat scholieren meer hebben aan een goede stageplaats bij een fietsenmaker, dan dat zij bij de Vuelta even naar een fiets met twee wielen mogen kijken.

Dan de memo van de gedeputeerde. Dat is een waar vaag beloftegedicht waarmee hij de SP niet over de streep trekt. De memo geeft precies aan wat wij willen horen zonder gedegen onderbouwing, bijvoorbeeld: "De Vuelta 2020 die plaatsvindt in augustus 2020 kan als impuls worden gebruikt om de ambtelijke en bestuurlijke prioriteit voor deze snelfietsroute te verhogen en de realisatie van snelfietsverbindingen, zoals van Amersfoort en Utrecht, te versnellen." Dat is een mooie belofte, maar geen toezegging. De memo staat vol met mooie kretologieën om ons zand in de ogen te strooien en ons te doen geloven dat de Vuelta in Nederland zaligmakend is, door het gebruik van de woorden: simule-

ringsmaatregelen, verbreding van beleid, momenten, stimuleren, 'showcases', 'living lab'. Allemaal voor eer en meerdere glorie, voor het halleluja verhaal.

Dan het proces. U vraagt ons akkoord te gaan met een voorstel zonder financiële onderbouwing. Dat voelt niet goed. Wij weten op dit moment niet waarmee wij instemmen. Daarom gaan wij dat niet doen. Een duurzame ronde van Spanje moet in Spanje blijven. Duurzamer dan dat zal het niet worden.

Ik kan het niet aan mijn achterban verkopen dat een fietstunnel in Leersum voor de veiligheid van de kinderen mogelijk niet gehonoreerd wordt en er wel € 2.100.000 gaat naar de Vuelta, voor de duidelijkheid, de ronde in Spanje.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! De start van een grote wielerronde in onze eigen Utrechtse regio spreekt bij heel veel mensen tot de verbeelding. Voor veel mensen in en buiten onze provincie en in alle lagen van de bevolking is het een aansprekend evenement. De komst van de Giro in 2010 en van de Grand Départ in 2015 hebben laten zien dat de start van een grote ronde een grote impact en uitstraling heeft en leidt tot trots en saamhorigheid. Het is een effectieve manier om de regio in binnen- en buitenland te promoten. Ons dilemma ligt vooral in de gevraagde financiële bijdrage van € 2.100.000. Dat is veel geld en veel fracties in deze Staten stuiten hierop. De schroom van GroenLinks zit bij de hoogte van het bedrag. Niet zozeer bij de verdeling van Noord-Brabant en Utrecht of tussen de gemeenten en de provincie; die verdeling is in onze ogen best redelijk. Echter, € 2.100.000 is veel geld.

Een sportevenement, de bijbehorende volksfeesten en de bijdrage aan de promotie van de regio vindt GroenLinks belangrijk, maar zijn niet voldoende redenen voor een dergelijk grote provinciale bijdrage. In het voorstel wordt op verschillende plekken genoemd dat de Vuelta meer potentie heeft en kan bijdragen aan andere provinciale doelen. Wij zijn blij dat het college goed geluisterd heeft naar onze vragen en onze suggesties daarover in de commissie om het inzetten van de Vuelta voor andere provinciale doelen verder uit te werken en te concretiseren.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! U zegt dat de Vuelta kan bijdragen aan provinciale doelen, maar dat is geen toezegging. U zegt echter tegelijkertijd dat het kan en dat het een toezegging is. Kunt u dat uitleggen?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik heb het woord 'toezegging' niet genoemd. Ik heb alleen gezegd dat wij blij zijn dat de memo is uitgewerkt. Ik ben het met u en mevrouw Poppe eens dat het in de memo staat als mogelijkheden. Wat GroenLinks betreft mogen die mogelijkheden benut worden. Daarvoor zullen wij later een motie indienen.

Het college heeft met de memo duidelijk gemaakt en zijn best gedaan om aan al onze wensen tegemoet te komen. Dat waarderen wij zeer. Wat hierin staat is het type actie en de concreetheid die wij zochten. Met het pakket zoals beschreven in de memo wordt de Vuelta benut om het waarmaken van verschillende ambities te versnellen. Behalve een tussensprint in het fietsbeleid wil GS zelfs de bijen in onze provincie laten profiteren van de start van de Vuelta. Wat willen wij nog meer?

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De bijenplanten worden in de berm gezaaid. Half Nederland komt naar de Vuelta kijken en vertrapt alle berm weer.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik neem aan dat er verkeersregelaars staan.

Je kunt altijd verder gaan. Het was mooi geweest om een molentocht te houden, omdat er in de komende twee jaar twintig nieuwe windmolens bij komen. Wij begrijpen dat het college dat niet heeft gehonoreerd. Ik hoorde zelfs suggesties om er een regenboogtocht van te maken door het hele tracé te voorzien van regenboogkleuren en alle renners in regenboogtruien. Dat kon helaas niet gehonoreerd worden. Eén renner in regenboogtrui is het maximum haalbare. Dat terzijde.

GroenLinks vindt de voorstellen van het college in de memo oprecht positief. Ik ga er twee dingen uitlichten. Ten eerste spreekt ons het benutten van de start van de Vuelta voor een tussensprint in onze fietsambities erg aan. Daarbij is het belangrijk om gemeenten en werkgevers mee te krijgen. Daarvoor biedt een evenement zoals de Vuelta een enorme kans. Zonder dit evenement is deze kans er niet. Wij zijn ervoor om die kans op deze manier te creëren en vervolgens te benutten.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik raak het spoor van de heer Van Essen kwijt. U doet voorkomen alsof de gemeenten waarmee wij samenwerken, zonder de Vuelta geen afspraken kunnen maken op het gebied van mobiliteit en de aanleg van fietsroutes. Begrijp ik dat goed?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dat begrijpt u niet goed. Ik wil zeggen dat de Vuelta een enorme uitstraling heeft. Als wij met elkaar en met de gemeenten afspreken dat wij de Vuelta als een richtpunt en aanleiding kiezen om een versnelling aan te brengen in de realisatie van deze fietsroute, dan gaat dat helpen en zal dat het gesprek met de gemeenten versnellen. Daarnaast houden veel werkgevers zich bezig met het mobiliteitsbeleid en willen daarin serieuze stappen zetten. Iedereen wil positief geassocieerd worden met een evenement dat de uitstraling heeft van de Vuelta. Dat kan helpen om bedrijven over de streep te trekken. Bedrijven springen altijd bovenop de marketing van dit soort evenementen. De overheid kan daar ook een keer gebruik van maken.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Om de anderen te overtuigen heeft u € 2.100.000 nodig, maar een telefoontje naar andere gemeenten zal al voldoende zijn om dat proces te versnellen?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks kijkt daar anders tegenaan. Wij zijn ervan overtuigd dat een evenement met een dergelijke uitstraling echt zal helpen om dingen sneller voor elkaar te krijgen.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik ken GroenLinks als de partij van de fiets en van duurzaamheid. Onze oprechte vraag is: waarom is de Vuelta nodig om de ambities van GroenLinks op deze gebieden waar te maken?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Het is een fietsevenement, geen Formule 1, dat wij naar de Oude Gracht willen halen. Als een evenement de potentie heeft om Utrecht als fietsprovincie beter op de kaart te zetten en om onze fietsambities een impuls te geven, dan is dat een fietsevenement.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik herken de uitstraling van een wielerevenement, maar GroenLinks stelt daarvoor € 2.100.000 beschikbaar. Volgens de ChristenUnie zit er veel geld in de markt bij bedrijven en is zo'n grote kapitaalinjectie onnodig om het college uit de stoel te helpen om de fiets- en duurzaamheidsambities te verzilveren.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Als het alleen zou gaan om de fietsambitie, dan vind ik het ook een grote investering. Echter, wij zien in de memo en in het voorstel dat het verschillende impulsen oplevert. Het is een regiopromotie, een impuls aan het fietsbeleid, een impuls in het bermbeheer en er is een ambitie voor de meest duurzame start van een wielerronde ooit. Daarin zien wij waarde en kansen voor zowel duurzaamheid als de regio.

De ambitie voor de duurzaamste start van een grote wielerronde spreekt ons erg aan. Wij willen serieus werk maken van een circulaire en klimaatneutrale samenleving. Dan kunnen wij ervoor kiezen om al dit soort evenementen te stoppen en thuis bij de kachel of de warmtepomp te gaan zitten. Het alternatief is om ervoor te zorgen dat wij dit soort evenementen op een verantwoorde en duurzame manier weten te organiseren. De Vuelta-start als een 'living lab' voor een zo duurzaam mogelijk wielerevenement kan ons veel leren over wat er mogelijk is en waar de organisatie bij echt hoge duurzaamheidsambities tegenaan loopt. Is het mogelijk om de karavaan helemaal elektrisch te maken en waar loop je dan tegenaan? Daar kunnen wij van leren en kan de regio van profiteren. Dat past goed bij onze speerpunten groen, gezond en slim en sluit aan bij waarmee de regio Brabant zich profileert.

De memo geeft een mooi overzicht, maar wij hechten eraan dat de plannen die daarin staan voortvarend uitgevoerd worden. Niet vrijblijvend, maar in opdracht van het college. Om dat te onderstrepen zullen wij samen met het CDA een motie indienen waarin het college wordt opgeroepen om de maatregelen uit de memo daadwerkelijk en voortvarend uit te voeren en om de Staten binnen drie maanden na toekenning van het evenement een uitgewerkt plan voor te leggen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Wat vindt GroenLinks ervan dat veel plannen voor de fiets niet door kunnen gaan omdat er € 2.100.000 naar de Vuelta gaat en gemeenten al geld hebben moeten inleveren als gevolg van de tekorten van de Uithoflijn?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik heb niet gezien dat er een bezuiniging op fietsbudgetten plaatsvindt om dit te bekostigen. Binnenkort ligt het mobiliteitsplan op tafel. Dan praten wij graag met de gedeputeerde en de rest van het college verder over onze fietsambities, de doelstelling van de verdubbeling van het aandeel fiets in de spits die wij beogen en wat daarvoor nodig is. Ik geloof dat het een vals dilemma is dat er geschetst wordt dat als wij de Vuelta bekostigen wij niet verder aan onze fietsambities kunnen werken. Sterker nog, dit kan elkaar goed versterken.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De budgetten van de U10-gemeenten zijn gekort. Dat waren allemaal projecten voor de fiets die vele miljoenen euro's gekort zijn.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Volgens mij is dit in de afgelopen commissie aan de orde geweest. De gedeputeerde heeft toen gezegd dat hij voor de projecten van dit jaar met een oplossing komt. Bij de kadernota zullen wij daarover nader geïnformeerd worden. Het plan is om de andere fietsprojecten voor komend jaar op een goede manier in het mobiliteitsplan in te passen, zodat die projecten uiteindelijk doorgang kunnen vinden. Ik vind het onverstandig als u om die reden niet naar de Vuelta kijkt.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Tot mijn grote teleurstelling moet ik constateren dat GroenLinks een VVD-verhaal houdt. Daarnaast constateer ik dat de VVD meer realiteitszin en duurzaamheid in het verhaal naar voren bracht dan GroenLinks. Hoe zit dat precies? Het is een fietsevenement, maar daarbij komt een karavaan motoren, auto's, helikopters en er staan mensen in de berm. Ik vind dat geen impuls voor goed bermbeheer. Is GroenLinks het met mij eens dat wij het grote bedrag van € 2.100.000 beter kunnen investeren in het aanleggen van fietssnelwegen?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik zie een juichende VVD-fractie achter in de zaal, dus dat heeft u al bereikt met uw inbreng. Daarvoor complimenten. Dan wat betreft de duurzaamheidsambities. Als naar aanleiding van dit evenement 20 tot 30 mensen meer met de fiets naar hun werk gaan in plaats van de auto, dan zijn wij spekkoper. Natuurlijk verbruiken de helikopters en auto's brandstof, maar in één tot twee jaar heb je de uitstoot terugverdient. Dan heb je een verandering bewerkstelligt waarvan wij langer profijt hebben.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks voelt zich spekkoper terwijl het totaal niet duidelijk is hoe de Vuelta duurzaam wordt. Welke concrete aanleiding ziet GroenLinks dat dit een duurzaam evenement is? Ik zie daarvoor geen enkel bewijs.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Bij dit soort evenementen hoort uitstoot; dit soort evenementen kunnen niet klimaatneutraal. Wij zijn bezig met een transitie om daar wel naartoe te gaan en dat geldt ook voor dit soort evenementen. Wij willen er oprecht aan werken dat wij dit soort evenementen op een verstandige en duurzame manier kunnen organiseren. Het college heeft die ambitie omarmt en wil dit evenement inzetten als een 'living lab'. Dat heeft voor ons waarde. Dat vinden wij belangrijk in het kader van de grotere transitie.

Ik heb nog twee vragen aan het college. Hoe kijkt u aan tegen het idee om na het toekennen van de Vuelta-start samen met gemeenten en werkgevers een intentieverklaring te sluiten om de ambities

kracht bij te zetten? De duurzaamste ronde ooit biedt wellicht kansen voor subsidie of co-financiers. Ziet u daar kansen voor?

Motie M31 (GroenLinks, CDA): benut Vuelta voor duurzame mobiliteit, innovatie, kleine kernen, MKB en stageplekken.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018, ter bespreking van het staten-voorstel 'Vuelta 2020 in perspectief;

constaterende dat:

- de provincies Utrecht en Noord-Brabant, de gemeenten Breda en Utrecht, het Business Peloton Utrecht en andere partners uit het bedrijfsleven een plan hebben om de start van de Vuelta 2020 naar Utrecht en Noord-Brabant te halen;

overwegende dat:

- er een forse financiële bijdrage gevraagd wordt aan de provincie Utrecht om de start van de Vuelta in Utrecht / Noord-Brabant mogelijk te maken;
- het college van GS op 6 juni een memo heeft gestuurd waarin kansen worden geschetst om de Vuelta 2020 te benutten als versneller van beleid;

dragen het college op om bij toewijzing van de Vuelta-start aan Utrecht en Noord-Brabant:

- de maatregelen zoals genoemd in de memo 'Vuelta 2020 als versneller van beleid' van 6 juni voortvarend uit te voeren;
- hiermee de Vuelta-start te benutten voor het:
 - versneld realiseren van de snelfietsroute Amersfoort-Utrecht;
 - samen met werkgevers (waaronder BPU en U15) stimuleren van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer;
 - uitvoeren en stimuleren van duurzaam bermbeheer voor wilde bijen en insecten;
 - etaleren van regionale innovatie en duurzaamheid;
 - versterken van gemeenschapszin in de kleine kernen en een prominente rol van het Utrechtse MKB bij de organisatie van de Vuelta;
 - creëren van stage- en werkervaringsplaatsen voor het (v)mbo en andere kansen voor het (v)mbo;
 - gemeenten waar de route zou kunnen passeren en ook werkgevers vroegtijdig te betrekken;
 - de Vuelta-start in 2020 te realiseren als duurzaamste wielerronde ooit en de ervaringen die hierbij worden opgedaan goed te evalueren, vast te leggen en verspreiden zodat andere grote sportevenementen hiervan kunnen leren en de kansen voor de Utrechtse regio optimaal worden benut;
 - binnen 3 maanden na toewijzing van de Vuelta-start aan Utrecht een plan van aanpak uit te werken voor de uitvoering van deze motie (waar nodig samen met betrokken gemeenten en de U15) en dit voor te leggen aan Provinciale Staten;
 - Provinciale Staten vóór de zomer van 2019 en van 2020 te informeren over de uitvoering van deze motie.

En gaan over tot de orde van dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Voor de Vuelta moet € 6.400.000 door diverse overheden opgehoest worden. Een derde deel hiervan moet uit de provinciale portemonnee komen. VVD, de partij van zo min mogelijk subsidie en marktwerking, en D66 gaan hier zomaar mee akkoord. Echter, zonder het bedrag van € 2.100.000 staat onze provincie in de kijker en krijgt de regionale economie een enorme boost. Het is een onevenredig groot bedrag in relatie tot de Giro d'Italia en

de Tour de France en in relatie tot andere programma's en urgente opgaven. Dat punt hebben wij al eerder gemaakt.

Alle activiteiten rondom de Vuelta worden voor 95% in de stad gehouden. De derde etappe scheert langs een oostelijk deel van onze provincie, maar meer wordt dat niet. Meer provincie en minder stad was mooier geweest. Dan had gedeputeerde Pennarts vast de weg der wegen laten opnemen in het routeboek.

Van statenbrief in de kantlijn naar een heus charmeoffensief. De reclamekaravaan is al voorbij gekomen en wij horen dat de collegepartijen hiermee tevreden zijn. Er wordt met allerlei cadeautjes gestrooid en het hele politieke spectrum wordt bediend: van kleine kernen tot duurzaamheid, van biodiversiteit naar cultureel erfgoed, van regionale economie tot onderwijs en arbeidsmarkt, van innovatie tot MKB, van stageplaatsen voor praktisch- en theoretisch geschoolden naar handhaving in de natuur. Het college is gezamenlijk uit de stoel gekomen om vervolgens op de racefiets te stappen. Is de Vuelta echt nodig om tot actie over te gaan? Zijn al die prachtige doelen niet zonder de Vuelta te realiseren? Als wij die doelen belangrijk genoeg vinden, dan kunnen wij die dit jaar nog in gang zetten voor veel minder geld dan € 2.100.000. Waarom wachten wij tot 2020 om dan de hoofdprijs te betalen?

Veel zaken die in de memo staan willen wij ter hand nemen. Die gaan wij zogenaamd koppelen aan een vluchtig fietsfeestje van drie dagen. Het is een grote investering aan de voorkant. Verschillende partijen spreken over kansen, mogelijkheden en plannen, maar zonder garanties en afspraken. Waar elke Tour, Giro en Vuelta ontsnappingen, valpartijen, afstappers, demarrages en harde concurrentie in zich draagt, zo zal het bestuurlijk nog een hele klus worden om met gemeenten, organisaties, wielerploegen en de BPU onze provinciale ideeën te bespreken en te verzilveren. Dit is nog te veel luchtfietserij.

Ons imago heeft een deuk opgelopen in de afgelopen periode. Dat imago is geen vals dilemma, maar wel hoe de burger naar ons kijkt. Wij besteden € 2.100.000 aan de Vuelta en tegelijkertijd tientallen miljoenen euro's aan de Uithoflijn. Dit zijn argumenten voor de ChristenUnie waardoor wij dit statenvoorstel niet kunnen steunen. Wij zijn wel voor de fiets. Dat roepen wij al jaren. Die ambities mogen meer dan verzilverd worden en met daadkracht gerealiseerd worden. Dat biedt pas brede 'legacy' op het gebied van mobiliteit, regionale economie, recreatie en toerisme. Dat is pas een duurzame investering.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! ElPozo. Dit zou de naam kunnen zijn van een prachtig restaurant aan de Spaanse Costa, een heerlijke rode wijn, gerijpt in de Spaanse zon of de naam van een Spaanse zomerhit. Niets is minder waar. Dit is de naam van een van de hoofdsponsors van de Vuelta. Een hoofdsponsor die trots op zijn eigen site bekendmaakt dat hij op 250.000 vierkante meter ruim 20.000 varkens iedere dag de dood injaagt. Dat zijn er ongeveer 833 varkens per 24 uur en maar liefst 25.000 varkens per 8 uur. Alleen al om deze reden zou de provincie Utrecht haar handen hier niet aan vuil moeten willen maken. Met zoveel slachtingen op een dag kun je nooit spreken over een duurzaam evenement. Waarschijnlijk zijn de partijen hier, in de provincies en de betrokken gemeenten al 'gegreenwashed' door de Vuelta-organisatie. Er is een wethouder in Breda die beweert dat er innovaties komen door de Vuelta 2020 die 'nu nog niet beschikbaar zijn'. Gaan wij op basis van dit soort profetie een duurzaam evenement organiseren? Wat als deze innovaties er niet zijn? Gaat de Vuelta dan niet door?

De organisatie mocht ook wat over duurzaamheid zeggen en claimt dat de Tour-start in Utrecht zo duurzaam was als mogelijk en dat zij bij de Vuelta-start daar een stapje overheen gaat zetten. Ik weet niet wie er gekeken heeft naar de start van de Tour de France, maar ik heb vooral heel veel motoren, auto's, laagvliegende helikopters en een karavaan gezien. Hoezo duurzaam? Wij gaan geen Vuelta krijgen waarbij de ploegen, de pers, de sponsors volledig energieneutraal heen en weer vliegen. De Vuelta zal niet bestaan uit 100% elektrische auto's die rijden op zonne-energie. De helikopters zullen niet vervangen zijn door drones en de renners zullen niet veganistisch eten. Deze Vuelta is niet duurzaam en zal dat niet worden. Verkoop het dan niet zo. Het is een prestigieuze strijd voor bestuurders om

dit soort evenementen naar hun stad te halen, want anders hoor je er blijkbaar niet bij. De PvdD is van mening dat de voorstellers er allemaal ingeprikt worden door mooie marketingpraatjes en fata morgana's aan de finish.

Meer toerisme, meer geld, meer bekendheid. Maar voor wie eigenlijk? Niet voor de inwoners van De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Woerden, Oudewater, Montfoort en ga zo maar door. Het is een feestje georganiseerd door beroepsverspiller Utrecht en de oostelijke gemeenten. Wat als zij niet uitkomen met hun budget? Moet de provincie hen dan weer redden, zoals we dat bij de Tour-start gedaan hebben? Wij zijn het bestuur voor de gehele provincie Utrecht. Als er iemand een lokaal feestje wil organiseren, dan mogen zij dat zelf betalen.

De PvdD is blij dat GS eindelijk het belang inziet dat de bermen ingezaaid moeten worden voor het stimuleren van wilde bijen en insecten. Laten wij deze echter niet vertrappen door de Vuelta-kijkers. Daarnaast ziet de PvdD het belang van het regionale fietsplan. Wij zijn blij dat hier een budget voor is. Laten wij de hele Vuelta vergeten en de rest van het geld gebruiken om deze plannen uit te voeren in onze hele provincie. Niet alleen voor de gemeenten die nu Vuelta-koorts hebben.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! De provincie gaat niet over sport. Toch voeren wij een debat over € 2.100.000. Er zit geen verschil tussen dit debat en het laatste debat dat wij over de Vuelta voerden, behalve dat er een memo is toegevoegd. Het risico is niet verkleind, het bedrag is hetzelfde gebleven en het is meer van hetzelfde. Ik begrijp niet dat er bij sommige partijen toch een beweging is ontstaan. Wij hebben een memo gekregen over versnellen waarvan wij dachten dat het een grap was, totdat iemand er ons op wees dat wij dit serieus moesten nemen. Ik heb echter nog nooit zoveel onzin in een memo gezien. Toch zijn er partijen die hier heel tevreden over zijn. Dan kijk ik vooral naar GroenLinks. In de memo staat: "Wij hebben verkennend gesproken." Zij hebben zich in Spanje doodgelachen. 'Verkennend gesproken', je hebt gebeld en in Spanje hebben ze de telefoon weer neergelegd en gezegd: "In Holland zijn ze niet helemaal wijs." Dan staat er: "De inzet is te onderzoeken naar zero emissie." Hoe vaag kan het zijn. Het is belachelijk wat hier staat. Er wordt een vergelijking gemaakt met het EK-voetbal, maar dat is van een totaal andere orde. Het gaat over een wielervedstrijd van de derde categorie en u vergelijkt dat met het EK. Dat is een veel groter evenement

Alles wat in de memo staat kan gedaan worden zonder dat de wielerronde naar Utrecht wordt gehaald. Waarom doen wij dat niet? Er kan een fietssnelweg worden aangelegd en de bermen kunnen ingezaaid worden zonder dat er € 2.100.000 op tafel wordt gelegd voor de Vuelta. Het is volstrekt belachelijk.

Ik heb gekeken naar wat de burgers gevraagd is, want er staat dat zij allemaal erg enthousiast zijn. Dat is onzin. Ik heb het rapport opgevraagd en daaruit blijkt dat de helft van de burgers niet naar de Vuelta kijkt. Daarnaast is er niet gevraagd of het van de burgers € 2.100.000 mag kosten. Er wordt alleen gevraagd: vindt u het leuk als zo'n evenement georganiseerd wordt? U blaast het op en laat een essentieel onderdeel achterwege. Daardoor vind ik het een waardeloos onderzoek.

Wij zijn tegen dit voorstel, maar geven toch een ondersteuning. U hebt de ambitie voor de duurzaamste start van de Vuelta, maar het ontbreekt aan een stevige onderbouwing. Daarom wil ik u helpen door middel van een amendement.

Amendement A10 (SGP): CO₂-neutrale Vuelta.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018;

gehoord de beraadslagingen over het statenvoorstel Vuelta 2020 in Perspectief;

constaterende dat;

- het college voornemens is de start van de Vuelta naar de provincie Utrecht te halen,
- het de inzet van de provincie is om de meest duurzame Vueltastart ooit te organiseren;

overwegende dat:

- een 'inzet' tot niets verplicht,
- de inzet bovendien relatief is (gekoppeld aan eerdere starten van de Vuelta);
- de memo van GS vol staat met dit soort niet-concrete doelen en ambities;

besluiten

het statenvoorstel als volgt te wijzigen:

- de zinsnede 'inclusief de inzet om de meest duurzame Vueltastart ooit te organiseren' schrappen.
- de volgende zinsnede toe te voegen:
"Onder de voorwaarde dat de Vuelta 2020 volledig CO₂-neutraal wordt georganiseerd.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! € 2.100.000 belastinggeld besteden aan een fiets-evenement, is veel geld. Het voorstel van 50Plus is om het geld te besteden aan de U10-gemeenten ter compensatie voor de tekorten op het budget veroorzaakt door de tekorten op de Uithoflijn.

Er is geen dekking. 50Plus zal niet meewerken aan het op voorhand instemmen met iets waarvan de dekking nog niet rond is. Er worden verwachtingen gewekt als vandaag het besluit genomen is en dan is er geen weg meer terug. Dat is een vorm van chantage. Vooral voor de Staten, want wie betaalt er als er een tekort is? Dit is geen goede basis om een besluit te nemen. Het is een verhaal over bloemetjes en bijtjes. Een mooi sprookje, maar wel een vals sprookje.

De VOORZITTER: Tot zover de eerste termijn van de Staten. Ik geef het woord aan de gedeputeerde voor een reactie.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de bijdragen van de partijen. In een vorige vergadering van PS heb ik beloofd om u een statenvoorstel toe te sturen over de Vuelta. Dat is het voorliggende voorstel en daarmee heb ik geprobeerd u beter te informeren over waarom de provincie zou moeten participeren in de start van de Vuelta 2020 en hoe de start van de Vuelta het beleid van de provincie ondersteunt.

In de commissievergadering ben ik door verschillende fracties uitgedaagd om nog een tandje explicie-ter de meerwaarde van de Vuelta te duiden. In een memo heb ik het een en ander aan u doen toekomen. Laat ik daarover nog een aantal zaken duiden. Samen met de heer Straat hebben wij gekeken om de Vuelta te gebruiken voor de aanleg van een snelfietspad, het duurzaam verankeren van ons beleid en of wij dat kunnen versnellen rondom fietspaden. Met de komst van de Vuelta kan dit geaccentueerd en onderstreept worden. Dat betekent dat wij niet morgen beginnen met de snelfietspaden. Dat is niet zomaar te realiseren, maar wij kunnen een versnelling aanbrenge. Wij willen aan de slag met de gemeenten waarlangs de snelfietsroute zou moeten plaatsvinden.

Ik ga niet alle zaken benoemen die u heeft aangegeven rondom de stageplekken voor de scholieren, het stimuleren van werkgevers en hun werknemers om met de fiets te komen of het inzaaien van de bermen waardoor er meer bijen komen, evenmin als uw percepties op wat het beleid is en hoe wij dat kunnen versnellen. Ik heb de indruk dat het een geloof is: u gelooft er in of u gelooft er niet in. Ik heb geprobeerd te duiden waarom ik denk dat in 2020 en de jaren daaraan voorafgaand het mogelijk is om een aantal van onze beleidsdoelen integraal te versnellen, onderstrepen, attenderen, kennis van te nemen en te kunnen vermenigvuldigen waardoor er een versnelling in de uitvoering van het beleid ontstaat.

Er is een aantal vragen aan mij gesteld. De VVD vroeg hoe de tekorten worden opgelost. Er staat € 800.000 in een post onvoorzien voorcalculatorisch in de begroting. Dit hebben wij opgenomen om een eventueel tekort daaruit te kunnen betalen. Wij hebben goed gekeken naar de begroting van de Tour de France en hoe wij dat scherper kunnen doen. De lessen die wij daaruit kunnen trekken proberen wij zo goed mogelijk aan de voorkant in de begroting in te steken. Wij moeten nog nadrukkelijk bepraten hoe wij de kostenoverschrijding verdelen als daar sprake van is. Dat de stad Utrecht dat door-

schuift naar de provincie vind ik geen rare gedachte van naar rato tekorten oplossen. Daarover hebben wij echter nog geen afspraken gemaakt. Wij denken dat de post onvoorzien van € 800.000 ruimschoots voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene kosten te dekken.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Begrotingen worden gemaakt op basis van voortschrijdend inzicht. Daardoor zie ik hierin € 800.000 ruimte. Kunnen wij tegen de gemeente Utrecht zeggen dat het daarbinnen moet blijven? Dan moeten sommige dingen wellicht gelaten worden, zodat het nog binnen de begroting past.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dat is inderdaad hetgeen wij kunnen afspreken. Daarover moeten wij nog afspraken maken, want de post onvoorzien wordt voor meer zaken gebruikt. Wij hebben een sluitende begroting te leveren, met name op voorhand naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Als wij deze niet sluitend maken, dan is er geen sprake voor de aanvraag van € 2.100.000. Dat is een zekerheid die wij aan de voorkant moeten bieden.

Het CDA heeft een opmerking gemaakt: "Het kan toch niet zo zijn dat wij het fietspad weer afbreken als de Vuelta klaar is." Dat was gekscherend bedoeld, maar dat is niet de bedoeling. Ik ben door u uitgedaagd om de zaken die u wilt weten zo strak mogelijk op te schrijven, namelijk wat de 'legacy' is en hoe wij ervoor kunnen zorgen dat er stageplekken en afspraken komen met het bedrijfsleven over het stimuleren van het fietsgebruik en nog een aantal van die voorbeelden die hierin staan. Dat is het onderdeel dat wij tot 2020 gaan uitkruizen in de uitvoeringsplannen van de Vuelta. Dit is intentioneel meegenomen aan de voorkant naar het organiserend comité om te laten zien waarmee het rekening moeten houden. Hetzelfde geldt overigens voor de ecozones. Ik heb geprobeerd om de informatie zo duidelijk mogelijk te verstrekken om goed aan te geven dat het geen eenmalig feestje is, maar een versnelling in ons beleid waardoor dat wat overblijft duurzaam is.

PvdA heeft een amendement ingediend en veel vragen gesteld. U twijfelt eraan dat opbrengsten gegarandeerd worden. Tegelijkertijd hebben wij geprobeerd om bij elkaar te komen. Uw voorstel is om € 500.000 beschikbaar te stellen voor de Vuelta en de doelstellingen van het beleid op een andere manier te organiseren dan via de Vuelta, want daar geloof ik niet in. Toch zegt u € 500.000 over te hebben voor een groot evenement. Daar waardeer ik u om, maar wij zijn niet dicht bij elkaar gekomen. Een bedrag van € 500.000 is substantieel te laag om dit te organiseren vanuit een unieke verdeling in de evenementenwereld waarbij publieke en private partijen de kosten gelijk verdelen. In bijna iedere wielerronde draagt de overheid substantieel meer bij. € 500.000 zou hiervoor te weinig zijn. Het is jammer dat wij niet dicht bij elkaar kunnen komen.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Vijf en tien jaar geleden kon dat wel met een bedrag tussen de € 300.000 en de € 500.000. Bij de Vuelta zou dat volgens u niet kunnen. Waarom gaat de gemeente Utrecht niet meer betalen, zoals bij de Tour de France? De meeste activiteiten van deze drie dagen zullen in de stad Utrecht plaatsvinden.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Zij betaalt nu niet meer. Bij de Tour de France betaalde zij veel meer en zaten wij fors op de achterbank en hebben op een later moment pas bijbetaald. Het totale bedrag van de Tour de France was meer dan dat wij bij de Vuelta zullen bijdragen.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Dat is wat ik aangeef. De provincie Utrecht betaalde toen veel meer voor de Tour de France. De gemeente Utrecht wil heel graag de Vuelta naar Utrecht halen. Daarom moet zij ook bijdragen en niet spreken over de risico's die zij wil delen met de provincie.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik kan op allerlei mogelijke manieren rekenen. Wij hebben voornamelijk bijgedragen, omdat er een substantieel deel door de provincie Utrecht gaat. Daarom vinden wij het de moeite waard om het bedrag te delen. Als ik het anders uitreken, dan woont een kwart van de bevolking in de stad Utrecht terwijl zij 67% van het totale bedrag be-

taalt. Je kunt er op verschillende manieren naar kijken. Ik vind het belangrijk dat de provincie en gemeenten hiervan kunnen profiteren.

De SP vraagt of het voorstel geregeld is in de kadernota. Net als alle andere voorstellen die u in de loop van dit jaar krijgt waarvoor geen dekking is, wordt dit voorstel meegenomen in de kadernota ter afweging. Die afweging maakt u uiteindelijk bij de kadernota om te besluiten of u dat bedrag daaraan wilt koppelen. U kunt er wel van op aan dat wij goed gekeken hebben naar de kadernota als wij een dergelijk voorstel indienen.

De vraag kwam voorbij of ik al contact heb opgenomen met de A.S.O., bijvoorbeeld over de ecozones. Dat heb ik niet, maar dit is een voorwaarde die wij gesteld hebben aan het organiserend comité. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat de A.S.O. dat niet gaat overnemen. Dat is een nadrukkelijke afspraak die wij willen maken.

Er is gevraagd waarom wij haast hebben. Die vraag kan ik niet plaatsen, want volgens mij hebben wij al een lang traject met u doorlopen. Eerst met een informerende statenbrief die u opgevat heeft alsof het een voorstel moest worden, maar dat was een informerende statenbrief. Wij hebben te maken met de financiering en die loopt via de kadernota. Wij hebben geen haast, anders dan dat dit het traject is dat vier overheidspartijen hebben afgesproken om op tijd een aanvraag te kunnen doen bij VWS en een 'bid' te doen voor het organiseren van de Vuelta.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De behandeling van de kadernota is pas volgende maand. Kon het geen maand wachten?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik heb het traject aangegeven. Ik had het bij de kadernota in een keer kunnen doen, maar u heeft meer voorstellen gekregen waarin staat: "te betrekken bij de kadernota." Het college wil uw budgetrecht zo optimaal mogelijk naar voren brengen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Ik krijg zeer sterk de indruk dat als wij dit voorstel aannemen, wij niet meer terug kunnen en het geld linksom of rechtsom uit de kadernota gewrongen moet worden.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn ter afronding met de kadernota bezig en betrekken de Vuelta bij de kadernota. U kunt erop vertrouwen dat ik dit voorstel niet bij u neerleg indachtig de afspraken die wij nog moeten maken in de kadernota over de definitieve vaststelling daarvan. Natuurlijk zoeken wij naar een mogelijkheid om dit te kunnen financieren.

GroenLinks heeft twee vragen gesteld. Als eerste de intentieverklaring van werkgevers om het gebruik van de fiets te stimuleren. Ik zie daartoe wel kansen en vind het geen rare gedachte om een dergelijke intentieverklaring met elkaar af te spreken.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Mag ik dit opvatten als een toezegging dat u daarnaar gaat kijken?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ja, het is een toezegging dat ik daarnaar ga kijken. Het is zelfs mijn intentie om te kijken of wij die intentieverklaring al kunnen tekenen.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Hetzelfde geldt voor gemeenten. Volgens mij is het realiseren van een snelfietsroute meer dan een asfaltmachine tussen Amersfoort en Utrecht te laten rijden. Het is bestuurlijk een complex project waarbij ik mij kan voorstellen dat de start van de Vuelta als een breekijzer kan werken. Ziet u daartoe mogelijkheden? Al moet ik misschien naar uw collega kijken om tijdig met de gemeente om de tafel te zitten.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben hierover uitvoerig gesproken en zien mogelijkheden om dat snelfietspad met gemeenten te bespreken. Natuurlijk in het licht van de Vuelta, maar het gaat om de toonzetting waarop wij dat met elkaar gaan organiseren. Het belang daarvan aangeven en de mogelijkheden daarvan voor de aanliggende gemeenten moet een onderdeel van het gesprek zijn.

Dan de vraag of de duurzaamheidsmaatregelen voor cofinanciering of subsidie in aanmerking komen. Daarop ga ik op voorhand geen ja of nee zeggen. Als het een onderwerp is dat bij de EBU aangevraagd kan worden onder de subsidieverordening die u heeft vastgesteld, het onder groen valt en voldoet aan de voorwaarden, dan is het een aanvraag die gedaan kan worden. Ik heb echter geen potje duurzaamheidsgelden om de subsidie daaruit te verstrekken. Ik ben ongetwijfeld bereid om te kijken waar het wel ondergebracht kan worden.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Mijn vraag was niet gericht op provinciale budgetten, maar Europese of nationale budgetten. Ik kan mij voorstellen dat een 'living lab' voor veel andere partijen interessant kan zijn en zij daarvoor subsidie over hebben.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! In die zin wil ik er zeker naar kijken. Ik ga echter geen toezeggingen doen, want wij moeten goed in de uitwerking formuleren wat de duurzaamheidsaspecten zijn die wij kunnen aanreiken.

GroenLinks heeft de motie M31 ingediend voor het versneld realiseren van de snelfietsroute Amersfoort-Utrecht. Daarover hebben wij gesproken. Dat is in goed overleg met de buurgemeenten. In deze motie staat dat binnen drie maanden na het toewijzen van de Vuelta-start er een plan van aanpak moet liggen. De start moet eerst nog toegewezen worden alvorens wij aan de gang gaan met de motie. Daarnaast lijkt het mij goed om elkaar te verstaan dat maatregelen langer dan drie maanden kunnen duren, maar deze wel voor de start van de Vuelta gerealiseerd moeten worden. Dat is de vraag die u in eerste instantie stelt. Ik wil dit parallel laten lopen met de projectplannen die uitgevoerd moeten worden door het organiserend comité.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! De snelfietsroute stond al langer op de planning. Stel dat de Vuelta niet doorgaat in Utrecht, gaat de snelfietsroute dan ook niet door?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De snelfietsroute stond al op de planning, dus het lijkt mij evident dat deze doorgaat. Wij willen de snelfietsroute wel gebruiken om te laten zien dat dit soort beleid het toekomstig fietsbeleid in onze provincie mede onderstreept. Wij willen de uitvoering van de snelfietsroute naar voren halen en daartoe intensiveren door in overleg met de buurgemeenten te treden.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Het ging mij om de bevestiging dat het er niet toe doet of de Vuelta komt, want de snelfietsroute komt er in beginsel. Wij zijn daarover al veel langer in gesprek met de gemeenten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn wij toe aan de tweede termijn van de Staten.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een vraag over het mogelijke tekort. De heer Van den Berg heeft zojuist gezegd dat er € 800.000 is opgenomen in een post Onvoorzien. Dat zal niet voor niks zijn, maar dat is een behoorlijke post. VVD past altijd goed op haar huishoudboekje en dat is een randvoorwaarde die je aan het project kunt meegeven. De gemeente Utrecht stelt dat als de provincie Utrecht niet evenveel als de stad bijlegt aan eventuele tekorten, zij dat ook niet doet. De provincie kan tegen de stad zeggen dat wij er samen voor moeten zorgen dat de projectorganisatie goed op het huishoudboekje past. Laten wij zorgen dat er geen tekorten zijn.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De VVD zegt dat zij op het huishoudboekje past. Dat is niet geloofwaardig als u zonder een concrete toezegging € 2.100.000 besteed aan een feestje. U moet de opmerking terugnemen dat de VVD op het huishoudboekje past, want daarvan is geen sprake.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het is niet alleen een feestje. Wij hebben aan de Tour de France gezien wat het opgeleverd heeft voor de provincie Utrecht aan toerisme en recreatie. Het is een investering die wel degelijk terugkomt.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Daar ben ik het helemaal mee eens. De Tour de France was echter van hele andere allure en is een veel groter evenement dan de Vuelta. Tegelijkertijd was de Tour de France vijf keer goedkoper.

De gedeputeerde heeft gezegd dat hij heeft geprobeerd om ons van meer informatie te voorzien en verduidelijking te geven. Dat is totaal niet gelukt, want u herhaalt continu hetzelfde. Daarnaast zegt u: "U gelooft het of u gelooft het niet." Ik ben een gelovig persoon, maar geloof staat los van waar wij voor staan bij de Provinciale Staten. Wij hebben te maken met de wetgeving en de feiten. Wij constateren dat u een verhaal houdt dat alleen voor gelovigen toepasbaar is, maar niet voor de feiten waarmee de Staten te maken hebben. Daarom ga ik mij niet richten op u, maar op GroenLinks en het CDA. U komt met een motie waarin u veel punten heeft gezet die vergelijkbaar zijn met de memo. Echter, daar is geen bedrag aan toegevoegd. Is het dan de bedoeling dat de realisatie van de snelverbinding en het inzetten op woon-werkverkeer op de fiets uit het budget van € 2.100.000 komt en hoeveel wordt daarvan gebruikt? Heeft u daarover nagedacht? Ik heb dat wel gedaan. Wij geven € 500.000 aan de Vuelta en de overige €1.600.000 gebruiken wij voor alle ambities die u noemt. Dan hebben wij een deal. Bij deze een oproep aan GroenLinks en het CDA om voor ons amendement te stemmen. Als u dat niet doet terwijl u slappe argumenten naar voren heeft gebracht in de eerste termijn, dan maakt u deze argumenten ongeloofwaardiger.

De heer JJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! Wat is er aan de hand als het om de stad Utrecht gaat dat wij ons iedere keer zo vreemd gedragen? De stad Utrecht maakt brokken met de Uithof en de provincie trekt de portemonnee. De stad Utrecht wil een feestje organiseren met de Vuelta en heeft de provincie zover gekregen om daaraan de helft bij te dragen. Het argument van de gedeputeerde is dat een kwart van de inwoners van de provincie Utrecht in de stad Utrecht woont en driekwart in de provincie. Echter, de kwart inwoners van de stad Utrecht krijgt 95% van het feestje voor hun huis. Als u wel eens naar een wielervedstrijd gekeken heeft weet u dat het voor de rest van de provincie voorbij is voordat zij het gezien hebben. Het is een raadsel wat hier gebeurt. Ik voorspel dat wij het tekort voor de helft voor onze rekening zullen nemen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Ik doe een voorstel van orde. Wij vinden het een rare zaak dat wij een besluit moeten nemen over deze Vuelta zonder dat wij weten of het betaald kan worden en waar de dekking vandaan gehaald moet worden.

De VOORZITTER: Als u een voorstel van orde gaat doen, dan gaat u niet over de inhoud spreken.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Wij stellen voor om dit besluit te vertragen tot de behandeling van de kadernota.

De VOORZITTER: Ik ga een peiling houden om te kijken of er argumenten te wisselen zijn en vervolgens ga ik peilen wat de uitkomst van de meningsvorming daarover is. Er wordt een voorstel van orde gedaan. Dat heeft voorrang boven alles. Over dat voorstel van orde gaan wij niet inhoudelijk met elkaar spreken, maar alleen of het voorstel van orde wordt overgenomen. Het voorstel van orde is om dit statenvoorstel te verdagen naar een volgende keer en hier vandaag niet verder over te spreken. Ik peil of er behoefte is aan commentaar en wat de stemverhoudingen zijn.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! D66 vindt het heel normaal om op deze manier een statenvoorstel in te dienen. De onderbouwing voor dit voorstel van orde is niet aanwezig.

De heer WESTERLAKEN (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het CDA heeft hier geen behoefte aan.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Het lijkt ons een goed voorstel, want als wij vandaag een besluit nemen dan ligt het vast bij de kadernota en is er niks meer om af te wegen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn voor dit voorstel.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wat GroenLinks betreft kunnen wij het debat hierover voortzetten en stemmen over dit voorstel.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn voor het voorstel.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn voor dit ordevoorstel. Het lijkt mij goed om dit soort dingen op die manier af te wegen.

De heer P. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn voor dit voorstel.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn voor het voorstel. Dan worden wij straks niet gechanteerd om extra geld vrij te moeten maken, want dat gaat geheid gebeuren.

Provinciale Staten verwerpen het voorstel van orde. Tegen het voorstel hebben gestemd de fracties van de VVD, D66, CDA en GroenLinks.

De VOORZITTER: Mevrouw Poppe krijgt de kans om haar inbreng af te ronden. Anders is het woord aan de heer Van Essen voor zijn tweede termijn.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! De gedeputeerde heeft gezegd dat hij na drie maanden met een plan van aanpak zal komen als onze motie aangenomen. Dat dit niet binnen de drie maanden uitgevoerd kan worden is een juiste interpretatie van onze vraag. Dat is prima. Er zijn in het debat een aantal schrikbeelden langsgekomen dat de Vuelta dwars door natuurgebieden zal gaan en bermen vertrapt worden. Ik ben benieuwd of de gedeputeerde er enigszins op kan reflecteren hoe deze beelden voorkomen kunnen worden.

Er was nog een vraag van de PvdA over de budgetten. De budgetten voor de snelfietsroute zijn er al. In het realisatieplan fiets staan daarvoor al budgetten, maar de snelheid om dit te realiseren mag omhoog. Door het momentum en de uitstraling van deze ronde hebben wij goede hoop dat het een substantiële bijdrage kan leveren aan onze doelen.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Geloof u erin dat als de Vuelta niet zal komen de snelfietsroute wel of niet aangelegd wordt op termijn?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik geloof wel dat de snelfietsroute aangelegd zou worden, maar dit kan langer duren en dan zal deze route minder gebruikt worden. Het is onze intentie om het fietsgebruik te verdubbelen. Dan ben je er niet met het aanleggen van een aantal fietsroutes of een werkgeverscampagne. Dat moet in de genen komen bij iedereen: bij ons, bij de ambtenaren en bij de gemeenten. Wij zijn ervan overtuigd dat deze ronde daaraan bij kan dragen, mits wij die kans benutten.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben van de gedeputeerde begrepen dat de fietssnelroute er ook zonder de Vuelta komt. Dan een andere vraag: stel dat de motie van GroenLinks en CDA niet wordt aangenomen, wat gaat GroenLinks dan doen?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Het heeft onze voorkeur dat onze motie eerst in stemming wordt gebracht voor het voorstel. Wat wij gaan doen als onze motie niet wordt aangenomen hangt af van hoe de gedeputeerde op dat scenario reageert. Ik ben benieuwd wat de gedeputeerde van plan is om te doen als dat scenario zich voordoet. Wij hebben deze motie ingediend, omdat

een aantal andere partijen zeiden dat de memo mogelijkheden schetst maar nog geen intenties uitspreekt. Dat is ons doel voor de motie. Daarom hopen wij dat deze de helderheid haalt.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! In de commissie was GroenLinks uiterst kritisch. Deze motie zie ik als oplegger bij het voorstel van de gedeputeerde. Ik zou graag een uitspraak van GroenLinks horen wat zij gaat doen als de motie niet wordt aangenomen.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dat hangt af van het antwoord van de gedeputeerde op de vraag die ik hem zojuist stelde.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een punt van orde. De heer Van Essen sprak over het eerder ter stemming brengen van een motie, maar wij hebben de afspraak dat wij eerst stemmen over amendementen, dan over het voorstel en dan over moties. Dat is de standaardprocedure waarvan wij niet kunnen afwijken. Anders kan een motie als een amendement ingezet worden. Dat is niet de bedoeling van de afspraak die wij hebben gemaakt.

De VOORZITTER: Zullen wij eerst afwachten wat het voorstel wordt van GroenLinks. Vervolgens kunnen wij ertoe besluiten om de motie eerst in stemming te brengen als wij het daarover eens zijn.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Daar heb ik enige moeite mee, want er worden vragen gesteld over een situatie die nooit zal gebeuren. Er wordt gevraagd: wat zult u doen als de motie niet wordt aangenomen? Dan is het voorstel al aangenomen of afgewezen. Het is een vraag die niet aan de orde is. Als u dit boven de markt wil laten hangen, dan wil ik daarover eerst duidelijkheid. Het is de regel in dit huis dat wij eerst stemmen over amendementen, dan over het statenvoorstel en dan over de moties.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dat is totale onzin, want wij hebben al vaker gestemd over een motie voordat het voorstel in stemming werd gebracht.

De VOORZITTER: De regel is volstrekt helder. Moties worden in stemming gebracht nadat het voorstel in stemming is gebracht. Echter, daar wijken wij vaker van af als wij dat verstandig of zinvol achten. Dat is aan de orde zodra GroenLinks hierom vraagt. Dat heeft zij nog niet gedaan. Ik kom hierop terug als het verzoek er ligt. Tot dat moment is de vraag van mevrouw De Haan en het antwoord van de heer Van Essen helder.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Ik voel een vraag van mevrouw De Haan aankomen: stel dat wij eerst over het voorstel gaan stemmen en dan pas over de motie? Dan is mijn vraag aan het college of het college de toezegging kan doen om hetgeen in de motie staat uit te voeren. Daarbij zullen wij de motie wel handhaven, omdat wij deze als een extra onderstreping van deze intentie zien.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Stel dat Shell of Monsanto in de hoedanigheid van Bayer een van de hoofdsponsors van dit evenement is, zou GroenLinks dan even enthousiast zijn over dit zogenaamde fietsevenementje?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dat is een gewetensvraag. Wij hebben allerlei partners waarvan wij niet precies weten wie wie financiert. Wat u daarover zegt is voor ons nieuw, maar het is volgens mij een indirecte samenwerking die wij aangaan met deze organisatie.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! ElPozo is een van de hoofdsponsors van de Vuelta. Dat is makkelijk terug te vinden op de website van de Vuelta. Als GroenLinks zich daarin had verdiept, dan had zij dat net zo makkelijk kunnen vinden op de site als PvdD. Wat zegt het dat GroenLinks dit evenement desalniettemin omarmt? Wat zegt het over uw ambities van duurzaamheid en dierenwelzijn?

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dit evenement kan kansen bieden om een versnelling te geven aan een aantal ambities van de provincie. Dat vinden wij belangrijk en speelt mee in onze afweging.

Als laatste kwam in het debat een aantal keren aan de orde dat het een feestje van de stad is. Daar ga ik een kanttekening bij maken. Voor veel andere sportevenementen worden toegangskaartje gekocht door de mensen die dat leuk vinden. Het lastige van een wielervedstrijd is dat dat model niet werkt, maar als je kijkt wie hier het meest van profiteren dan zijn dat de wielervrienden uit onze provincie. Zij wonen niet alleen in de gemeente Utrecht, maar ook in Abcoude, Vianen en Lopik. De suggestie die wordt gewekt dat het een Utrechts feestje is, daarin kunnen wij ons niet herkennen. Het is een internationaal evenement waarmee de regio als geheel zijn voordeel kan doen.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij constateren wat spanning bij de VVD. Onder andere over de financiële tegenvallers en het beheren van de knip. Daarover hebben wij een motie gemaakt. Als het kan, zien wij graag dat deze motie in stemming wordt gebracht vooraf aan het besluit. Deze motie ga ik indienen.

Motie M32 (SGP, GroenLinks, CDA): geen extra risico's Vuelta

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018;

gehoord de beraadslagingen over het statenvoorstel Vuelta 2020 in Perspectief;

constaterende dat:

- een meerderheid van Provinciale Staten positief staat tegenover een start van de Vuelta in de provincie Utrecht;
- deze ambitie €2.100.000,- aan kosten met zich meebrengt voor de provincie Utrecht;

overwegende dat:

- dit hoge bedrag meer dan voldoende is voor het faciliteren van een wielerronde in Nederland;
- onze provincie voor grote uitdagingen staat, onder meer op het gebied van mobiliteit;
- wij ons dus geen extra risico's of onverwachte meerkosten kunnen veroorloven;
- er toch een hoog risico op meerkosten is, waaronder de onzekere subsidie vanuit het Rijk;

spreken uit dat:

de provincie Utrecht niet zal bijdragen aan eventuele financiële tegenvallers achteraf.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Wij spreken lang over € 2.100.000 en opeens komt er € 800.000 bij in de post Onvoorzien. Samen is dat € 2.900.000. 50Plus heeft een vraag aan gedeputeerde Straat.

De VOORZITTER: Het college spreekt met één mond.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Toch richt in mij tot de heer Straat, omdat hij portefeuillehouder mobiliteit is. Potjes, de U10, wij moeten veel inleveren maar dan wordt er toch iets geregeld waardoor het gerealiseerd kan worden. Wat draagt u bij aan de Vuelta wat voor andere doelen is bedoeld? Welke projecten zijn hier de dupe van?

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan het college voor een tweede termijn. Nadat het college aan het woord is geweest kom ik terug op de vraag om de moties eerder in stemming te brengen dan het voorstel.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Er is een paar vragen gesteld aan het college. Het is terecht dat de VVD blijft hameren op wat te doen met de mogelijke tekorten en € 800.000 is fors. De post Onvoorzien is niet alleen voor de tekorten, want er valt meer onder die post. Anders zou het een hele forse reservering zijn. Het zal onderdeel zijn van de stichting en de manier waarop wij dat gaan organiseren dat wij met elkaar afspreken dat wij goed op onze portemonnee passen. Dat doen wij, omdat wij lessen geleerd hebben van de Tour de France. Daarbij hadden wij afspraken gemaakt, maar kwamen er toch nog kosten achteraan. Dat willen wij dit keer absoluut voorkomen. Daarnaast moeten wij scherp voor ogen houden hoeveel geld wij te besteden hebben en waaraan wij dat besteden zonder dat wij voor verrassingen komen te staan. Wij gaan zeker goed op ons huishoudboekje letten. Dat is wat ik u toezeg.

GroenLinks vroeg om te reflecteren op vraagstukken rondom natuurgebieden, de vertrapte bermen en andere dramatiek die langs is gekomen. Het zou vreemd zijn als wij een bermbeheerbeleid willen voeren en intensiveren en om dan in diezelfde bermen te gaan staan als dit mooi in bloei staat. Het is een onderdeel van de organisatie om dat goed vorm te geven. Over de ecozones heb ik al gezegd dat je in natuurgebieden je geen troep weggooit. De troep gooi je tussen afgesproken hectometerpalen waar het onmiddellijk verwijderd wordt. Er zijn veel natuurgebieden in Utrecht, dus het is belangrijk dat wij dat goed in beeld brengen, net als de kastelen. Wij moeten het moois van de provincie goed in beeld brengen om acquisitie en toerisme te bewerkstelligen. Een voorbeeld hiervan is Soesterberg. Natuurlijk houden wij rekening met datgene dat in Soesterberg is afgesproken over de kwetsbare natuur daar. Als dat niet lukt, dan komt de Vuelta hier niet doorheen. Het is evident om ons daaraan te houden. Wij hebben ons te houden aan onze eigen wet- en regelgeving.

Dan ga ik een aantal moties en amendementen beantwoorden. Ik heb over het amendement van de PvdA al gezegd dat het jammer is dat wij niet bij elkaar komen. Ik ben blij dat u toch zegt dat de Vuelta wat u betreft kan, maar voor niet meer dan € 500.000. Op dat punt komen wij niet dicht bij elkaar. Dan motie M31 van GroenLinks. Ik heb een precisering van de drie maanden gegeven waarin wij het projectplan evidentier en concreter maken, maar de uitwerking zal pas na drie maanden plaatsvinden. Dit wil ik samen met het comité doen om vorm te geven aan die motie. Ik heb geen moeite met die motie als zodanig.

De motie van de SGP heb ik nog niet gezien, maar het amendement van de SGP wel. Daarin wordt verzocht om de zinsnede "inclusief de inzet om de meest duurzame Vuelta-start ooit te organiseren" te schrappen en te vervangen voor "onder de voorwaarde dat de Vuelta 2020 volledig CO₂-neutraal wordt georganiseerd". Dat laatste kan ik u niet toezeggen. Van een intentie naar een resultaatverplichting gaat mij te ver. Daarom kan ik dat amendement niet steunen.

De heer VAN ESSEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Als onze motie onverhoopt niet wordt aangenomen, kan de gedeputeerde dan toezeggen dat hij hetgeen hij zelf in zijn memo als mogelijkheden heeft geschetst nog steeds voortvarend zal oppakken?

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Het wordt een 'wat als' verhaal. U heeft concreet een aantal zaken genoemd die u baseert op informatie die ik expliciet vermeld heb en wij kunnen uitvoeren. Los van de motie is het juist een onderdeel om samen met het comité te kijken naar alle mogelijkheden die ons beleid ondersteunen. U probeert het concreter vorm te geven in de motie door een termijn van drie maanden te geven voor het projectplan. Ik beschouw dit als een opduwmotie en het is onderdeel van wat wij willen bewerkstelligen. De Vuelta is niet alleen drie minuten langs fietsen en dan weer terug naar Spanje, maar het verduurzamen van de effectiviteit van ons beleid en eventueel het versnellen van de uitvoering hiervan.

Dan motie M32 van de SGP, waarin staat: "spreken uit dat de provincie Utrecht niet zal bijdragen aan eventuele financiële tegenvallers achteraf." Deze motie ontraad ik u. Ik wil alles aan de voorkant rege-

len, maar wij moeten samen voor de kosten opdraaien als wij er gezamenlijk van profiteren. Ik doe mijn uiterste best om het binnen het budget te houden.

De heer STRAAT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Op de vraag van mevrouw Hoek kan ik melden dat de beide dossiers die u in verband brengt met elkaar door het college volstrekt afzonderlijke zijn afgewikkeld. In de kadernota zijn voorstellen opgenomen voor zowel de dekking van de Vuelta als de dekking voor het vraagstuk rondom de U10, zoals ik met u besproken heb in de commissie. Deze dossiers zijn financieel niet van elkaar afhankelijk.

De VOORZITTER: Dan kom ik terug op een tweetal moties. De vraag is of motie M31 van GroenLinks en CDA aan de orde komt.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Deze motie blijft in stemming. Wij hebben de gedeputeerde horen zeggen dat de motie door de scherpere formulering en de concretere inbedding in de procesgang een toegevoegde waarde heeft. De gedeputeerde markeert de ideeën uit de motie duidelijk als een opdracht aan GS. Het lijkt mij goed om daarover te stemmen. Wellicht voor de duidelijkheid van de besluitvorming is het een goede suggestie om de besluitvorming van deze motie voor de besluitvorming van het voorstel aan de orde te laten komen.

De VOORZITTER: De regel is helder. Er moet een gegronde reden zijn om de besluitvorming van de motie naar voren te halen.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! De gegronde reden is dat de informatie die GS als mogelijkheden heeft gepresenteerd gaan over de kwaliteit van het plan. De motie duidt dat nader en legt dat meer vast. Het kwalificeert als zodanig de besluitvorming.

De VOORZITTER: Dan de motie M32 van de SGP. Houd u deze motie in beeld en houd u in beeld dat deze voorafgaand aan de besluitvorming van het voorstel aan de orde moet komen?

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! Ik wil aanhaken aan de motie van GroenLinks. Dan zijn de moties gelijk afgewerkt.

De VOORZITTER: Dat is een erg stevige argumentatie. Dan vraag ik aan de partijen of u akkoord bent met de behandeling van de motie M31 van GroenLinks voorafgaand aan het voorstel?

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De stemming over de motie moet plaatsvinden na het besluit.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! De stemming over de motie moet plaatsvinden na het besluit.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De stemming over de motie moet plaatsvinden na het besluit.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! De stemming over de motie kan voorafgaand aan het besluit plaatsvinden, al is de motivatie hiervan zwak. Het al dan niet aannemen van de motie zal dan van invloed moeten zijn op het stemgedrag daarna. Dat heb ik niet gehoord.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet plaatsvinden na het besluit.

De heer BEKKERS (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wij zeggen dat de stemming van de motie voor het besluit moet plaatsvinden, maar wij kunnen er mee leven als dit niet zo is.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet voor het voorstel plaatsvinden.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet plaatsvinden na het voorstel.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet voor het voorstel plaatsvinden, maar ik kan leven met erna.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet voor het voorstel plaatsvinden.

De heer JANSEN (CDA): Mijnheer de voorzitter! De stemming van de motie moet plaatsvinden na het voorstel.

De VOORZITTER: Motie M31 wordt na het besluit aan de orde gesteld. Dan kom ik bij de motie M32 van de SGP.

De heer G. VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de voorzitter! De stemming van motie M32 mag ook na het voorstel.

De VOORZITTER: Dan beschouw ik dit agendapunt als afgehandeld. Wij komen hierop terug bij de stemverklaringen en de stemmingen.

Statenvoorstel Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Een andere manier van werken".

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer is duidelijk. Ik vraag nog extra aandacht voor het punt waarin gevraagd wordt om extra naar de evaluatie te kijken. Wij moeten strakker sturen om de EBU te kunnen evalueren op de zaken die zij tot stand gebracht heeft. Wilt u aandacht blijven vragen voor het MKB, omdat wij zien dat het MKB de banenmotor in de regio Utrecht is? Wij zullen een probleem krijgen door een tekort aan technische mensen. Blijf daar aandacht voor vragen.

Mevrouw DERCKSEN (D66): Mijnheer de voorzitter! Naar aanleiding van het door de Randstedelijke Rekenkamer uitgebrachte rapport 'Een andere manier van werken' wordt ons gevraagd in te stemmen met een vijftal verzoeken aan het college en een tweetal opdrachten aan onszelf. D66 kan met deze verzoeken en opdrachten volledig instemmen. Wel verzoeken wij het college om bij de heroriëntering over de vorm van samenwerken met de EBU zorgvuldig te werk te gaan vanwege het volgende. Het hoofddoel en de kracht van de kleinschalige en flexibele manier van werken van de EBU mag daarbij absoluut niet uit het oog worden verloren. D66 stelt vast dat door de EBU een enorme hoeveelheid energie is vrijgekomen voor het zien van economische kansen om grote maatschappelijke problemen op te lossen. Het is aan de EBU te danken dat het regionale economische ecosysteem een enorme boost heeft gekregen. Daarnaast pleiten wij er met nadruk voor om bij een eventueel andere manier van beoordelen van de werkzaamheden en keuzes van de EBU goed op te letten dat de benodigde extra tijd en geld in relatie blijft tot het extra te verkrijgen inzicht.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer verklaart heel veel. Het CDA heeft zich de afgelopen tijd kritisch uitgelaten over de EBU, of het ging over het MKB, onderwijs-arbeidsmarkt of de maakindustrie. Dit kwam doordat wij vaak op vragen of moties het antwoord kregen: "Dit pakt de EBU op." Nu blijkt dat wij de verkeerde verwachting en minder invloed hebben op de EBU dan dat wij dachten te hebben. Dit biedt echter kansen. Tijdens de commissievergadering kregen wij van de gedeputeerde de toezegging dat er voor de zomer een apart beleid komt voor het MKB. Dat is nodig. Uit gesprekken met de ondernemersvereniging van Utrecht-West blijkt dat tijdens de sessies 'Provincie 2050' de focus nog veel ligt op startups en innovatie en

weinig op de maakindustrie. Wij willen van de gedeputeerde weten of in dit beleid de maakindustrie wordt meegenomen.

Verder is er gesproken over het mogelijk oprichten van een ontwikkelmaatschappij. Uiteraard staan wij hier positief tegenover, maar dan moeten wij wel heldere en duidelijke kaders en verwachtingen scheppen. Dan hoeven wij hetzelfde debat niet over een aantal jaren opnieuw te voeren. Ter slotte zullen wij positief instemmen met de voorstellen van de Randstedelijke Rekenkamer. Succes hiermee.

De heer SUNA (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben er kritiek op gehad dat de provincie weinig zeggenschap heeft bij de EBU, maar de wederzijdse verwachtingen en sturingsmogelijkheden waarop de provincie kon terugvallen moesten al eerder duidelijk zijn. Bij de start zijn daarover geen afspraken gemaakt. Hiervan moeten wij leren. De provincie moet maatschappelijke doelen kunnen nastreven en het rapport maakt vooral op dat vlak duidelijk dat er veel te doen is. De Staten moeten weten welke kaders er zijn om invloed te hebben op stimuleringsprogramma's en om onze controlerende rol goed te kunnen uitvoeren.

De PvdA is blij dat alle aanbevelingen uit het rapport worden overgenomen door het college. Daarbij spreken wij onze zorgen uit over de financiële consequenties. Niet alleen aan de ambtelijke zijde – de inzet van ambtelijke uren, maar vooral de overgang naar de nieuwe manier van samenwerken. Bij de commissievergadering heeft de gedeputeerde gezegd dat het geld kan gaan kosten. Hoeveel weten wij nog niet. Daarom bij dezen het verzoek om direct de Staten te informeren als er meer duidelijkheid is, zeker als hieraan financiële gevolgen zitten. Tevens kijken wij uit naar het voorstel 'geïntegreerd MKB-beleid'. Wij zullen instemmen met dit voorstel.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de voorzitter! Het is een voorstel voor navelstaren; op onszelf gericht. Een andere manier van werken. Wij gaan het hebben over procedures, maar wij staan hier voor de burger. De burger betaalt belasting en wil alleen maar weten wat hij/zij ervoor terugkrijgt. Daarover moeten wij verantwoording afleggen. Dan kunnen wij moeilijk zeggen: "Wij zijn anders gaan werken voor uw geld." Het enige dat wij zien bij de andere manier van werken, is dat vaststaat dat wij veel geld gaan betalen en dat het onzeker is wat wij ervoor terugkrijgen. Eigenlijk zijn wij niet zo gecharmeerd van een dergelijke manier van besturen. Wij willen verantwoording kunnen afleggen aan de burgers. In het voorstel staat een aantal zaken waarmee wij het eens zijn, maar er wordt teveel positief gesproken over de andere manier van werken. Dat maakt het moeilijk voor ons. Wij zijn geen voorstander van het eventueel invoeren van een regionale ontwikkelingsmaatschappij.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! EBU 2.0. Dat is de boodschap van de Randstedelijke Rekenkamer: een andere manier van werken. Wat interessant is, zijn de beschrijvingen hoe PS de EBU ziet en hoe het heeft kunnen gebeuren dat PS dit zo anders ziet dan de werkelijkheid. Wij hebben maar een invloed van 3% en wij kunnen geen duidelijk beeld krijgen van wat er gebeurt met de subsidiegelden. Wij hebben geen invloed op de samenstelling van het bestuur. Hoe moeten wij dat verder doen? Hoe gaan wij de economische belangen van Utrecht verder vormgeven? Wat ons betreft stoppen wij met de financiering van deze club. Wij zijn niet voor de ontwikkelmaatschappij. PS is waarachtig in staat om onze economie zelf in goede banen te leiden.

Mevrouw BOELHOUWER (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks ziet dat de EBU na 2012 een vliegende start heeft gehad. Dat is goed geweest voor de economie in de provincie. Dit had zeker niet tot deze activiteiten kunnen komen wanneer wij dat niet via de EBU hadden gedaan.

Wat enorm opvalt is het verschil in PS over de perceptie van de invloed die wij hebben op de EBU en de invloed die de EBU kan maken. Behalve de conclusies uit het onderzoek en de opdracht die wij aan GS meegeven op basis van dit statenvoorstel, kunnen wij de hand in eigen boezem steken. De rapportages van de EBU zijn helder en er zijn regelmatig informatiebijeenkomsten. Wat mij opvalt is dat daar vaak weinig mensen zijn en weinig vragen gesteld worden. Wij kunnen het onszelf aanrekenen.

Als wij denken dat wij dingen niet weten, geen invloed hebben of niet weten wat de impact is, dan komt dat doordat wij ons niet goed laten informeren terwijl dat wel kan. Dat is een gemiste kans.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer legt de vinger op een gevoelig punt. De provincie is een behoorlijke subsidieverstrekker van de EBU, maar de invloed is verdund tot 1/30^e. Dat is zoveel als: veel ruimte, maar weinig regie, veel kansen en mogelijkheden, maar weinig sturing en weinig autonomie voor een eigenstandig beleid tegenover gebondenheid aan de strategische agenda van de EBU. Om over monitoring en controle van moties van PS maar te zwijgen, zo stelt het rapport.

GS heeft met name zijn innovatiebeleid prima belegd bij de EBU. Dat moeten wij vooral zo houden, hoewel groen meer aandacht moet krijgen. GS heeft daarmee niet voor alle beleidsterreinen prioriteiten geformuleerd. Het ruimtelijke spoor van het provinciale beleid wordt uitgewerkt in de ruimtelijke economische strategie als bouwsteen voor de omgevingsvisie. Het economische spoor is best versnipperd, fragmentarisch en verknijpt.

De fracties hebben de afgelopen jaren vaak pogingen gedaan om belangrijke thema's in de strategische agenda op te nemen, zoals aandacht voor het MKB, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en circulaire economie. Wij waren niet de enige fractie die er kritisch op was om de EBU daarvoor in te zetten.

De dienstensector wordt goed bediend, maar onlangs bleek dat de maakindustrie en gezondheidsindustrie extra aandacht verdienen. Wat doen wij bijvoorbeeld met kansen uit de regio's en gemeenten die vragen om onderzoek en stimuleringsprogramma's, maar niet in de mal van de EBU passen? Is er een provinciale bodem waar kansen wortel kunnen schieten ten behoeve van de regionale economie en banen voor praktisch en theoretisch geschoolden? Kortom, zonder heldere kaderstelling, sturing aan de voorkant en een scherp formulerende rol en met de beperkte regie volstaat achteraf de huidige situatie. Naast de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer verdient onze provincie een eigenstandig beleid met eigen accenten. Dat onderstrepen wij met een motie.

Motie M33 (ChristenUnie): herijking Economisch Beleidsplan

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018, behandelend het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer 'Een andere manier van werken';

constaterende dat:

- het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer helder is over de positie van de EBU in relatie tot het provinciaal beleid;
- de provincie haar economisch beleid grotendeels belegt bij de EBU;
- de provincie een behoorlijke financiële bijdrage levert aan de EBU, maar in dat samenwerkingsverband een van de vele partners is als het gaat om invloed en sturing;
- het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer de vinger legt bij de wijze van uitvoering en verantwoording van moties over het economisch beleid;

overwegende dat:

- de provincie met de EBU met name haar innovatiebeleid heeft ingevuld, maar daarmee niet voor alle beleidsterreinen prioriteiten heeft geformuleerd;
- het ruimtelijke spoor van het provinciale beleid wordt uitgewerkt in de Ruimtelijke Economische Strategie, als bouwsteen voor de Omgevingsvisie;
- het economische spoor nu fragmentarisch en versnipperd is;
- er sinds 2011 geen evaluatie of herijking van het economisch beleid van de provincie Utrecht heeft plaatsgevonden;

dragen het college van GS op:

zo spoedig mogelijk het Economisch Beleidsplan te herijken.

En gaan over tot de orde van de dag,

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer geeft aanbevelingen voor de relatie van de provincie met de EBU. De PvdD vindt dat deze relatie een weerspiegeling moet zijn van de visie van de provincie op economie. Draait economie voornamelijk om geld of gaat het over meer dan dat? Als wij naar het fundament van economie kijken, kunnen we vaststellen dat het gaat over hoe wij een beroep doen op de bronnen die aan de basis liggen van ons bestaan, hoe wij deze verdelen en hoe wij zoeken naar balansen daarin. Dan heeft de EBU dus binnen dit kader een rol te vervullen. Is het dan niet merkwaardig dat duurzaamheid als fundamenteel principe van de EBU ontbreekt? Hier bedoelen wij duurzaamheid niet als holle chocolade paashaas om intenties een beetje op te leuken, de PvdD bedoelt duurzaamheid als volhoudbaarheid, als ambitieuze en serieuze inzet op het beperken van de klimaatverandering, het bespoedigen van de energietransitie en op de consumptietransitie. Dat is nodig: het doorbreken van het patroon van overmatige consumptie van dieren, dierlijke producten en van energie. Toch hoeven wij in Utrecht niet als monniken te gaan leven. Een tandje minder zou ons allemaal goed doen.

Los van de relatie met de provincie en welk bestuurlijk karakter de EBU krijgt, vindt de PvdD het belangrijk dat de provincie een heldere visie en duurzame ambities en kaders meegeeft aan de EBU. Dat zij ondanks haar motto groen, gezond en slim niet verzandt in mens-centraal en meer-meer-meer-denken. Laten wij ons ervan bewust zijn dat het kortetermijndenken de nodige herbezinning op ons economisch systeem in de weg staat. Kortom, de PvdD pleit voor een duidelijk doel en heldere kaders voor de EBU: verduurzaming, vergroening en het diervriendelijker maken van de provincie Utrecht. Dat is pas echte innovatie.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Een andere manier van werken van de provincie Utrecht met de EBU. Het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer houdt meestal een spiegel voor. Niet alles kan goed gaan en er zijn meer momenten. Het siert het college dat men dat inziet en de aanbevelingen overneemt.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan het college, de heer Van den Berg.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de gestelde vragen aan het college. Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer is inderdaad een spiegel. Het is fijn dat wij dit in het voorjaar van 2017 nadrukkelijk aan de Randstedelijke Rekenkamer konden vragen. Een evaluatie van de EBU komt eraan. Deze kunt u dan langs de meetlat van de Randstedelijke Rekenkamer leggen om te kijken in hoeverre wij op koers liggen met een eventuele doorontwikkeling van de EBU of wat beter kan en wat goed gaat.

GroenLinks memoreerde al de sturingsfilosofie van het op afstand zetten van uw economische uitvoeringsbeleid. Tegelijkertijd is daarin een zekere diffusie ontstaan. De EBU is gegroeid. Er is een aantal producten bij gekomen, waarvan het de vraag is of wij dat concreet met elkaar hebben afgesproken op de manier waarop het uitgevoerd wordt. Dat is de reden om ons af te vragen of datgene wat er aan aanbevelingen staat rondom de sturing, de kaderstelling en uw invloed als u moties indient goed valt bij de EBU, zodanig dat wij er het provinciaal beleid uit kunnen halen. De EBU stelt heel nadrukkelijk dat het wellicht effectief, maar ook lastig is voor ons om vanaf een afstand daadwerkelijk zo te sturen dat u terugziet wat u wenst uitgevoerd te hebben. Aan de andere kant: haalt u het te dichtbij, dan komt het misschien niet van de kant. Die ladder zit erin, zoals dat door de Randstedelijke Rekenkamer is aangegeven.

Er is een aantal vragen gesteld door de VVD over de aandacht voor het MKB. Dat is heel belangrijk. Toch wil ik het bij u onder de aandacht brengen dat wij nogal wat verstrekkingen hebben gedaan. Niet alleen als leningen, maar ook voor innovatie. Met name voor het MKB en de spin-off van het MKB. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat er een grote behoefte bestaat om duidelijk te maken wat wij

doen voor het MKB. Door het CDA is nadrukkelijk gevraagd om andere aspecten van het MKB mee te nemen, zoals bedrijfsovername van familiebedrijven. Daarnaast heeft u aandacht gevraagd voor de maakindustrie en de bedreigingen in het MKB. De provincie Utrecht is niet de grootste in de maakindustrie, maar wij onderschatten dat wij een enorm probleem krijgen op het gebied van techniek op mbo, vmbo en hbo-niveau. De vraag is om daar goed naar te blijven kijken.

Strak evalueren is een aanbeveling van de Randstedelijke Rekenkamer, met name op projectniveau. Er wordt wel geïnformeerd, er zijn evaluaties en presentaties, maar het is een aanbeveling om dit op projectniveau te doen. Dat is heel terecht, want dan krijgen wij inzicht in wat wij precies doen op groen, slim en gezond. Dat is een goede aanbeveling die wij graag overnemen.

D66 zegt dat de Randstedelijke Rekenkamer met name de heroriëntering op de doorontwikkeling aangeeft en wellicht een ontwikkelbedrijf, maar wees daarin zorgvuldig, juist omdat wij een EBU georganiseerd hebben op afstand, maar met een zekere flexibiliteit. Dat is een belangrijke steun geweest in het vormgeven van ons regionaal economische ecosysteem.

Het CDA heeft gevraagd naar een apart beleid voor het MKB. Ik heb de notulen van de commissie erop nageslagen. Daarin staat dat ik zo snel mogelijk na de zomervakantie bij het MKB kom en voor de zomervakantie bij u kom met een doorontwikkelingsvoorstel om uit te zoeken waartoe kan leiden. Dan gaan wij zeker naar de techniek en de maakindustrie kijken, want dat is een substantieel deel van onze economie. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat dat de eerste perceptie is van de voorstellen die binnenkomen bij de EBU en als zodanig gehonoreerd worden. Wel op de tweede plaats. Als je een bedrijf een opdracht geeft zit daarin een spin-off voor het MKB, want het moet gemaakt worden. Dit komt niet expliciet naar voren en volgens mij vraagt u juist daar naar.

Er is gevraagd naar heldere kaders vooraf, ook bij de doorontwikkeling. Dat lijkt mij evident en dat zal zeker in het voorstel staan. U gaat over de kaders en de sturing van een dergelijke doorontwikkeling.

De ChristenUnie heeft een motie ingediend over een helder economisch beleid naast het ruimtelijke economisch beleid en de strategie die wij daarop voeren. U bent geïnformeerd en bij gemeenten is neergelegd wat wij de komende tijd met u gaan doen en waar de ruimte zit om economische ontwikkelingen toe te staan en hierop te sturen. Dat is in concept neergelegd bij alle gemeenten die hebben ingesproken. Na de zomervakantie komen wij met een voorstel over de ruimtelijke economische strategie, samen met het MKB-beleid en de EBU. Ik zal uw motie afwachten. Er moet een helder beeld zijn van het economisch beleid van de provincie en hoe dit georganiseerd wordt.

Voor de PvdD is het kansrijk, want u heeft kaders aangegeven die u graag zou willen zien, zoals duurzaamheid. Let op de groei die daar iedere keer in zit. Diervriendelijk vertaal ik in de breedte. Dat zijn kaders waarover u met elkaar moet discussiëren of het gaat over economie in de zin van welvaart of welzijn. Het is goed om daarover te spreken bij het bepalen van de nieuwe kaders. Overigens doen wij veel op het gebied van groen. Niet alleen in het financieren van projecten, maar wij hebben een fors nul-op-de-meterfonds en in het innovatiefonds zit veel groen.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik vroeg mij af of de gedeputeerde gezien heeft dat het Rijk vandaag aangekondigd heeft dat de regiodeals open staan? Dat is een pot van € 200.000.000, waar voor 1 september de eerste aanvragen ingediend kunnen worden van tussen de € 5.000.000 en de € 40.000.000. Ik dring erop aan dat het college start met de voorbereidingen. Ik weet dat de vakantietijd eraan komt, maar dat geldt ook in andere regio's en wij maken misschien meer kans. Zoals het Rijk, VNO-NCW en MKB Nederland hebben aangegeven wil ik het college erop wijzen om met de lokale koepels te gaan samenwerken om tot een goed plan te komen.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De gedeputeerde probeert ons gerust te stellen met de woorden dat het beter moet op het gebied van evaluatie en heroriëntatie. Dat is een aan-

beveling uit het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Tegelijkertijd maakt het rapport duidelijk dat er aan de voorkant heel weinig sturing is, omdat onze invloed heel dun is. Ik proef in dit huis dat wij het volste vertrouwen hebben in de EBU, terwijl wij een van de dertig partners zijn die aan tafel zitten en meedenken over het beleid, met name gericht op innovatie.

Wat ons betreft houden wij de motie in de lucht. Ik heb nog niet helder wat de reactie van de gedeputeerde is op de motie en hoe onze motie staat in relatie tot uw voornemen om na de zomer met een stuk te komen.

Mevrouw DERCKSEN (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik lees in de motie van de ChristenUnie "draagt het college op zo spoedig mogelijk het economisch beleidsplan te herijken." Wat verstaat u onder 'zo spoedig mogelijk'?

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Met 'zo spoedig mogelijk' hebben wij geen specifieke termijn in gedachten. Wij kijken terug naar 2011. GroenLinks noemt de jaarplannen van de EBU, maar behalve onze controlerende en kaderstellende rol kunnen wij daar niks over zeggen. Met een aantal maanden zouden wij gerustgesteld zijn.

Aanhakend op mevrouw Vaessen: het geldt inderdaad voor de regio, maar dat stelt ons voor een vraag. Ik heb over de regiodeals nagedacht met betrekking tot dit rapport en de vraag van het Kabinet. Is de EBU het vliegwiel waarop de plannen vanuit de regio getoetst worden of kan de provincie vanuit haar eigen accenten kansen onderstrepen en programma's benoemen die in aanmerking kunnen komen, samen met gemeenten en de regio? Dit rapport maakt duidelijk dat de rol van de provincie met betrekking tot de EBU een rol op afstand is, terwijl de provincie duidelijke accenten kan leggen op zaken die wij geparkeerd hebben en niet gemakkelijk dicht bij ons kunnen houden.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb gezegd dat ik dit graag samen met MKB Utrecht en VNO-NCW wil doen. De gedeputeerde heeft gezegd dat wij minder groot zijn in onze maakindustrie, maar wij zijn met onze kleine bedrijven heel groot. Ik kan vier of vijf wereldmarktleiders opnoemen van kleine bedrijven die in onze provincie gevestigd zijn. Ik blijf van mening dat dit een belangrijke basis is van onze economie die wij nodig hebben om een topregio te kunnen blijven. De provincie moet hierin het voortouw nemen. Dat zou ik niet bij de EBU neerleggen.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik kan instemmen met de woorden van mevrouw Vaessen. Onze vraag blijft echter wel staan of het zo gaat gebeuren. Pakken wij de EBU als vliegwiel of pakt de provincie die rol op? Wat ons betreft het laatste, maar dit mag niet versnipperd en fragmentarisch zijn. Dat is ons commentaar op de wijze waarop dat soort accenten de afgelopen jaren her en der in het beleid terecht zijn gekomen.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik hoop dat de gedeputeerde antwoord gaat geven op die vraag.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de vraag. Ik had vernomen dat het Kabinet de openstelling heeft gedaan van de regiodeals. Of dit € 200.000.000 is laat ik bij het Kabinet. Er is nogal gesteggeld over de bedragen die eventueel beschikbaar zijn voor de regio's. Wij zijn voornemens om zelf een aantal regiodeals in te dienen. Daartoe hebben wij gesprekken gevoerd en dat doen wij met steun van de EBU, het bedrijfsleven en de universiteit. U kunt zich voorstellen dat er vanuit FoodValley gekeken wordt of er een regiodeal gemaakt kan worden. Dat doen wij graag met de Universiteit Utrecht en de master One Health als het gaat over dieren- en mensgeneeskunde in een hand. Daarnaast liggen er afspraken met de Universiteit Wageningen. Dat is een van de projecten. Wij hebben er nog een aantal op het oog.

Mevrouw VAESSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De gedeputeerde noemt allerlei universiteiten, maar ik heb u opgeroepen voor het MKB. Daarvoor praten wij over een ander opleidingsniveau.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik noem de universiteiten voor de lobby. Hoe meer mensen en partijen daarachter staan, hoe kansrijker een dergelijke aanvraag wordt. Natuurlijk zitten er projecten bij voor het MKB. Het is een verzameling van projecten die wij kansrijk achten om een regiodeal af te sluiten.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De gedeputeerde refereerde aan FoodValley. Wij hebben onlangs een werkbezoek gehad aan een LTO in FoodValley. De bestuurders zeggen dat er een prachtige innovatieagenda ligt vanuit FoodValley, maar als zij bij de provincie aankloppen zij redelijk snel doorverwezen worden naar de EBU. Dat is een voorbeeld waarbij wij ons afvragen wat de eigenstandige rol is van de provincie in de reactie op de inhoud van deze agenda.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Daarvan kan ik zeggen dat FoodValley vragen kan doen bij de EBU met betrekking tot innovatie. Daarvoor hebben wij dat instrument opgericht en zit daarin veel geld voor innovatie. Ik zie niet in waarom dat daar niet kan plaatsvinden, net zoals allerlei anderen gemeenten dat doen. Er zit geen geld voor innovatie in ons economisch beleid. Dat hebben wij bij de EBU neergelegd en daar moet je heen, omdat je daar kansrijker bent. Daarin begeleiden wij hen.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Dat kan ik mij voorstellen op het gebied van innovatie. In de slipstream van de agenda zitten vragen voor de gezondheidseconomie en de maakindustrie. Die zijn nog niet zo zeer belegd bij de EBU. Vandaar dat ik dit punt maak met betrekking tot de eigen rol van de provincie voor de maakindustrie en gezondheidseconomie.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Gezondheid is onderdeel van de speerpunten groen, gezond en slim. Dat is geen probleem. De maakindustrie niet, maar u kunt zich voorstellen dat er 'maak' zit in deze elementen. De aanvragen voor de maakindustrie kunnen prima ingediend worden. Deze worden geschikt met de verordening die u heeft vastgesteld op deze thema's.

De VOORZITTER: Daarmee is dit agendapunt afgerond.

Statenvoorstel in te stellen leden verkiezingscommissie.

De VOORZITTER: Dit voorstel is een sterstuk en blijft een sterstuk.

Motie(s) vreemd aan de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dan komen wij bij de motie vreemd aan de orde van de dag over de gebiedsontwikkeling van De Geer III van de PvdA, SGP, PVV en 50Plus. U kent de systematiek: eerst is de indiener aan het woord, dan komt de reactie van de gedeputeerde, dan is opnieuw de indiener aan het woord en vervolgens begint het debat en de mogelijkheid tot interrupties.

Motie vreemd aan de orde van de dag Geer III Wijk bij Duurstede, ingediend door de PvdA, SGP, PVV en 50Plus.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Dit is een mooi onderwerp. Het gaat over de ambities van de provincie op het gebied van gebiedsontwikkeling en woningbouw in onze provincie. Tijdens de discussies over de provinciale ruimtelijke structuurvisie hebben wij onder andere gesproken over De Geer III. Dat is een stukje naast een bestaand stedelijk gebied in Wijk bij Duurstede. Wij hebben toen afgesproken dat wij niet alleen naar dat kleine stukje kijken, maar naar de behoefte aan woningbouw in de hele regio en tegen welke vraagstukken je aanloopt die je wil oplossen. Het gaat over de vitaliteit van de regio, de woningmarkt, de mobiliteit en een goede afstemming tussen de provincie, regio, gemeenten, Rijkswaterstaat en Wijk bij Duurstede.

In de afgelopen commissie Ruimte, Groen en Water kregen wij een voorstel van het college dat wij deze motie als afgehandeld dienden te beschouwen. Terwijl de PvdA het idee had dat wij net lekker

bezig waren om de problematiek goed in beeld te krijgen en ons af te vragen hoe wij hiermee een stap verder komen. Die verbazing was ook nadrukkelijk aanwezig bij de mensen uit Wijk bij Duurstede. Dit alles in de context dat er onlangs een grote bijeenkomst was van meer dan 300 mensen en bestuurders uit de provincie over de omgevingsvisie waarin verteld werd dat er 170.000 woningen gebouwd moeten worden voor 2050. Dat zijn er ongeveer 5.000 tot 6.000 per jaar als je rekt vanaf 2020. Er ligt dus nogal een vraagstuk in deze provincie. Een zeer actueel vraagstuk waarvoor de PvdA nadrukkelijk urgentie vraagt. Het stimuleren van binnenstedelijk bouwen staat voor ons als een paal boven water. Wij vinden dat er in U16-verband goede afspraken moeten komen over bouwprognoses en wat hiervoor nodig is. Daarnaast moet er een goede afstemming zijn met het Rijk. Gelukkig pakt het college het op die manier op. Dat kunnen wij prijzen. Wij moeten zorgvuldig omgaan met onze ruimte en zorgen dat er voldoende woningen zijn die wij nodig hebben.

Als wij echter inzoomen op de locatie De Geer III zien wij dat dit een kansrijke locatie is. Er wordt gesproken over mogelijk 1.000 woningen. Dat past in de bouwprognose en wij hopen dat daarover in de komende maanden meer duidelijkheid gaat komen. Dit is goed voor de vitaliteit van de omgeving. Afgelopen acht jaar zijn er 1.000 woningen bijgebouwd. Dat heeft geleid tot 70 mensen minder die in Wijk bij Duurstede zijn gaan wonen. Dat heeft te maken met de toename van de vergrijzing en de verdunding van de huishoudens.

In 2022 is de binnenstedelijke ontwikkeling klaar. Wij vragen om door te gaan met de discussies hoe wij dit mogelijk kunnen maken en de ontwikkeling niet stil te leggen. Wij moeten niet zeggen dat wij bezig zijn met een omgevingsvisie tot eind 2022 en pas daarna met concrete plannen mogen komen, omdat wij eerst alles integraal moeten afwegen. Als er in totaal 1.000 woningen te verdelen zijn, dan klopt dit. Echter, dit vraagstuk over woningbouw is veel groter. In de omgevingsvisie wordt gesproken over 170.000 woningen.

Deze motie vreemd aan de orde van de dag gaat erover dat wij door moeten gaan met het nadenken en de uitwerking van deze ontwikkeling. De Staten van Utrecht ken ik als zorgvuldig. Wij willen afgewogen voorstellen maken, hebben het lef om daadkracht te tonen waar het nodig is en waar wij zorgvuldige afwegingen maken durven wij een keuze te maken. Doen wij dat niet, dan blijkt dat wij pas in 2021 weer verder kunnen. Dat zou de PvdA erg betreuren, want de urgentie daarvoor is te hoog. Er is een datum genoemd om voortvarend door te gaan met deze ontwikkeling en waarover wij nog een voorstel krijgen. Wij gaan hierover dus nog besluiten. Ik heb in de motie de datum genoemd van februari 2019. Het zou mooi zijn als deze Staten daarover nog een besluit kunnen nemen. Het maakt ons niet uit of het een maand eerder of later is, maar dan hebben wij een richtpunt zodat wij hierover zelf een besluit kunnen nemen. Ik hoop van harte dat de collega-fracties hierover positief kunnen besluiten.

Motie M34 vreemd aan de orde van de dag (PvdA, 50Plus, PVV, SGP): nu doorgaan met voorbereiding gebiedsontwikkeling De Geer III Wijk bij Duurstede

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018,

constaterende dat:

- op 12 december 2016 de motie Integrale gebiedsontwikkeling De Geer III en omgeving (PS2016RGW13) met ruime meerderheid door PS Utrecht is aangenomen;
- sindsdien onderzoeken zijn uitgevoerd op het vlak van vitaliteit, de woningmarkt en de mobiliteit en daarbij afstemming is geweest tussen de provincie, Rijkswaterstaat, de gemeente Wijk bij Duurstede en omliggende gemeenten;
- het voorstel van het college om de motie PS2016RGW13 (RGW 4 juni 2018) als afgehandeld te beschouwen bij meerdere fracties verbazing opriep als ook bij vertegenwoordigers van de gemeente Wijk bij Duurstede;

overwegende dat:

- op de provinciale bijeenkomst over de op te stellen Omgevingsvisie er gesproken is over een gewenste toename van het aantal woningen in de provincie van 170.000;

- de oplopende woningtekorten ook anno 2018 een actueel vraagstuk zijn die met urgentie opgepakt dienen te worden;
- het stimuleren van binnenstedelijk bouwen in de steden, dorpen en kernen immer ook prioriteit moet hebben;
- het goed is dat het college met onder andere de U16-gemeenten en met het Rijk goede afstemming zoekt om zorgvuldig om te gaan met de bepaling van de locaties, de hoeveelheid en het type woningen die nu gewenst zijn te bouwen;

zijn van mening dat:

- de locatie De Geer III in Wijk bij Duurstede een kansrijke gebiedsontwikkeling lijkt te zijn om 1000 woningen toe te voegen voor de vitaliteit van Wijk bij Duurstede;
- de toename van woningen in deze regio en een betere ontsluiting van het bedrijventerrein, zeker als in 2022 de binnenstedelijke ontwikkeling daar wordt afgerond;
- de consequenties die deze gebiedsontwikkeling heeft de komende maanden verder door GS dient te worden opgepakt, vooral ook in het licht van de urgentie die de tekorten op de woningmarkt in onze provincie nu reeds vragen;
- een integrale afweging voor de gebiedsontwikkeling van de uitleglocatie De Geer III niet dient te wachten tot eind 2020 bij de vaststelling van de provinciale Omgevingsvisie, temeer er nog vele procedures voorbereid en doorlopen dienen te worden voordat de gebiedsontwikkeling daadwerkelijk kan starten.

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- nu voortvarend door te gaan met alles wat nodig is om tot besluitvorming te komen over de gebiedsontwikkeling De Geer III en PS een integraal voorstel voor te leggen uiterlijk februari 2019.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dank aan de PvdA voor de motie vreemd aan de orde van de dag over het doorgaan met de voorbereidingen van de gebiedsontwikkelingen van De Geer III Wijk bij Duurstede. Zorgvuldig omgaan met onze ruimte, zorgvuldig omgaan met onze mobiliteitsvraagstukken en zorgvuldig omgaan met een temporisering/versnelling van de woningbouw. In die driehoek zit dit en in die driehoek zit de hoek van de N229 en de N227 waar Wijk bij Duurstede ligt en betrekking heeft in de ruimtelijke structuurvisie over de woningbouwplannen bij Odijk-West, Bunnik en Woudenberg aan de bovenkant. U vraagt om te kijken of wij zo snel mogelijk tot de integrale gebiedsontwikkeling voor De Geer III bij Wijk bij Duurstede kunnen komen.

Ik wil u toezeggen dat ik graag een integrale afweging wil maken, maar u heeft recht op een integrale afweging in een breder perspectief. Dat brede perspectief betekent dat u zorgvuldig moet zijn. Als u lef en daadkracht wil tonen, dan moet u de juiste keuzes maken op het juiste moment. U maakt de keuze om expliciet voor De Geer III een integrale visie te maken. Dat hebben wij al gedaan met Odijk. Toen is gezegd dat wij dat nog niet moeten doen, omdat het terug stuitert op de A12. Maak deze integrale afweging in het perspectief waarin wij met de U16 kijken hoeveel woningen wij op welk moment en op welke plek juist achten. Ik ben ertoe bereid om daar begin volgend jaar richting aan te geven en richting het koersdocument dat wij eind van dit jaar in de omgevingsvisie willen vormgeven, namelijk wat de verstedelijkingsopgave is en waar dat eventueel moet plaatsvinden. Dat kan ik niet alleen, omdat de U16 vraagstukken heeft. Wij hebben afgesproken om in eerste instantie te versnellen in bestaand stedelijk gebied. Zeer binnenkort gaan wij in vertrouwelijkheid met de U16 bespreken of wij het aankunnen binnenstedelijk. Vooralsnog ziet dat er redelijk uit tot 2025. Als wij dat niet redden en de planontwikkeling naar voren moeten halen, dan is het de vraag waar wij dan de planontwikkeling gaan realiseren buiten de rode contouren en hetgeen u afgesproken heeft in de PRS en PRV.

Ik heb meer tijd nodig om dat integraal te bekijken, omdat ik anders een groot probleem krijg met mijn collega over de mobiliteit en met Rijkswaterstaat als er in de afstemming van de plannen niet gekeken wordt naar de A12. Het is geen kwestie van daadkracht, keuzes of omdat Wijk bij Duurstede aan het eind ligt, maar u heeft recht op een integrale afweging.

De heer VOORZITTER: Dan gaan wij over tot de reguliere beraadslaging.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De gedeputeerde en ik zijn het voor een groot deel met elkaar eens, maar het heeft met timing te maken. In het koersdocument moet duidelijk worden waar wij wat gaan beleggen. Het gaat ons niet alleen om de keuze voor De Geer III, maar om de regionale afweging. Het moet een logische keuze zijn. Wat is exact de datum waarop u denkt dat de integrale afweging wel kan plaatsvinden?

Wij zien het probleem bij de A12, maar ondanks dat er in de stad Utrecht binnenstedelijk of aan de rand van de stad gebouwd wordt zal het verkeer zich verplaatsen. Maken wij dan iedere keer de afweging of het verkeer weg kan? Ook bij binnenstedelijk bouwen komt het vraagstuk over mobiliteit naar voren, al hopen wij dat er voor andere vormen van vervoer wordt gekozen dan voor de auto. Mijn vraag aan de gedeputeerde is dus wanneer er wel duidelijkheid komt. Het voorstel en de moties zijn mede-ingediend namens de SGP en PVV.

De VOORZITTER: Is er voor de eerste reguliere termijn behoefte aan inbreng van andere fracties?

Mevrouw EIJSBROEK (VVD): Mijnheer de voorzitter! Qua ruimtelijke ontwikkeling heeft de provincie interbestuurlijke verantwoordelijkheid bij het realiseren van de woningbouwopgave. In de afgelopen commissie RGW hebben wij hier uitgebreid over gesproken. Toen heeft discussie plaatsgevonden wat op de korte termijn kan gebeuren en wat op de langere termijn. De VVD-fractie vindt het wachten tot eind 2020 als er een omgevingsvisie ligt te lang. Dan is het de vraag of er geen tussenoplossingen zijn. U refereerde er al eerder aan.

Wat ons opvalt is dat de focus ligt op de locaties en de aantallen, maar als je kijkt naar de integrale benadering en de integrale oplossingen qua mobiliteit en energie is het de vraag hoe je op al die vlakken kunt versnellen. Er is woningnood en er zijn andere opgaven. Daarin missen wij wat. Het lijkt tegenstrijdig denken. Hoe pak je dat gericht aan met de partijen waar u eerder over sprak bij RGW?

Wij vinden de motie van de PvdA erg sympathiek, maar wij vinden de integrale afweging belangrijk. De kans op een precedent is erg groot van het risico is dat veel gemeenten voor de korte termijn komen aankloppen om te starten met de woningbouw op hun uitbreidingslocaties. Het is een interessante vraag wanneer wij het hebben over locaties en wanneer wij het hebben over uitbreidingslocaties. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar, gelet op dat u zegt dat eind juli het U16-onderzoek is afgerond en de inventarisatie van de U16 rondom het mobiliteitsvraagstuk. Ik ben benieuwd naar de resultaten hiervan.

Ik heb een aantal vragen aan de gedeputeerde. Kunnen wij uit met de bestaande woningbouwlocaties? Hoe kunnen wij de woningbouwopgave versnellen met specifieke aandacht voor de middeninkomens? Welke voorbereidingen qua ruimtelijke ontwikkeling, woningbouw en mobiliteit zouden al wel gedaan kunnen worden tot de behandeling van de omgevingsvisie eind 2020 in relatie tot de bestemmingsplannen? Wanneer kunnen de keuzes gemaakt worden?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De VVD stelt een hele algemene vraag, maar de aanzet van de motie is dat wij denken dat dit een kansrijke ontwikkeling kan zijn. Wij vinden dat de afweging van de binnenstedelijke opgaven gemaakt moet worden, zodat dit goed in beeld wordt gebracht. Als blijkt dat in die regio de binnenstedelijke opgaven verminderen, dan moeten wij tijdig nadenken over de planvorming. Daarover gaat deze motie. Wij vragen of wij daarvoor een voorstel kunnen krijgen begin volgend jaar. Is dat niet hetzelfde als wat u bedoelt?

Mevrouw EIJSBROEK (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb het in zijn algemeenheid over de vraag: kijk integraal naar welke locaties op korte termijn en op de langere termijn benut kunnen worden. Dat kan ook in Houten of Oudewater zijn. Ik wil niet op voorhand een locatie aanwijzen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Vindt u dat die keuze gemaakt moet worden in de vaststelling van het koersdocument aan het einde van het jaar?

Mevrouw EIJSBROEK (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik stel de vraag aan de gedeputeerde wanneer hij verwacht op grond van de uitkomst van de inventarisatie op U16-niveau wat er al gedaan kan worden. U heeft het over de termijn van eind februari 2019. Ik stel de vraag aan de gedeputeerde wat er in die termijn mogelijk is. De VVD vindt dat het te lang duurt om te wachten tot eind 2020.

Mevrouw CHIDI (D66): Mijnheer de voorzitter! De D66-fractie is tegen deze motie. Niet omdat wij tegen woningbouw zijn, maar omdat wij tegen een verruiming of herijking van de PRS/PRV zijn die maar voor één gemeente bedoeld is zonder het regionaal perspectief voor ogen te hebben. Wij vinden bouwen, wonen en een groter wordende behoefte aan woninglocaties ongelooflijk belangrijk en heeft absoluut onze aandacht.

Graag zien wij dat de gedeputeerde gemeenten gaat oproepen of helpen waar nodig om vaart te maken met het afstoffen van de zachte plancapaciteit en daarmee regionale vaart te maken. Wij willen dat er integraal gekeken wordt naar de mobiliteit en leefbaarheid in al die plannen. Wij vragen de gedeputeerde om die vaart met ons te delen, het liefst voor het einde van het jaar. Wij zijn blij met de toezegging. Ik wil graag weten van de heer Van Muilekom of hij content is met deze toezegging?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Chidi draait het om. U heeft van harte ingestemd met de motie die wij bij de PRS hebben aangenomen. Daarin is gevraagd: provincie, ga kijken met Wijk bij Duurstede en regiogemeenten hoe u tot een integraal perspectief voor dat gebied kunt komen om vervolgens te bepalen of woningbouw noodzakelijk is. U hebt dat al gevraagd bij de PRS/PRV. Er is een ontwikkeling gaande vanuit het regionale perspectief. Met deze motie zeggen wij: ga hiermee door, want alle partijen zijn goed met elkaar in gesprek. Laten wij kijken hoe wij dat kunnen afronden eind februari 2019. Wat is daarop tegen?

Mevrouw CHIDI (D66): Mijnheer de voorzitter! Wij vinden dit ongelooflijk belangrijk, maar urgentie leidt tot bokkensprongen. Er is een onderzoek gedaan en er zijn gebiedsscans gemaakt in dat gebied. Men is tot de conclusie gekomen dat er nog een slag gemaakt moet worden, ook voor de mobiliteitslijnen: de ontsluiting op de N229 en de N227. Dat vereist tijd. Dat betekent niet dat Wijk bij Duurstede op de handen moet gaan zitten, want zij kan doorgaan met de 250 woningen die al in de PRS/PRV belegd zijn.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! U weet dat het bij dit soort locaties een lange procedure is als u iets wil ontwikkelen, zelfs als het net over de rode contouren gaat. Vindt u dat wij moeten wachten tot de omgevingsvisie is vastgesteld of dat wij eerder in actie moeten komen om verder te gaan?

Mevrouw CHIDI (D66): Mijnheer de voorzitter! U sprak over zorgvuldige afwegingen. Dan moet je niet in de urgentie gaan zitten en bokkensprongen maken. Het gaat over 1.000 woningen. Die mensen moeten allemaal op de fiets of in de auto kunnen stappen. Op dit moment moet je die afweging zorgvuldig en integraal maken en in relatie tot de buurgemeenten. Daarvan zeg ik: als dat tijd kost, dan moeten wij die tijd nemen. Dat betekent niet dat de gemeente Wijk bij Duurstede niks meer kan doen. Sterker nog, zij kan beginnen met de bouw van 250 woningen.

Mevrouw KOELEWIJN (CDA): Mijnheer de voorzitter! De CDA-fractie heeft de voorliggende motie met belangstelling gelezen. Daarbij moet mij allereerst iets van het hart: planvorming is nooit eendimensionaal. Niet voor niets zijn wij de implementatie van de omgevingswet aan het voorbereiden en zijn wij met burgers en 'stakeholders' aan de slag gegaan met de nieuwe omgevingsvisie voor onze mooie provincie. Dat allemaal nadat wij in 2016 de PRS/PRV hebben herijkt en vastgesteld.

Afgelopen maandag hebben wij in de commissie RGW de gelegenheid gehad om in gesprek te gaan met onder andere de wethouder van Wijk bij Duurstede, de heer Marchal, over de wens van zijn gemeente om haast te maken met de voorbereiding van de gebiedsontwikkeling De Geer III. Van die gelegenheid heb ik graag gebruik gemaakt en de heer Marchal een aantal vragen gesteld. Mijn insteek daarbij was om te verkennen in hoeverre het aantal van 1.000 extra toe te voegen woningen in De Geer III niet gecompenseerd kan of kon worden. Er is immers nog steeds binnenstedelijke ruimte. Dit kan bijvoorbeeld door de eventuele extra ontwikkeling in Cothen op het terrein Koelhuis. Deze is goed voor 150 woningen, zoals de heer Marchal aangaf. Of binnen de kern van Wijk bij Duurstede op de vrijkomende terreinen van de gemeentewerf en de milieustraat. Laat helder zijn dat de Staten niet moeten vergeten dat er ruimte is voor uitbreiding van 250 extra woningen.

Ik heb de heer Marchal gevraagd in hoeverre hij in gesprek is binnen de regio over de lokale ambities voor woningbouw. Op die gewenste samenwerking met buurgemeenten werd gezegd dat er geen tijd was om op de buurgemeenten te wachten. Die vraag heb ik gesteld om te toetsen of er sprake is van realiteitszin bij de gemeente Wijk bij Duurstede. Helaas ben ik hierin teleurgesteld. De 1.000 extra woningen blijken geen middel, maar een doel te zijn om jaarlijks voldoende woningen te kunnen ontwikkelen voor het behoud van de eigen jeugd en de vitaliteit van Wijk bij Duurstede.

Onze provinciale verantwoordelijkheid gaat verder dan ons te laten verleiden door degene die het snelst of het hardste roept om versnelling. Als wij dat gaan doen, zetten wij onze eerdere besluiten en inzet bij het grofvuil. Dat betekent niet dat zij niet in gesprek gaan en binnen de huidige en eventuele kaders met elkaar kunnen samenwerken zonder het mes op tafel en met de wil om samen op te trekken met de buurgemeenten. Wij kunnen deze motie niet steunen.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de voorzitter! De PVV-fractie is mede-indiener van de motie van de PvdA. Bij het vaststellen van de PRS/PRV hebben wij al gezegd dat wij hadden moeten meegaan met de vraag van Wijk bij Duurstede.

Wat mij op hart ligt is het volgende. Sinds de Tweede Wereldoorlog is er woningnood in Nederland. Dat is al 73 jaar lang. Hoeveel mensen hebben sindsdien zich de blaren op de tong gepraat om iets te kunnen doen waardoor de woningnood opgeheven wordt. Het lukt maar niet. Daar word je moedeloos van. Het steeds maar hameren op het binnenstedelijk wonen kunnen wij niet volhouden. Wij moeten kijken hoe wij het grote probleem van woningnood opgelost krijgen. Wie gelooft nog dat de omgevingsvisie in 2020 wordt vastgesteld, zodat wij het daar naar kunnen verschuiven? Ga wat doen en pak het op. Vandaar dat wij de motie van de PvdA van harte steunen.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Er is inmiddels al veel gezegd waar wij ons achter kunnen scharen. De bijdrage van de VVD en het CDA is ons uit het hart gegrepen. Voor GroenLinks blijft de vraag staan richting Wijk bij Duurstede dat er binnenstedelijk ruimte is die nog niet wordt ingevuld. Ons bekruipt het gevoel dat de bal heel makkelijk bij de provincie wordt neergelegd door Wijk bij Duurstede door te zeggen dat de provincie niet versnelt terwijl er nog genoeg ruimte is.

Wij vind het te lang duren om dit naar voren te schuiven en pas bij het vaststellen van de omgevingsvisie met een goede analyse en conclusie te komen. De vraag in navolging van de VVD is: is er een tussenoplossing mogelijk voor Wijk bij Duurstede, in het kader van de kernrandzonevisie, om met een concreet voorstel te komen waarin opnieuw de integrale afweging gemaakt wordt en daadwerkelijk tot een oplossing gekomen wordt? Tijdens de behandeling in de commissie RGW bleek dat met name het mobiliteitsprobleem hier groot is en dat daar goed naar gekeken moet worden voordat daarin een volgende stap gemaakt kan worden.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Kotkamp, u zei dat de termijn van eind 2020 om hierover te spreken ver weg is. Wat is voor u het juiste moment om een afweging te maken? Is dat wanneer het U16-onderzoek naar de woningbouwprognose klaar is of wanneer het koersdocument aan het einde van het jaar behandeld is?

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Wat mij betreft kan het een combinatie zijn van het koersdocument en een concreet voorstel vanuit Wijk bij Duurstede waarin zij een afweging heeft gemaakt en met een concrete invulling komt. Daarbij kan de kernrandzonevisie als instrument gebruikt worden om ons ervan te overtuigen dat dit een gewenste ontwikkeling is.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Passend binnen de regionale prognoses? Wij zijn het er niet mee eens dat wij alleen naar Wijk bij Duurstede kijken, maar het moet passen binnen het regionale perspectief.

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Absoluut.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Dus u zegt dat eind van dit jaar het moment hiervoor is?

Mevrouw KOTKAMP (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Als dat helder is en de uitkomst en de aanbeveling uit de U16 komt, is dat een goed moment om daarnaar te kijken. Voor ons blijft wel staan dat gemeenten daarin zelf een verantwoordelijkheid hebben om met concrete voorstellen te komen.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Over dit onderwerp zijn veel verschillende meningen. Tijdens het debat heb ik acht opmerkingen genoteerd. U zult zien dat dit alle kanten op gaat. Allereerst zei de gedeputeerde dat wij op een integrale wijze tot een keuze moeten komen. Daar zijn wij het mee eens. Aan de andere kant is voortgang belangrijk op dit dossier. De woningnood is ontzettend hoog dus je moet meters gaan maken. Deze locatie is hiervoor ruimtelijk erg geschikt. Binnenstedelijk bouwen is door Wijk bij Duurstede voortvarend opgepakt. Daarvoor moet je haar kunnen belonen. Naast het integrale aspect weegt de duurzame mobiliteitsafwikkeling voor de ChristenUnie het meest zwaar. Dit is een uitdaging bij Wijk bij Duurstede. Wij hoorden dat er al eerder 1.000 woningen zijn gerealiseerd, maar het aantal inwoners netto afnam met 70 inwoners. Dan is het de vraag wat de impact is op mobiliteit van opnieuw 1.000 extra woningen. Kan de gedeputeerde daar iets over zeggen? Ik neem aan dat er bij eerdere uitbreidingen prognoses zijn gemaakt en wellicht zijn deze lager uitgevallen dan wij denken en is de impact beperkt. Dat is voor ons een thema waar wij over na moeten denken voordat wij weten hoe wij met deze motie omgaan.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Ik citeer een kop in de krant: "Wijk bij Duurstede bouwt extra woningen voor asielzoekers." Zij wil 25 tot 40 extra woningen gaan bouwen die zijn bedoeld voor onder meer 60 tot 70 asielzoekers met een verblijfsvergunning die jaarlijks naar de gemeente komen. Tel dat bij elkaar op plus de wachttijd die ontstaat als wij niet meegaan met de motie van de PvdA. Dan heb ik het nog niet eens over krimp, het kleine kernenbeleid en een vitaal platteland. Wijk bij Duurstede is een stadje, maar toch platteland. Consultatiebureaus moeten gesloten worden, omdat er te weinig baby's geboren worden. Scholen worden gesloten, omdat er te weinig kinderen zijn. Zo kan ik nog wel even doorgaan.

De wachttijd voor de inwoners van Wijk bij Duurstede is zeven jaar. Dat is heel netjes als je het vergelijkt met Stichtse Vecht waar een wachttijd van twaalf jaar is. De provincie geeft de opdracht om te bouwen binnen de rode contouren, maar de inbreidingsplaatsen zitten een keer vol. Je kunt niet blijvend scholen afbreken of een industriegebied omkappen tot een woongebied.

50Plus ziet door deze starre houding iedere keer opnieuw dat bijna alles wat de gemeenten vroeger niet gehonoreerd wordt. Als wij zo doorgaan en toch zoveel statushouders moeten huisvesten, dan wordt de afstand van de provincie tot de inwoners die hiermee te maken hebben als maar groter. De verkiezingen voor de Provinciale Staten komen eraan en wij moeten dit honoreren. Wij zijn op werkbezoek geweest in Wijk bij Duurstede en het is een geweldig plan. Er komt een diversiteit aan nieuwe woningen voor ouderen, de middenklasse en de sociale sector. Dit moeten wij willen. Laten wij het enthousiasme van het bestuur van Wijk bij Duurstede belonen.

De VOORZITTER: Ik kijk naar het college voor een reactie.

De heer VAN DEN BERG (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Het is een dilemma. Niet alleen voor Wijk bij Duurstede, maar ook voor u als het gaat over de driehoek die ik eerder noemde. Wij willen groen houden, goede mobiliteit en tegelijkertijd versnellen in de woningbouw. Daar plukken wij nog een heleboel zaken bij, want de woningen moeten gasloos en energieneutraal worden. Dit is de meest spannende regio voor woningbouw in Nederland. Dat zijn opgaven. Dat is het perspectief. Waarom Wijk bij Duurstede of gaan wij volgende week met Oudewater aan de gang? Dit zeg ik, omdat ik het belangrijk vind om u een integraal beeld te schetsen. U kunt zich afvragen wanneer wij gaan versnellen, maar dat moet integraal gebeuren.

De provincie is de afgelopen tijd in regie bezig geweest met 128 partijen om een versnellingsagenda te maken. Dit doen wij voor onszelf, omdat er een forse woningopgave ligt van 175.000 tot 200.000 in 2050. Waar moeten die woningen komen en in welk tempo als u besluit die woningbehoefte te accommoderen? Het is een optie om de woningen af te leiden naar Flevoland. Dat is het perspectief waarmee wij worstelen, omdat wij op een andere agenda de meerjareninvesteringen Ruimte en Transport aan het schakelen zijn. Dat is een tafel waarin veel geld zit voor het oplossen van het mobiliteitsprobleem in en rond de grote stad, 16 gemeenten bij elkaar. Hoe kunnen wij dat bereikbaar houden en hoe kunnen wij het achterland bereikbaar houden? Daarvoor hebben wij een verantwoordelijkheid voor de economie van Nederland. Dat zijn de vraagstukken waarop u zich moet storten als u Wijk bij Duurstede wil belonen, omdat zij haar binnenstedelijke ontwikkeling zo goed mogelijk heeft gemaakt. Overigens samen met de provincie, want daar hebben wij hard aan getrokken. Er is nog meer mogelijk binnenstedelijk bij Wijk bij Duurstede. Om haar daarvoor te belonen en vervolgens de N229 vast te zetten lijkt mij geen goed idee. Hetzelfde geldt voor de statushouder. Gaan wij de mensen belonen, omdat zij de statushouders zo goed huisvesten? Ik heb daarover een andere opvatting als het gaat over de aantallen. Dit zijn vraagstukken die mineur zijn in relatie tot het vraagstuk dat zich aandient bij waar wij kunnen bouwen.

Wat kan er dan wel op korte termijn? Dat is een vraag die terecht gesteld is door VVD en het CDA. Zij duwen mij wel vaker op door te zeggen: "Mijnheer Van den Berg, doet u er eens wat aan." Binnen het vermogen natuurlijk. Ik heb gezegd dat wij de eerste in Nederland waren met de versnellingsagenda. Die hebben wij aangeboden aan de minister met andere partijen en de regio's. Deze zullen wij nader preciseren in het najaar, omdat wij in gesprek moeten met dezelfde minister en de minister van mobiliteit over de versnellingsagenda en waar de woningen komen en wat voor type mobiliteit is er nodig is op de plekken waar wij willen bouwen, zoals openbaar vervoer. Die vraagstukken gaan wij in het najaar met de minister bespreken aan de MIRT-tafel om verkenningen te kunnen starten voor de langere termijn.

Op de korte termijn hebben wij bureau Site opdracht gegeven om in de U16 te kijken waar wij nog bestaand stedelijk en binnen de rode contouren kunnen bouwen. Dit doen wij ook voor de rest van de provincie. Gaat het om de rangeerterreinen, oude bedrijfsterreinen, kantoorlocaties, locaties die in de stad Utrecht laag zijn of locaties van woningcorporaties die gesloopt moeten worden? Het gaat er niet om, om alle voetbalveldjes en dahliatuinverenigingen vol te bouwen. Het gaat over de ruimtelijke kwaliteit met de klimaatopgave, energieneutraal et cetera. Dat zijn forse opgaven en daarom moeten wij ons bekreunen.

Het gaat over de tijd waarin wij acht jaar van de markt zijn weggeweest als bouwbedrijf. Hebben wij het vermogen wel om het voor elkaar te krijgen? Wellicht moeten wij binnenkort een aantal bouwplaatsen stilleggen, omdat wij geen installateurs meer hebben om alle apparatuur te installeren in die woningen. Dat zijn serieuze aangelegenheden en op al die borden schaken wij op dit moment.

Ik geef u een tipje van de sluier, want wij hebben in de U16 afgesproken om niet de locaties zichtbaar te maken waar het binnenstedelijk bouwen kan plaatsvinden. Dit zijn dan locaties waar de prijs onmiddellijk over de kop gaat, omdat beleggers instappen en woningcorporaties dit interessant vinden omdat het om forse aantallen gaat. Dat delen wij eerst met elkaar. Het bureau geeft wel aan, indachtig een ander bureau dat wij ingeschakeld hebben, bureau Over Morgen, om te kijken welke zachte plan-

nen er liggen die hard gemaakt kunnen worden binnen de rode contouren. Daaruit blijkt dat wij tot 2025 ongeveer goed zitten met wat u geprognosticeerd en aangewezen heeft in de ruimtelijke structuurvisie. Dan heb ik het over Woudenberg, Amersfoort-Noord, Stichtse Vecht, Utrecht, Leidsche Rijn en Bunnik. Dat zijn zaken waar de plannen hard gemaakt kunnen worden en waar aan de slag gegaan kan worden: Cartesiusdriehoek Stichtse Vecht, Utrecht. Dat is het perspectief waarnaar wij kijken.

Hoe kunnen wij versnellen? Er is een versnellingssteam van de minister. Daar is contact met ons eigen versnellingssteam om op die plekken en concrete woningbouwlocaties die ergens klem liggen in het bestemmingsplan, vergunningen of om partijen bij elkaar te zetten, het versnellingssteam in te zetten. Ik verwacht dat het voor de zomervakantie helder is met een perspectief hoeveel er nog binnenstedelijk gebouwd kan worden. Als de bureaus klaar zijn, dan komt er een politieke vraag bij de gemeentebestuurder terecht. Het is niet ingewikkeld om te zeggen dat er 70 woningen per hectare moeten komen. Dan spreken wij over een stedelijke dichtheid. Een andere politieke vraag in het omgevingsmanagement is of wij op die plekken die dichtheden willen of dat wij lager of hoger dan een ton willen bouwen. Dat zijn politieke vraagstukken. Wij hebben gelukkig iemand aangesteld die verstand heeft van ruimtelijke kwaliteit. Dat zijn vraagstukken waar serieus naar gekeken moet worden. Als 70 woningen per hectare ruimtelijk kan, dan kunnen wij toch op 40 woningen per hectare uitkomen. Dat is de bandbreedte waarmee wij moeten dealen. Dit geldt ook voor de middeldure huur, want dat betekent dat wij woningen vrijspelen voor de sociale huur. Dat zijn vragen die wij bij de beleggers neerleggen in de 'challenge' die wij uitschrijven voor de zomervakantie.

Er is geen urgente noodzaak om Wijk bij Duurstede op dit moment te bedienen. Ik wil u toezeggen om, indachtig de agenda die u aangegeven heeft van februari/maart 2019, inzicht te geven in een eerstvolgende stap over waar u denkt dat u in het licht van het mobiliteitsverhaal als eerste buiten de rode contouren wilt bouwen. Dat zeg ik, omdat de doorlooptijd van de planontwikkeling in bestaand stedelijk gebied ongeveer zes jaar is. Daarom moeten wij aan het werk. Kortom, ik heb er reuze veel zin in, maar niet per definitie in Wijk bij Duurstede. Ik heb niks tegen Wijk bij Duurstede en wil daar graag bouwen, maar dit moet integraal afgewogen worden. Daar is tijd voor nodig.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik vertaal de inbreng van de gedeputeerde zodanig dat wij begin volgend jaar geïnformeerd worden over alle onderzoeken die gaande zijn en komend najaar worden afgerond, zoals de overleggen met de minister en de bouwagenda die inzicht verschaft in waar binnenstedelijk wel of niet gebouwd kan worden en waar knelpunten ontstaan. Voor mij gaat het niet over Wijk bij Duurstede, maar over het woningbouwvraagstuk. In die zin probeer ik sterk te krijgen dat wij begin volgend jaar, in deze statenperiode, daarover kunnen spreken in de Staten. Dan kunnen wij duidelijkheid verschaffen naar de gemeenten.

Mevrouw CHIDI (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik probeerde mijn collega van de PvdA te helpen door te zeggen dat het einde van het jaar een betere tijd is. U zegt echter dat februari 2019 goed is. Kunnen wij samen vragen om voor het einde van het jaar dat gereed te hebben?

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Als dat haalbaar is zeker. Des te eerder des te beter, want daardoor ontstaat duidelijkheid.

Mevrouw CHIDI (D66): Mijnheer de voorzitter! Dan hebben wij elkaar goed gevonden. Niet op de motie, maar wel op dit punt.

Mevrouw EIJSBROEK (VVD): Mijnheer de voorzitter! Op procesniveau hoor ik in de beantwoording wat allemaal gerealiseerd wordt in 2025. Hierin mis ik het gevoel van urgentie.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! U mist het gevoel van urgentie bij de gedeputeerde? Wij denken dat wij in 2021 onze binnenstedelijke locaties afgerond hebben. Wetende dat

het vijf jaar duurt voordat je verder kunt, moet je tijdig iets in gang gaan zetten. Ik ben blij dat wij de discussie niet voeren na de vaststelling van de omgevingsvisie eind 2020, maar dat wij dit naar voren gehaald hebben.

De VOORZITTER: Ik ga het debat afronden, want u bent het met elkaar eens. Dat is plezierig om te constateren.

Wij zijn bijna toe aan de afronding van deze statenvergadering. Er is veel geleerd van elkaar en dat betekent wellicht dat u niet veel tijd nodig hebt om te overleggen over de stemlijst. Ik stel voor dat wij elkaar om 21.30 uur weer ontmoeten om te komen tot de stemverklaringen en de stemmingen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 21.22 uur tot 21.30 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Als u naar de stemlijst kijkt, dan ziet u bij voorstel 13 dat er aan het eind al 'aanvaard' staat. Dat is een misverstand en moet u doorstrepen. Dat is namelijk nog niet het geval. Dan is er een gewijzigd dictum van de motie vreemd aan de orde van de dag over De Geer III. Dat heeft u uitgereikt gekregen en gaat de heer Van Muilekom toelichten.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben de discussie en ideeën van de diverse fracties en de woorden van de gedeputeerde goed aangehoord. Naar aanleiding daarvan hebben wij het dictum van de motie M34 gewijzigd, zodat dit iets meer ruimte geeft en iets meer integrale duidelijkheid geeft. Daarom hebben wij in het dictum opgenomen:

"Nu voortvarend door te gaan met alles wat nodig is om duidelijkheid te krijgen over mogelijke gebiedsontwikkelingen buiten de rode contour, waaronder de locatie De Geer III in Wijk bij Duurstede, en dat voor te leggen aan de Staten in het eerste kwartaal van 2019."

De gedeputeerde heeft gezegd dat die termijn haalbaar is. Ik volg het voorstel van mevrouw Chidi niet door te zeggen dat het al in 2018 moet. Ik wil het graag als het eerder kan, maar biedt de ruimte tot begin 2019.

Motie M34a vreemd aan de orde van de dag (PvdA, 50Plus, PVV, SGP): nu doorgaan met voorbereiding gebiedsontwikkeling De Geer III Wijk bij Duurstede

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 juni 2018,

constaterende dat:

- op 12 december 2016 de motie Integrale gebiedsontwikkeling De Geer III en omgeving (PS2016RGW13) met ruime meerderheid door PS Utrecht is aangenomen;
- sindsdien onderzoeken zijn uitgevoerd op het vlak van vitaliteit, de woningmarkt en de mobiliteit en daarbij afstemming is geweest tussen de provincie, Rijkswaterstaat, de gemeente Wijk bij Duurstede en omliggende gemeenten;
- het voorstel van het college om de motie PS2016RGW13 (RGW 4 juni 2018) als afgehandeld te beschouwen bij meerdere fracties verbazing opriep als ook bij vertegenwoordigers van de gemeente Wijk bij Duurstede;

Overwegende dat:

- op de provinciale bijeenkomst over de op te stellen Omgevingsvisie er gesproken is over een gewenste toename van het aantal woningen in de provincie van 170.000;
- de oplopende woningtekorten ook anno 2018 een actueel vraagstuk zijn die met urgentie opgepakt dienen te worden;

- het stimuleren van binnenstedelijk bouwen in de steden, dorpen en kernen immer ook prioriteit moet hebben;
- het goed is dat het college met onder andere de U16-gemeenten en met het Rijk goede afstemming zoekt om zorgvuldig om te gaan met de bepaling van de locaties, de hoeveelheid en het type woningen die nu gewenst zijn te bouwen;

zijn van mening dat:

- de locatie De Geer III in Wijk bij Duurstede een kansrijke gebiedsontwikkeling lijkt te zijn om 1000 woningen toe te voegen voor de vitaliteit van Wijk bij Duurstede;
- de toename van woningen in deze regio en een betere ontsluiting van het bedrijventerrein, zeker als in 2022 de binnenstedelijke ontwikkeling daar wordt afgerond;
- de consequenties die deze gebiedsontwikkeling heeft de komende maanden verder door GS dient te worden opgepakt, vooral ook in het licht van de urgentie die de tekorten op de woningmarkt in onze provincie nu reeds vragen;
- een integrale afweging voor de gebiedsontwikkeling van de uitleglocatie De Geer III niet dient te wachten tot eind 2020 bij de vaststelling van de provinciale Omgevingsvisie, temeer er nog vele procedures voorbereid en doorlopen dienen te worden voordat de gebiedsontwikkeling daadwerkelijk kan starten.

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- nu voortvarend door te gaan met alles wat nodig is om duidelijkheid te krijgen over mogelijke gebiedsontwikkelingen buiten de rode contour, waaronder de locatie de Geer III in Wijk bij Duurstede;
- en dat voor te leggen aan de Staten in het eerste kwartaal van 2019.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de heldere toelichting. De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld. Wij zijn met 46 statenleden in deze zaal. Dat betekent dat de meerderheid bij 24 ligt. Uiteraard gaan wij het met elkaar scherp in de gaten houden om die aantallen goed te krijgen. Wij beginnen met de stemverklaringen.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD heeft vier stemverklaringen. Bij motie M31 zullen wij tegenstemmen, omdat wij deze motie niet nodig hebben om het besluit te steunen en wij willen geen hooggespannen verwachtingen wekken. Bij motie M32 zullen wij voorstemmen, omdat het dictum in lijn ligt met wat wij zelf hebben ingebracht. Bij motie M33 geven wij de voorkeur aan concreet aan de slag te gaan in plaats van energie te stoppen in de evaluatie. Tot slot hebben wij een stemverklaring bij motie M34. De VVD heeft de afgelopen jaren continu aandacht gevraagd voor het belang van woningbouw toen de crisis weg was en de vraag terugkwam. Wij hebben regelmatig de vraag op tafel gelegd of de bestaande locaties die wij in beeld hadden voldoende waren om die vraag op te pakken en wat de provincie kan doen om de bouw te versnellen. Vooral de middeninkomens snakken naar huisvesting. GS heeft zojuist toegezegd dat wij begin volgend jaar een realistisch beeld krijgen wat er mogelijk is aan locaties in relatie tot mobiliteit en de energietransitie. De VVD vindt het van belang dat de middeninkomens kunnen wonen, bij hun woningen kunnen komen en zeker zijn van energie. Daar hebben wij meer zicht op dan eerder. Dat geldt daarmee inclusief voor de locaties in Wijk bij Duurstede. Met de toezegging van de gedeputeerde hebben wij de motie daarvoor niet nodig.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de voorzitter! Wij danken de PvdA voor de moeite die zij gedaan heeft om het dictum van de motie M34 te wijzigen. Het verandert voor ons niet de keuze die wij maken. De motie lijkt op wat GS heeft toegezegd. Daarom zullen wij niet voor de motie stemmen, maar wij gaan GS houden aan de toezegging.

De heer WESTERLAKEN (CDA): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben twee stemverklaringen. De eerste betreft de motie M33 over de herijking van het Economisch Beleidsplan. De opvattingen verwoord in de motie staan dicht bij de opvattingen die ik vorig jaar bij de begrotingsbehandeling heb bezigd. Alleen de toezeggingen van de gedeputeerde zijn zodanig dat wij het een overbodige motie vinden en hem daarom niet zullen steunen. De tweede stemverklaring betreft de motie M34. Daarvoor geldt eveneens dat dit een overbodig motie is, gelet op de toezeggingen die gedaan zijn en uitstekend zijn verwoord in het dictum. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

De heer VAN MUILEKOM (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij zullen de moties steunen waarover wij het eens zijn na een lang debat, zoals motie M34a. Amendement A10 over de energieneutrale Vuelta vinden wij sympathiek maar onbetaalbaar. Daarom zullen wij tegen dit amendement stemmen. Motie M31 vinden wij een flinterdun verhaal voor de bühne en zonder concrete financiële dekking. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij statenvoorstel 15. Met de huidige samenstelling van de EBU is een andere manier van werken een illusie. Daarom zullen wij dit statenvoorstel niet steunen.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij motie M31. De ChristenUnie is voor duurzame mobiliteit, innovatie, kleine kernen, MKB en stageplekken. De Vuelta hebben wij echter niet nodig om al deze vastgestelde zaken te realiseren. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

Mevrouw VAN KOOTEN (PvdD): Mijnheer de voorzitter! De PvdD is van mening dat de Vuelta duurzaam moet zijn. Daarom moet hij in Spanje blijven. Wij zullen daarom tegen alle moties en amendementen hierover stemmen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! 50Plus zal tegen de Vuelta stemmen. Wij zijn van mening dat het geld beter benut kan worden, zoals voor de tekorten die ontstaan zijn bij de U10-gemeenten en uiteindelijk de U16-gemeenten.

Stemming.

De VOORZITTER: Wij gaan over tot de stemming.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel wijzigen Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdracht, PS2018MME12.

Provinciale Staten verwerpen het amendement A9. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, ChristenUnie en 50Plus.

Provinciale Staten verwerpen het amendement A10. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de SP, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel Vuelta 2020 in Perspectief, PS2018MME13, met de aantekening dat de fracties van de PvdA, PVV, SP, ChristenUnie, PvdD, SGP en 50Plus geacht worden tegengestemd te hebben..

Provinciale Staten verwerpen de motie M31. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de D66, CDA en GroenLinks.

Provinciale Staten aanvaarden de motie M32. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de D66, CDA, GroenLinks en PvdD.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Een andere manier van werken", PS2018MME14, met de aantekening dat de fracties van de PVV en SP geacht worden tegengestemd te hebben.

Provinciale Staten aanvaarden de motie M33. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de VVD, CDA en GroenLinks.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel in te stellen leden van de verkiezingscommissie, PS2018PS04.

Provinciale Staten verwerpen de motie M34a. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, PVV, SP, ChristenUnie, SGP en 50Plus.

Sluiting.

De VOORZITTER: Dank voor deze vergadering. Wel thuis en nog een plezierige avond. Wij zien elkaar ongetwijfeld binnenkort opnieuw. Ik sluit de vergadering.

Einde van de vergadering om 21.54 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 9 juli 2018.

De voorzitter,

De griffier,